

ÅRSREDOVISNING 2025
AVESTA KOMMUN

Välkommen till Avesta!

Det är något speciellt med Avesta. Här i södra Dalarna finns inte bara dalahästar, brusande forsar. Här finns pannben och mod. Handlingskraft och framtidstro. Här finns förmågan att se möjligheter.

När andra snackar – då gör Avesta!

INNEHÅLL

INLEDNING

Ordförande har ordet	4
Vad gick skattepengarna till	6

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Översikt över verksamhetens utveckling	8
Den kommunala koncernen	10
Händelser av väsentlig betydelse	14
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	15
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	18
God ekonomisk hushållning och måluppfyllelse	25
Väsentliga personalförhållanden	50
Förväntad utveckling	55
Balanskravsresultat	56

EKONOMISK REDOVISNING

Resultaträkning	57
Balansräkning	58
Kassaflödesanalys.	59
Nothänvisningar	60

DRIFT- OCH INVESTERINGSREDOVISNING

Driftredovisning	77
Investeringsredovisning	81
Bolag och förbund	83

INLEDNING

Ordförande har ordet

Avesta ska vara södra Dalarna och norra Västmanlands regioncentra. Det är vår tydliga målbild och den ligger fast. Under året har vi fortsatt arbeta målmedvetet för att stärka Avesta som en attraktiv plats att bo, arbeta och verka i.

Arbetslösheten är fortfarande hög, men utvecklingen går åt rätt håll. Under elva av årets tolv månader låg arbetslösheten lägre än samma månad året innan. Särskilt glädjande är att arbetslösheten bland utrikesfödda har minskat tydligt. Samtidigt har utflyttningen brutits och vi ser nu ett positivt flyttnetto. Under året valde över 800 personer att flytta till Avesta.

Att stärka näringslivet och skapa fler arbetstillfällen är en av kommunens viktigaste uppgifter. Under året har vi arbetat aktivt med att förbättra företagsklimatet. Företagsturnén 100 företagsbesök på 100 dagar har genomförts och flera nyckelpersoner från både politik och förvaltning har deltagit i Svenskt Näringslivs utvecklingsprogram. Det är därför glädjande att Avesta i årets ranking av företagsklimatet har klättrat elva placeringar. Det visar att vi är på rätt väg, även om arbetet måste fortsätta.

Arbetet med att skapa förutsättningar för nya etableringar fortsätter också. I Södra Källhagen, intill riksväg 68, har markarbetet startat för ett nytt företagsområde. Ca åtta hektar skog har avverkat för att ge plats åt framtida verksamheter, fler arbetstillfällen och bättre trafiklösningar. Under året har också ett markanvisningsavtal tecknats med Scania, vilket är ett viktigt steg i utvecklingen av området.

I Norra Åsbo har arbetet med det nya handelsområdet gått vidare med nya vägar, gång- och cykelvägar, belysning och dagvattenlösningar. Hamburgerkedjan MAX har meddelat att de etablerar sig i området och det nya hotellet Riverside har invigts. Dessa satsningar stärker både handeln, besöksnäringen och arbetsmarknaden.

Även satsningar på våra gemensamma miljöer, såsom gator, torg och parker samt ny belysning, julbelysning och planteringar gjorts. Efter många års arbete är även markköpet i Fors centrum klart, vilket gör att utvecklingen av området nu kan ta fart på allvar.

Året bjöd också på en unik idrottshändelse när världsrekordhållaren Armand Duplantis återvände till Avesta och höjde ribban till 6,30 meter vid Dalahästen. Det blev en folkfest som samlade många människor och gav Avesta kommun stor medial uppmärksamhet.

Samtidigt fortsätter arbetet med att utveckla välfärden. Inom omsorgen ser vi flera positiva resultat. Avesta är i dag bäst i Dalarna när det gäller att främja god munhälsa hos äldre. Hemtjänsten har gjort en stark utveckling i årets hemtjänstindex där kommunen klättrat från plats 119 till plats 40 i landet. Arbetet med att minska beroendet av hysjuksköterskor har också gett resultat genom att fler sjuksköterskor nu är fast anställda. Vi fortsätter också att stärka gemenskapen i kommunen. Under året har gemenskapsträffar för äldre startats för att minska ensamhet och skapa mötesplatser. I Hornadal har en mobil vårdenhet erbjudits varannan vecka för att förbättra tillgängligheten till vård.

Även inom bildningsområdet har flera viktiga satsningar genomförts. Det nya köket på Skogsgläntan har invigts efter en omfattande investering. I nära samarbete med näringslivet har vi också startat en ny utbildning inom tung mekanik genom vuxenutbildningen och Karlfeldtgymnasiet. En ytterligare satsning är att elever som läser vård- och omsorgsprogrammet från och med i år erbjuds körkort vid godkända studier. Viktiga steg för att möta den kompetensbrist som finns inom branscherna. Samtidigt fortsätter vi utveckla möjligheterna till ett aktivt liv i vår kommun genom satsningar på skolgårdar, idrottsanläggningar och aktiviteter som Seniorkul.

INLEDNING

Hållbarhetsarbetet är en viktig del av kommunens utveckling. Avesta deltar i satsningen Viable Cities där vi tillsammans med andra kommuner arbetar för att skapa mer hållbara samhällen. Under året har även Avesta Industristads första solcellspark invigts, ett konkret steg i omställningen till mer hållbar energianvändning. Samtidigt har Avesta Vatten och Avlopp påbörjat arbetet med Storbodammen, som ska rena dagvatten från stora delar av Avesta centrum och samtidigt utvecklas till en naturmiljö för växter och djurliv.

Kommunens ekonomi har varit ansträngd under året. Trots detta kan vi redovisa ett resultat på 14 miljoner kronor, vilket är bättre än budget. Det är ett resultat av ett stort arbete i hela organisationen för att få ekonomin att gå ihop. Balanskravet har uppnåtts och något återställningskrav föreligger därför inte.

Avslutningsvis vill jag rikta ett stort tack till alla våra medarbetare. Varje dag, året runt, går de till arbetet och gör skillnad för våra invånare. Deras arbete är grunden för en trygg och fungerande välfärd. Vi lever i en tid med stor osäkerhet i omvärlden. Samtidigt är det viktigt att se allt det som fungerar. Engagemanget bland våra medarbetare, i vårt närings- och föreningslivet och i civilsamhället är starkt. Det är tillsammans vi bygger framtidens Avesta.

Blerta Krenzi

Kommunstyrelsens ordförande, Avesta kommun

Blerta Krenzi, kommunalråd i Avesta kommun.

Vad gick skattepengarna till

ANDEL VERKSAMHET 2025

Skola och förskola

Grundskola	214 kr
Förskola	91 kr
Gymnasieskola och vuxenlärande	82 kr

Vård och omsorg

Äldreomsorg	229 kr
Individ- och familjeomsorg	95 kr
Omsorg om funktionsnedsatta	67 kr

Kultur och fritid

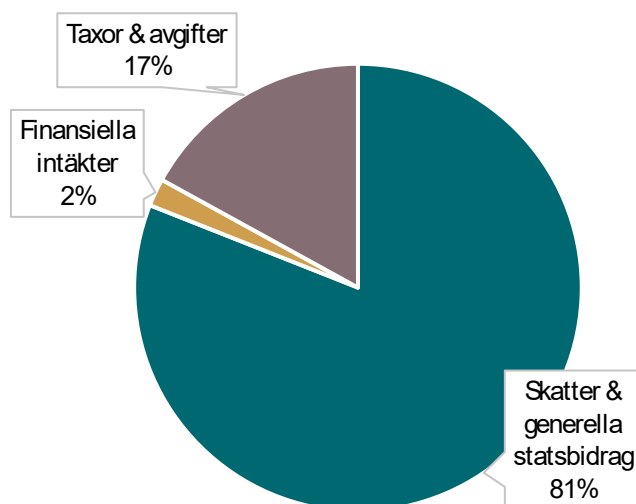
Kultur, fritid, turism	40 kr
Kulturskola	4 kr

Övrigt

Pensionskostnader	29 kr
Kommunövergripande	76 kr
Teknisk service, gator och vägar	32 kr
Årets resultat	8 kr
Arbetsmarknad och integration	9 Kr
Miljö och bygg	12 kr
Samhällsbetalda resor	2 kr
Tillväxt och näringsliv	10 kr

1 000 kr

Så här fick kommunen sina pengar 2025

Inledning förvaltningsberättelse

I denna förvaltningsberättelse lämnar Avesta kommun information om förvaltningen av kommunen och den kommunala koncernen i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning 11 kapitlet och RKR R15 Förvaltningsberättelse. Förvaltningsberättelsen syftar till att ge en övergripande och tydlig bild av Avesta kommuns verksamhet det gångna året.

Översikt över verksamhetens utveckling

Avesta kommun	2025	2024	2023	2022	2021
Folkmängd 31 december,31 juli	22 366	22 417	22 753	22 932	22 925
Total kommunal skattesats, kr	33,95	33,60	33,60	33,60	33,60

Kommunkoncernen

Verksamhetens intäkter, mkr	566	592	575	543	553
Verksamhetens kostnader, mkr	-2 206	-2 258	2 115	-2 007	-1 922
Årets resultat, mkr	23	3	64	84	128
Årets resultat, kr per invånare	1 007	148	2 827	3 684	5 594
Eget kapital	960	936	955	904	819

Investeringar

Investeringar (brutto)	194	249	183	214	260
Investeringar per medborgare, kr	8 652	11 108	7 647	9 332	11 341
Självfinansieringsgrad, % *	105%	57%	91%	86%	91%

Finansiering

Långfristig skuld, mkr	1 600	1 571	1 511	1 496	1 413

Nyckeltal

Totala tillgångar per medborgare,	147 069	139 994	137 927	131 858	122 580
Skulder och avsättningar per medborgare	103 080	100 273	94 496	92 450	86 891
Soliditet inklusive ansvarsförbindelse för pensioner, % *	14	13	14	13	11

Personal

Antal årsarbetare	2 119	2 076	2 027	2 038	1 998
Löner och ersättningar, kr	1 003	984	950	902	864

Definition nyckeltal

* självfinansieringsgrad definieras som kassaflöde från den löpande verksamheten dividerat med nettoinvesteringar

** soliditet definieras som eget kapital dividerat med totalt kapital inklusive ansvarsförbindelser från pensionen.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Kommun	2025	2024	2023	2022	2021
Resultatutveckling (mkr)					
Verksamhetens intäkter	418	366	340	345	358
Verksamhetens kostnader	-2 144	-2 079	-1 947	-1 847	-1 766
Årets resultat	14	1	34	71	113
Balansomslutning	4 116	4 064	4 086	2 890	2 671
Eget kapital	851	837	836	805	734
Pensionskostnader inkl räntor	206	181	134	103	101

Investeringar

Bruttoinvesteringar	95	67	54	87	48
Självfinansieringsgrad av investeringar, %*	116 %	67%	140%	130%	321%

Finansiering (mkr)

Skatteintäkter och utjämning	1 740	1 572	1 639	1 572	1 520
Långfristig skuld, mkr	4	4	4	4	4

Nyckeltal

Totala tillgångar per medborgare, kr, exklusive utlåning till bolagen	113 533	112 302	114 253	62 076	56 021
Skulder och avsättning per medborgare, exklusive bolagens del av upplåning	21 327	18 579	22 810	26 969	23 984
Verksamhetens nettokostnader som andel av skatteintäkter och utjämning, %	97	100	98	96	93
Pensionskostnader som andel av skatteintäkter och utjämning, %	11,8	10,6	8,2	6,6	6,6
Resultat som andel av skatteintäkter och utjämning, %	0,8	0,0	2,0	4,4	7,5
Soliditet, % inkl pension och exklusive bolagens del av upplåning**	14	13	13	21	18

Personal

Antal årsarbetare	2 000	1 962	1 914	1 938	1 885
Löner och ersättningar, mkr	940	902	869	832	799

Definition nyckeltal

* självfinansieringsgrad definieras som kassaflöde från den löpande verksamheten dividerat med nettoinvesteringar

** soliditet definieras som eget kapital dividerat med totalt kapital inklusive ansvarsförbindelser från pensionen men exklusive bolagens del av upplåning.

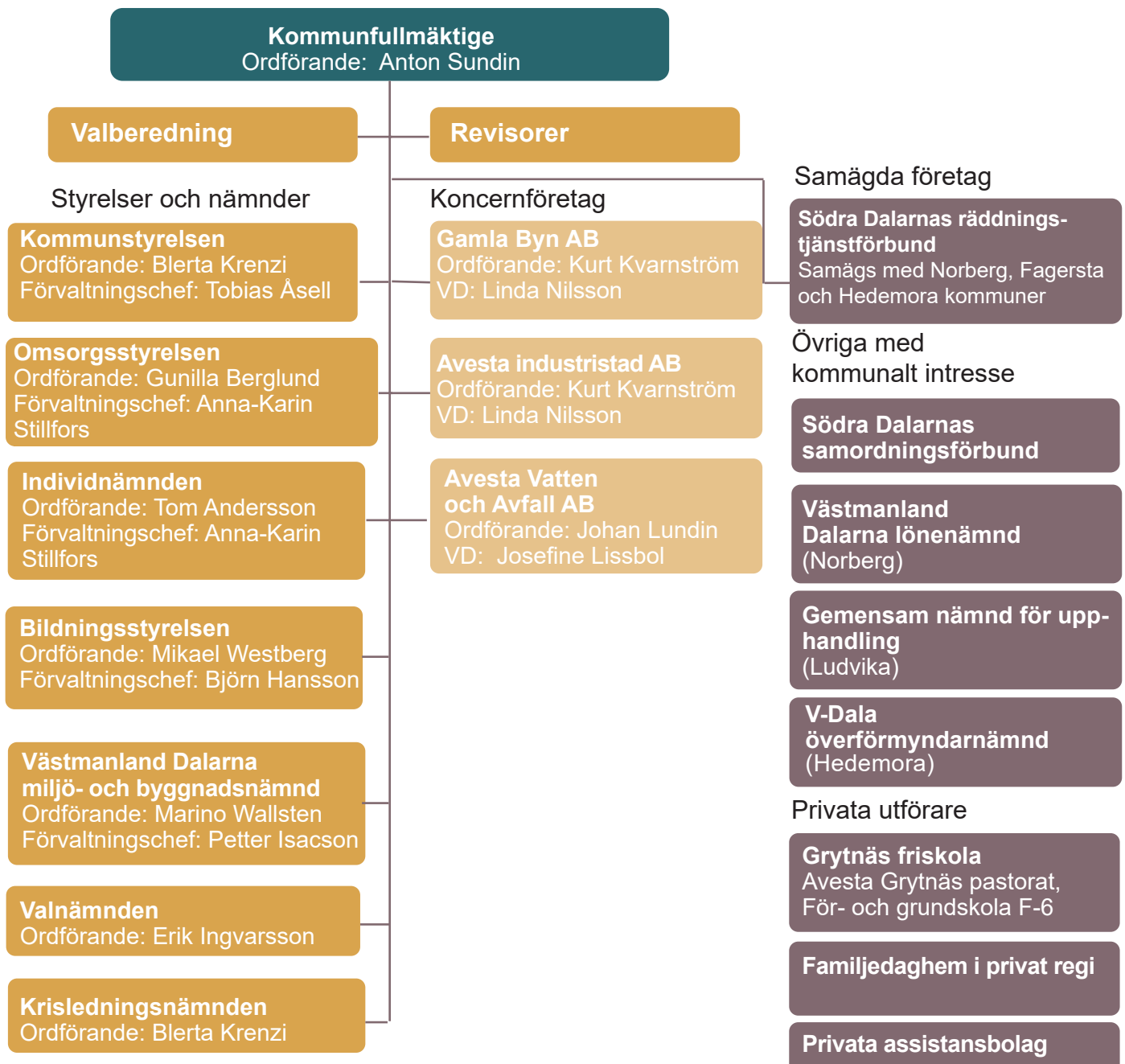
Den kommunala koncernen

Om organisationen

Skälet till att Avesta kommun valt att driva viss verksamhet i olika organisationsformer är dels organisatoriska, dels ekonomiska. Förvaltning av kommunens fastigheter finns samlade i bolagsform. Skälet till detta är organisatoriska. Möjligheten att skapa samordningsvinster och hålla nere kostnaderna är större om verksamheten bedrivs inom samma organisation. I övrigt bedrivs verksamheten i bolagsform där verksamheten ska drivas på affärsmässiga grunder.

Avesta kommun har även Södra Dalarnas räddningstjänstförbund, ägarandel 48,8 procent, tillsammans med Hedemora, Norberg och Fagersta. Idén med förbundet är att effektivisera och minska kostnaderna för verksamheter som kan skötas tillsammans. Tanken är också att säkra kompetensen inom verksamhetsområdet. Privata utförare finns inom grundskole- och förskoleverksamhet samt personlig assistans men de bedöms inte vara av väsentlig betydelse för bedömning av verksamhet eller ekonomisk ställning.

Avestas kommunkoncern

STYRELSE/NÄMND	BESKRIVNING
Kommunrevisionen	Revisorerna och de sakkunniga som dessa anlitar är fullmäktiges och ytterst medborgarnas demokratiska instrument för granskning och kontroll av den verksamhet som bedrivs i styrelser, nämnder, fullmäktigeberedningar och bolag
Kommunstyrelsen	Helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning, leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter. Uppsiktsansvar över övriga nämnder och bolagsverksamheter samt återrapportering till kommunfullmäktige. Kommunstyrelsen ansvarar för skötsel och drift av det kommunala vägnätet samt parker och grönytor.
Omsorgsstyrelsen	Ansvar för social verksamhet för barn och vuxna vilket bland annat inkluderar kommunens socialjour, stöd-, vård- och behandlingsinsatser riktade till missbrukare, social stödverksamhet för barn, ungdomar och familjer, mottagande av ensamkommande flyktingbarn enligt överenskommelse med Migrationsverket, arbetsmarknadsåtgärder. Ansvar för äldreomsorgsverksamhet med bland annat vård- och omsorgsboenden, hemtjänst samt verksamhet för personer med funktionsnedsättning enligt socialtjänstlagen och lagen om stöd och service (LSS).
Individnämnd	Individnämnden beslutar i ärenden som avser myndighetsutövning i resultatenheter Socialtjänst och Vård och omsorg samt yttrande till andra myndigheter i ärenden som rör enskilda.
Bildningsstyrelsen	Ansvar för förskola, grundskola, förskoleklass, fritidshem, gymnasieskola, anpassad skola samt vuxenutbildning. Därtill ansvar för kommunens måltidsenhet samt kultur och fritidsverksamhet, där bland annat föreningsstöd, bibliotek, fritidsanläggningar, Verket och kulturskola ingår.
Västmanland Dalarna miljö och byggnadsnämnd	Ansvar för kommunens fysiska planering, detaljplaner och handlägger bygglov, bygganmälningar och tillstånd samt ansvar för miljö- och hälsoskyddsfrågor vilket innebär tillsyns- och informationsansvar. Nämnden är en gemensam nämnd för Avesta, Fagersta och Norbergs kommuner med säte i Avesta.
Valnämnd	Hanterar val och folkomröstningar.
Krisledningsnämnd	Ansvarar för krisledning.

KONCERNFÖRETAG	BESKRIVNING
Gamla Byn AB	Gamla Byn AB är ett kommunalt fastighetsbolag och ägs till 100 % av Avesta kommun. Bolaget är en gemensam fastighetsförvaltare för Avesta kommun och dess bolag med undantag för Avesta Vatten och Avfall AB:s fastighetsbestånd. Bolaget skall främja bostadsförsörjningen i Avesta kommun och erbjuda bostadshyresgästerna möjlighet till boendeinflytande.
Avesta industristad AB	Bolaget ska enligt gällande hyreslagstiftning verka för att tillhandahålla ändamåls enliga lokaler för uthyrning inom Avesta kommun. Bolaget är helägt dotterbolag till Gamla Byn AB.
Avesta vatten och avfall AB	Bolaget ansvarar för vatten och avlopp, avfallshantering och återvinning. Det ägs till 100 % av Avesta kommun.
SAMÄGDA FÖRETAG	BESKRIVNING
Södra Dalarnas räddningstjänstförbund	Förbundets uppdrag är att bedriva räddningstjänst enligt Lag om Skydd mot Olyckor (LSO) samt den tillsyn som LSO ålägger kommunerna att genomföra. Det är ett gemensamt förbund för Avesta, Hedemora, Norberg och Fagersta kommuner där Avestas andel är 48,8 %.
ÖVRIGA MED KOMMUNALT INTRESSE	BESKRIVNING
Södra Dalarnas samordningsförbund	Förbundet samverkar inom rehabiliteringsområdet. Medlemmar är Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, Region Dalarna samt Avesta, Hedemora och Sätters kommuner.
Västmanland Dalarna lönenämnd	Nämnden är en gemensam lönesamverkan mellan Fagersta, Avesta, Norberg, Skinnskatteberg, Hedemora och Smedjebackens kommuner. Norbergs kommun är värdkommun.
Gemensam nämnd för upphandling	Upphandlingsnämnd där kommunerna Falun, Borlänge, Avesta, Gagnef, Hedemora, Ludvika och Säter ingår. Den gemensamma nämnden ingår i Ludvika kommuns organisation.
V-Dala överförmyndarnämnd	Överförmyndarnämnd för Avesta, Hedemora, Fagersta och Norbergs kommuner. Hedemora är värdkommun.
PRIVATA UTFÖRARE	BESKRIVNING
Grytnäs friskola	Förskole- och grundskoleverksamhet.
Familjedaghem	Familjedaghem som bedrivs i privat regi.
Privata assistansbolag	Assistansbolag som bedrivs i privat regi.

Kommunala bolag och kommunalförbund

Gamla Byn AB och Avesta Industristad AB

Året har varit händelserikt för Gamla Byn AB och dotterbolaget Avesta Industristad AB. I affärsplanen lyfts hållbarhet fram som en central framgångsfaktor och bolagen har under året tagit flera viktiga steg. Energiplanen för Gamla Byn har uppdaterats i linje med nya mål inom Klimatinitiativet och styrelsen har beslutat om Avesta Industristads första energiplan. En ny fordonspolicy med målsättning att elektrifiera fordonsflottan har antagits och fastighetsnära insamling har införts i kvarteret Rågen. Med anledning av fjärrvärmens prisutveckling har bolagen genomfört medling i fjärrvärmenämnden och påbörjat arbete med att minska beroendet av fjärrvärme.

Arbetet med social hållbarhet har fortsatt, bland annat genom insatser för ökad trygghet i bostadsområden, erbjudande om sommarjobb till nio ungdomar samt fördjupad samverkan med omsorgsförvaltningen, vilket resulterat i ett nytt LSS-serviceboende i kvarteret Rågen. I samband med Gamla Byns 30-årsjubileum anordnades en välbesökt familjedag på Holmen i samarbete med lokala föreningar.

Flera större investeringsprojekt har genomförts, däribland ombyggnation av skolgård, energieffektiviseringsåtgärder samt tak- och fasadrenoveringar. Under året har även fastighetsaffärer genomförts genom försäljning av lägenheter i Krylbo, förvärv av strategisk mark i centrala Avesta samt övertagande av tvångsförvaltning av en centralt belägen bostadsfastighet.

Avesta Vatten och Avfall AB

Avesta Vatten och Avfall AB bedriver VA- och avfallsverksamheten i Avesta kommun och 2025 utgör bolagets femtonde verksamhetsår. Från den 1 januari 2025 höjdes bruks- och anläggningstaxorna för vatten och avlopp samt avfallstaxorna med 5 %. Höjningen genomfördes för att säkra att självkostnadsprincipen ska erhållas. Under året har bolaget genomfört en översyn för att säkerställa att fakturering sker enligt gällande taxa och lagstiftning.

Större projekt som bolaget har arbetat med under år 2025 är: tryggande av vattenförsörjningen i Horndal, nytt reningsverk i Näs, anläggning av dagvattendamm samt sluttäckning av Karlslunds avfallsanläggning.

Bolaget arbetar strukturerat med hållbarhetsfrågor i

linje med Agenda 2030 samt kommunens styrande program, genom förnyelse av ledningsnät, driftsäkra anläggningar och en avfallshantering anpassad till EU:s avfallsdirektiv. Verksamheten påverkas i hög grad av omvärldsfaktorer och successivt skärpt lagstiftning inom vatten, avlopp och avfall. Samtidigt står bolaget inför betydande investerings- och underhållsbehov, däribland förnyelse av ledningsnät och framtida åtgärder för två reningsverk som närmar sig slutet av sin tekniska livslängd, samt anpassningar kopplade till det kommunala ansvaret för förpackningsinsamling.

Södra Dalarnas Räddningstjänstförbund

Södra Dalarnas Räddningstjänstförbund (SDR) omfattar räddningstjänstverksamheten i Avesta, Hedemora, Fagersta och Norbergs kommuner. Förbundets huvudsakliga uppdrag är att förebygga bränder och olyckor samt att säkerställa en effektiv och tillgänglig räddningsinsats när händelser inträffar. För att upprätthålla hög beredskap finns räddningsstationer i Avesta, Hedemora, Fagersta, Norberg, Långshyttan och Horndal samt ett brandvärn i Fors. Under året har dialog och planering inletts tillsammans med Hedemora kommun avseende nya räddningsstationer i Hedemora och Långshyttan.

Under 2025 genomfördes 1 007 utryckningar inom förbundets geografiska område. En enskild händelse medför ofta insatser från flera styrkor och stationer. Det totala antalet händelser ligger i nivå med genomsnittet sett över en femårsperiod.

Utöver uppdraget i fredstid har förbundet ett utökat ansvar vid höjd beredskap. Staten, genom Myndigheten för civilt försvar, finansierar delar av detta arbete via medlemskommunerna. För att möta lagkrav och stärka förmågan att verka under höjd beredskap har den första utbildningsinsatsen, avseende mental förberedelse, genomförts för all operativ personal under året. Ytterligare utbildningsinsatser planeras kommande år i syfte att bygga en långsiktigt robust och hållbar räddningstjänst.

Händelser av väsentlig betydelse

Ny socialtjänstlag trädde i kraft den 1 juli 2025. Lagen syftar till att stärka socialtjänstens arbete med fokus på förebyggande insatser och evidensbaserade metoder. Detta innebär en stor omställning för hela koncernen och förvaltningen erhåller statliga medel för att finansiera omställningen.

Den 1 december 2025 trädde nya regler i plan- och bygglagen (PBL) i kraft, vilka tillämpas på ärenden som påbörjas från och med detta datum. Lagändringen innebär både lättnader och skärpningar, med förenklade bygg- och ändringsåtgärder inom detaljplanlagda områden samt tydligare och i vissa fall stramare regler utanför detaljplan. Förändringarna har medfört anpassningar i verksamhetens arbetssätt och bedöms kunna leda till ökad arbetsbelastning samt risk för minskade intäkter.

Under året har Gamla Byn AB genomfört flera fastighetsaffärer. Bolaget har sålt åtta lägenheter i Krylbo (Stationsparken 5) samt förvärvat strategiskt belägen mark i centrala Avesta (Jämtbo 4), planlagd för bostadsändamål. Vid årets slut åtog sig bolaget även att tvångsförvalta en centralt belägen bostadsfastighet omfattande fyra lägenheter och tre lokaler i bottenplan.

Under året genomfördes en organisatorisk anpassning inom förskoleverksamheten där antalet rektorsområden minskades från sex till fem. Förändringen har genomförts mot bakgrund av ett minskat barnantal och syftar till att skapa en långsiktigt hållbar organisation med bibehållen kvalitet, effektiv resursanvändning och goda förutsättningar för ledning och styrning.

Övriga händelser under året

- En ny ettårig yrkesutbildning för vuxna inom mekanik för tunga maskinfordon starade hösten 2025. Satsningen sker i samarbete med lokala företag för att möta den stora efterfrågan på tungmekaniker och stärka den lokala kompetensförsörjningen.
- Omsorgsförvaltningen har deltagit i SKR:s projekt Liv till åren med fokus på att förskjuta behovet av äldreomsorg genom hälsofrämjande insatser. Bland annat har gemenskapsträffar etablerats för att motverka ensamhet, och träffpunktsverksamheten på trygghetsboenden har delvis öppnats för allmänheten.
- Gamla byn AB har genomfört ett flertal större investeringsprojekt som ombyggnation av Åvestadalsskolans skolgård samt ny ventilation och nytt tak på Domarhagens gymnastikhall.
- Under våren 2025 så beslutade kommunfullmäktige att anta det personalpolitiska program som varit under framtagande under lång tid. Programmet lyfter fram begreppen ansvarsglädje, innovationskraft och snällhet. Programmets innehåll kommer att stärka organisationen och ytterligare bidra till att Avesta kommun är och ska vara en attraktiv arbetsplats.
- Avesta kommun drabbades av en cyberattack tillsammans med flertalet andra kommuner och arbetsgivare i Sverige då rehabiliteringssystemet blev utsatt. Utifrån den ökade risken för cyberattacker så genomför IT- och digitaliseringsenheten ett intensivt arbete med att stärka skyddet mot sådana attacker.
- I september invigdes servicebostad Kolgillaregatan som är omsorgsförvaltningens nya servicebostad enligt LSS med planering för 12 platser.
- Idalunden och Sagalunden slås ihop till en enhet med 12 platser
- Beslut om att gå med i länsgemensamt hem för vård eller boende (HVB) i Dalarna.
- En tvåårig satsning på språkutbildning för medarbetare som har annat modersmål än svenska har inletts. Deltagarna rapporterar ökad trygghet i språkanvändning, förbättrat ordförråd och stärkt kommunikation i arbetet.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Kommunens styrmodell

De kommunala bolagen styrs via ägardirektiv och bolagsordning som beslutas av kommunfullmäktige. De kommunala mål som är beslutade omfattar bolagen och ska vara koncernövergripande. Kommunfullmäktiges vision av hur kommunen ska utvecklas är utgångspunkten för målstyrningsprocessen. Utifrån visionen beslutarfullmäktige om Mål och budget för en treårig planperiod. Mål och budget innehåller de ekonomiska ramarna för styrelserna och de mål som fullmäktige vill att kommunen ska uppnå under de kommande tre åren. Kommunfullmäktige fattar beslut om Mål och budget i juni, då också skattesatsen beslutas. Revidering av Mål och budget sker i november då också taxor fastställs av fullmäktige. Till de koncernövergripande målen finns en förklarande text samt stödpunkter som används för analys av måluppfyllelse. Det finns inga indikatorer då den bärande idén är att sikta mot måluppfyllelse, inte respektive indikator. Grund för bedömning av måluppfyllelsen är: de punkter som anges under varje mål, styrelsernas bedömning av måluppfyllelsen för sin verksamhet samt övrigt som är relevant för respektive mål, till exempel händelser i omvärlden eller statistik. Vid bedömning av måluppfyllelse är dialogen en väsentlig del. I bedömningen ska ställning tas också utifrån jämställdhet och barnens perspektiv. Ansvarsområde, åtgärder och indikatorer ska anges i styrelsernas respektive verksamhetsplaner. Styrelserna ska även ange de aktiviteter som kortfattat talar om vilka åtgärder som styrelsen planerar att genomföra för att uppnå målsättningen i den strategiska planen.

Styrelsernas uppdrag

Styrelsernas uppdrag är att följa fullmäktiges mål. Den långsiktiga ekonomiska inriktningen i styrelsernas budget ska vara en ekonomi i balans. Kommunfullmäktiges mål ska ligga till grund för styrelsernas indikatorer för sina respektive verksamheter. Styrelsernas Mål och Budget med indikatorer för verksamheterna som överensstämmer med fullmäktiges mål ska därefter beslutas av respektive styrelse. Styrelserna har möjlighet att fritt budgetera om mellan sina resultatenheter. Styrelsernas budgetarbete ska ske i nära dialog med verksamheterna.

Uppföljning

Kommunstyrelsens ansvar

Kommunstyrelsen ansvarar för uppföljning och dialog med styrelserna utifrån sin uppsiktsplikt. Kommunstyrelsen bereder också delårsrapport samt årsredovisning inför behandling i kommunfullmäktige.

Styrelsernas ansvar

Respektive styrelse ansvarar för uppföljning av sina planer och beslut om eventuella åtgärdsplaner för att nå de mål som anges inom sina ekonomiska ramar.

Månadsuppföljning

Uppföljningen ska ske för månaderna februari, april, juli och september. För oktober månad presenteras endast aktuellt utfall.

Årsredovisning och delårsrapport

Dessa uppföljningar är lagstyrda och omfattar kommunkoncernen. De behandlas av kommunfullmäktige.

Styrande dokument

Syftet med att ha riktlinjer för Avesta kommuns styrdokument är att fastställa vad som är styrande dokument, skapa ett enhetligt system av beteckningar och struktur för de olika dokumenten och ange beslutsnivå och tidsomfattning. Namnet på dokumentet anger vilken dignitet, betydelsegrad, styrdokumentet har. Styrdokumentet ska kontinuerligt vara föremål för utvärdering och uppföljning. Det är angeläget att styrdokumentet samordnas och att de är så konkreta, enkla och få att man skapar goda förutsättningar för styrning och uppföljning. Inom vissa områden är lagstiftningen starkt styrande för den verksamhet som en kommun bedriver. Lagstiftningen kan ställa krav på att kommunen upprättar vissa styrande dokument som till exempel översiktsplan, jämställdhetsplan och riktlinjer enligt hälso- och sjukvårdslagstiftningen, i dessa dokument styr lagstiftningen utformningen. Riktlinjerna för Avesta kommuns styrdokument gäller inte för åtgärdsplan för enskild person eller till exempel likabehandlingsplan, utrymningsplan eller liknande för en skola/enhet.

Definition av styrdokumentets benämning – Nomenklatur

Vision

Anger ett framtida önskat tillstånd som formuleras av förtroendevalda. Avesta kommun har en gemensam vision som ska vara ledstjärna för all kommunal verksamhet.

Mål och budget

Mål och budget är det viktigaste styrdokumentet som formuleras och beslutas av förtroendevalda i Avesta kommun.

Policy

En policy anger viljeinriktningen som ska styra arbetet inom ett område. Den ska vara vägledande för styrning och beslut. En policy ska inte ange några fasta regler. En policy gäller tillsvidare och bör revideras vid behov.

Program

Ett program talar om vad kommunen ska uppnå inom ett visst område. I programmet anges de övergripande prioriteringar som ska göras inom viss verksamhet, eller ett område som berör flera verksamheter. Ett program ska ge svar på frågan vad Avesta kommun vill uppnå inom det här området under den här tidsperioden.

Plan

En plan ska ange vad som ska uppnås inom ett visst område på en detaljerad nivå. Planen ska beskriva önskade åtgärder och vem som ansvarar för att åtgärderna genomförs, när de ska ske samt i vilken prioriteringsordning. Planen syftar till att förverkliga mål, policy med mera.

Riktlinjer

Riktlinjer är en slags handbok som anger ramarna för vårt handlingsutrymme inom ett visst område/fråga. Syftet med riktlinjer är att reglera befintlig verksamhet så att den bedrivs likartat, effektivt och med god kvalitet.

Regler

Regler ska liksom lagtext vara tydliga och inte innehålla formuleringar som låter den enskilde göra egna tolkningar. Reglers roll är att sätta gränser och förbjuda beteenden.

Rutiner

Rutiner är detaljerade instruktioner för hur en viss fråga ska hanteras.

Reglemente

I ett reglemente regleras respektive styrelses/ nämnds ansvarsområde och uppgifter.

Delegationsordning

En styrelse/nämnd får uppdra åt ett utskott, åt en ledamot eller ersättare eller åt en anställd hos kommunen eller Regionen att besluta på styrelse/nämndens vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden.

Bolagsstyrning

Kommunala aktiebolag ska följa såväl aktiebolagslagen som kommunallagen. De kommunala bolagen styrs av bolagsordning och ägardirektiv.

Taxor och avgifter

Kommunen har befogenhet att ta ut avgifter av enskilda som ersättning antingen för kommunala prestationer eller för rätten att nyttja allmänna platser och inrättningar. Avgifter som är privaträttsliga och är grundade på frivilliga avtal kallas avgift. Avgifter som är offentligrättsliga det vill säga påtvingad prestation med stöd av bestämmelser i en allmän författning kallas taxor.

Internkontrollplan

Förvaltningar och styrelser ska, enligt bland annat kommunallagen (2017:725), systematiskt och årligen arbeta med riskhantering och internkontroll. För viss verksamhet sker också tillsyn från andra tillsynsmyndigheter

Kommunstyrelsen

Uppföljningen av internkontrollplanen visar att kontrollerna har utförts med planerade metoder och att de flesta rutiner fungerar i enlighet med gällande riktlinjer. Arbetet har omfattat områden som representation, köptrohet, användning av kommunens bilar, certifikat för heta arbeten, LAS-rutiner samt hantering av bisysslor.

Granskningen av representation visar att dokumentationen i huvudsak är korrekt, men att uppgifterna om syfte och deltagare behöver vara mer konsekventa. Inom köptrohet konstateras att inköp i vissa fall görs utanför ramavtal och att direktupphandlingar inte alltid dokumenteras eller återrapporteras enligt riktlinjerna. Översyn av inköpskort och utveckling av utbildningsinsatser har initierats för att stärka efterlevnaden.

Kontrollerna av LAS-rutinen visar att processen fungerar enligt beskrivning. Däremot behöver hanteringen av bisysslor utvecklas, då vissa anmälningar inte har följts upp eller beslutats. För flera kontrollområden, såsom användning av kommunens bilar och certifikat för heta arbeten, har ingen rapportering inkommit, vilket indikerar behov av tydligare ansvarsfördelning och uppföljning.

Sammanfattningsvis bedöms internkontrollen för 2025 vara tillfredsställande, även om vissa brister i dokumentation, uppföljning och systematik behöver åtgärdas. De identifierade utvecklingsbehoven kommer att hanteras inom ramen för det fortsatta förbättringsarbetet och beaktas i planeringen för kommande års internkontroll.

Bildningsstyrelsen

Internkontrollen för 2025 har genomförts enligt fastställd plan och visar att rutinerna i huvudsak har följts. Uppföljningen bekräftar att arbetet bedrivs strukturerat och att de centrala kontrollmomenten har hanterats enligt gällande riktlinjer. Vissa mindre brister har noterats, främst kopplade till dokumentation, systemstöd och behov av fortsatt tydliggörande av vissa arbetsprocesser. Dessa bedöms dock inte ha påverkat den övergripande styrningen.

Arbetet med arbetsmiljö, säkerhetsrutiner och personuppgiftsbehandling har fortgått enligt plan, även om vissa utvecklingsbehov har identifierats. Förbättringsområdena rör främst förenkling av administrativa system, stärkt struktur för uppföljning samt fortsatt kompetensutveckling inom vissa delar av internkontrollen.

Sammantaget bedöms internkontrollen under 2025 vara tillfredsställande. De identifierade utvecklingsbehoven kommer att hanteras inom ramen för det fortsatta förbättringsarbetet och beaktas i planeringen för kommande år.

Omsorgsstyrelsen

Internkontrollen inom omsorgsförvaltningen har under 2025 genomförts enligt fastställd plan. Uppföljningen visar att de kontrollerade rutinerna i huvudsak fungerar väl och att efterlevnaden generellt är god. Arbetet har omfattat områden som avvikelser- och klagomålshantering, kommunikations- och e-postrutiner, direktupphandling samt riktlinjer för korruption, mutor, jäv och bisysslor. Kontrollerna bekräftar att rutinerna är kända och används, även om vissa mindre avvikelser och behov av förtydliganden har identifierats.

En återkommande iakttagelse är att nyanställda chefer inte alltid har full kännedom om samtliga rutiner och var dessa återfinns. Detta visar på behovet av fortsatt systematisk information, introduktion och uppföljning. Förvaltningen bedömer även att dokumenthanteringsplanen behöver ses över i sin helhet och att en större revidering bör genomföras under kommande år.

Internkontrollen visar sammantaget att förvaltningens styrning och rutiner fungerar tillfredsställande. De utvecklingsbehov som framkommit rör främst tydligare struktur, förbättrad tillgänglighet till rutiner samt fortsatt arbete med att säkerställa att information når ut till alla berörda. Dessa behov kommer att hanteras inom ramen för det ordinarie förbättringsarbetet och beaktas i planeringen för kommande års internkontroll.

Västmanland-Dalarnas miljö- och byggnadsnämnd

Internkontrollen för 2025 har följt den internkontrollplan som fastställdes för året. Uppföljningen visar att kontrollerna har genomförts enligt plan och att nämndens styrande dokument och rutiner i huvudsak har efterlevts. Arbetet har omfattat uppföljning av verksamhetsplanens genomförande, köptrohet, hantering av namnreningen samt rättssäkerhet inom de områden där nämnden fattar myndighetsbeslut.

Genomförda kontroller visar att processerna fungerar övergripande väl och att beslut fattas i enlighet med gällande lagstiftning och fastställda rutiner. Uppföljningen av överklagade beslut har bidragit till att säkerställa en fortsatt rättssäker handläggning och att tidigare praxis tillämpas på ett korrekt sätt. De stickprov och granskningar som genomförts har inte identifierat några avvikelser som påverkar den interna styrningen i betydande grad.

Sammanfattningsvis bedöms internkontrollen under 2025 vara tillfredsställande. De mindre utvecklingsbehov som framkommit kommer att hanteras inom ramen för det ordinarie förbättringsarbetet och beaktas i planeringen för kommande års internkontroll.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Omvärld

Det ekonomiska läget präglas fortsatt av osäkerhet i omvärlden och ett dämpat konjunkturläge. Utvecklingen påverkar kommunsektorn genom en svagare tillväxt i skatteunderlaget samtidigt som kostnadsökningarna inom verksamheterna fortsatt är relativt höga. Sammantaget ställer detta ökade krav på prioriteringar, effektivisering och god ekonomisk hushållning i den kommunala verksamheten.

Kommunerna har under senare år fått ett utökat ansvar inom flera verksamhetsområden, vilket innebär ökade krav på kompetensförsörjning och tillgång till resurser. För Avesta kommun innebär detta ett fortsatt behov av att utveckla arbetssätt och organisation för att möta ökade krav och förväntningar på den offentliga verksamheten.

Kommunen arbetar samtidigt med att stärka sin beredskap för att kunna upprätthålla samhällsviktig verksamhet vid kris och höjd beredskap. Genomförda övningar visar på en god operativ förmåga att hantera krissituationer, men arbetet med samverkan och utveckling av förmågan att möta ökade cyberhot behöver fortsätta.

Sammantaget innebär dessa faktorer att kommunen även framöver behöver ha ett tydligt fokus på god ekonomisk hushållning, prioritering av investeringar samt effektiv resursanvändning för att säkerställa en stabil ekonomisk ställning.

Hållbarhet

Kommunens hållbarhetsarbete är en viktig förutsättning för långsiktigt god ekonomisk hushållning och en stabil utveckling av verksamheten. Arbetet omfattar ekologiska, sociala och ekonomiska perspektiv och syftar till att skapa långsiktigt hållbara förutsättningar för invånare, verksamheter och miljö och samlas i Avesta kommuns Hållbarhetsprogram.

Under 2026 och 2027 pågår arbete med att ta fram en Klimat- och energiplan som ska bidra till att stärka kommunens strategiska arbete med att minska klimatpåverkan, möjliggöra energiplanering och samverkan med näringsliv, nätägare och regionalt. Parallellt fortsätter arbetet med kommunens kretsloppsplan, där fokus under kommande år bland annat ligger på att genomföra upphandlingsrelaterade åtgärder i samverkan med verksamheter och satsa än mer på återbruk.

Under 2026 avsätts även en så kallad hållbarhetsmiljon där det tematiska fokuset är biologisk mångfald. Satsningen syftar till att stimulera initiativ och åtgärder som stärker naturvärden och ekosystemtjänster i kommunen. Inom hållbarhetsmiljonen finns även en del som kan ansökas om internt. Syftet med detta är för att möjliggöra hållbarhetsprojekt och initiativ som inte finns plats till inom budgetramen.

Kommunen är sedan december 2024 en del av innovationsprogrammet Viable cities och tvillingstad till Borlänge kommun i arbetet att nå klimatneutralitet. I projektportföljen för Viable cities ligger stort fokus på att samverka med näringslivet och att starta upp arbetet med att ta fram klimatfinansieringsplaner. Som ett led i att stärka hållbarhetsstyrningen tas även ett åtgärdsprogram fram kopplat till kommunens hållbarhetsprogram.

Avesta kommun är sedan 2009 en Fairtrade City och arbetar aktivt med inköps- och upphandlingsmål för att öka andelen Fairtrade-märkta produkter i kommunens verksamheter, vilket bidrar till socialt hållbar konsumtion och ansvarsfulla leverantörskedjor.

Ekonomi

Året 2025

Avesta kommun redovisar för ett positivt resultat för 2025 med 14,0 miljoner kronor, vilket är 1,6 miljoner kronor bättre än budget. Resultatet för kommunen motsvarar 0,8% av skatteintäkter och statsbidrag, vilket anses vara ett svagt resultat med anledning av stora investeringar som kräver finansiering.

Efter två år med mycket höga prisökningar har kostnadsutvecklingen dämpats betydligt under 2025 och styrräntan har sänkts med sammanlagt en procentenhet, från 2,75% till 1,75%. En konjunkturåterhämtning har påbörjats.

Koncernens resultat speglar samma övergripande ekonomiska utveckling som kommunen i övrigt och sammantaget visar både kommunen och kommunkoncernen ett svagt positivt ekonomiskt resultat för 2025. För kommunkoncernen uppgår årets resultat till 22,5 miljoner kronor, jämfört med 3,3 miljoner kronor föregående år.

Styrelsernas drift i kommunen gör ett underskott om 7,4 miljoner kronor (förra året -47 miljoner kronor) och störst underskott gör omsorgsstyrelsen, -8,6 miljoner kronor. Underskottet består av personalkostnader, högre kostnader för externa placeringar samt köp av huvudverksamhet. Att ha en driftsekonomi i balans är centralt för att ha en god ekonomiskushållning. Finanserna gör ett överskott med 9 miljoner kronor till följd av överskott för bland annat pensioner och avskrivningar.

Framtiden

De kommande åren förutspås en återhämtning av Sveriges konjunktur. För kommunerna förutspås ett reellt ökat skatteunderlag, där intäkterna förväntas öka snabbare än kostnaderna. Dock ska understrykas att det råder stor osäkerhet kring den ekonomiska utvecklingen framåt, inte minst med anledning av det geopolitiska läget med krig i vårt närområde och där en eskalering ses på flera håll i världen.

Demografiska förändringar påverkar verksamheterna i kommunerna generellt och så också Avesta, med minskat barnafödande och en högre andel äldre. Detta ställer krav på fortsatta strukturella anpassningar och tydliga prioriteringar för att ha en ekonomi i balans.

Investeringsnivån behöver noggrant prövas och anpassas till kommunens långsiktiga betalningsförmåga. Stora investeringar inom fastigheter, VA, anläggningar och teknisk infrastruktur är nödvändiga, men måste genomföras i en takt som inte leder till en alltför snabb ökning av låneskulden och räntekostnaderna. En hög självfinansieringsgrad och stabila resultat är därför avgörande för att stärka soliditeten och minska sårbarheten vid förändrade konjunktur- och räntelägen.

Framåt krävs en fortsatt återhållsam ekonomistyrning, tät uppföljning av nämndernas ekonomiska utveckling samt ett aktivt arbete med verksamhetsanpassning och samordning. Genom långsiktig planering, ökad kostnadsmedvetenhet och prioritering av kärnuppdraget skapas förutsättningar för en hållbar ekonomi som ger handlingsutrymme även i en mer osäker omvärld.

Demografi

Året 2025

Den 31 december hade Avesta 22 366 invånare, där män utgör 50,5 procent och kvinnor 49,5 procent. Invånarantalet har minskat med 51 personer under året. Befolkningsminskningen förklaras av ett positivt flytt-netto med 53, det vill säga 53 personer fler har flyttat till Avesta än från samtidigt som födelsetotot, alltså skillnaden mellan antalet födda och döda under året, varit negativt med -113. Avesta har, med 303 döda, haft ett högre antal dödsfall i år än de senaste tio åren. År 2024 avled 252 invånare. Födelsetalen i Avesta, och riket, är låga, men något bättre än förra året. 190 barn har föddes i kommunen i år, vilket är 24 fler än året innan. In- och utvandringar ger ett netto med -40, vilket är en stor förändring mot hur det har sett ut under 20-talet hittills. Inrikes flyttar har ett netto på 93, det är alltså fler som har valt att flytta till Avesta än från kommunen.

Kommunens befolkningssammansättning rör sig sakta mot en större andel äldre i jämförelse med den arbetsföra åldern. En jämförelse mellan 2005 och 2025 visar att gruppen 20–70 år har minskat från 63 procent av Avestas befolkning till 59 procent, i siffror innebär det att gruppen består av 715 personer färre år 2025. Samtidigt har grupperna 71–79 år och de över 80 år ökat från 8 till 11 procent respektive 6 till 8 procent. Antalet invånare som är över 80 år har ökat från 1423 till 1878.

Konsekvensen av denna förskjutning i ålderssammansättning innebär att färre arbetande ska försörja fler, det vi brukar kalla demografisk försörjningskvot. Den demografiska försörjningskvoten har gått från 0,76 till 0,97 mellan 2005 och 2025. Det innebär att en person i arbetsför ålder i genomsnitt även ska försörja 0,76 respektive 0,97 personer utöver sig själv. Rikets genomsnitt är 0,77.

Framtiden

Enligt prognosen som SCB tagit fram för befolkningsutvecklingen åren 2025–2050 kommer Avesta kommuns befolkning att minska under hela prognosperioden. Kommunen förväntas ha ett flyttnetto runt -16 under perioden, medan födelsetotot förväntas vara negativt med ungefär 96 färre födda än döda per år. Det är framför allt personer mellan 20–34 år som förväntas flytta till Avesta, vilket är den ålder då personer oftare byter bostadsort för att sedan slå sig till ro i samband med familjebildning. Andelen över 80 år förväntas dock öka totalt eftersom livslängden fortsätter öka medan barnafödandet förväntas vara lågt eller sjunka ytterligare de närmaste åren. Inom den del av befolkningen som är över 80 år förväntas antalet öka med närmare 400 personer under de kommande tio åren. Detta innebär att planering behöver göras för att möta ökade behov av äldreomsorg och anpassade bostäder för äldre, samtidigt som det förväntade låga barnafödandet kan kräva anpassningar inom barnomsorg och skola.

Näringsliv och arbetsmarknad

Året 2025

Arbetsmarknaden i Avesta kännetecknades under 2025 av en förhållandevis hög arbetslöshet, stabila sysselsättningstal och fortsatt stora strukturella utmaningar kopplade till konjunktur, kompetensförsörjning och demografi. Arbetslösheten i arbetsför ålder låg i genomsnitt omkring två procentenheter högre än regionen som helhet. Antalet arbetstillfällen förändrades inte nämnvärt jämfört med 2024.

Arbetslösheten minskade dock något under året: från 7,8 % i december 2024 till 7,4 % i december 2025, även om nivån fortsatt är hög. Samtidigt ökade ungdomsarbetslösheten under hösten och steg från 7,5 % i december 2024 till 8,5 % i december 2025, vilket markerar en tydlig negativ trend för målgruppen unga vuxna.

Framtiden

Den demografiska utvecklingen med en åldrande arbetsför befolkning kan fortsätta att påverka kompetensförsörjningen negativt. Samtidigt sågs en minskande efterfrågan på arbetskraft nationellt vilket i kombination med en försiktig återhämtning av konjunkturen kan påverka Avesta positivt. Växande behov inom välfärden kan ge fler arbetstillfällen. Viktigt att se över att rätt utbildning finns för att matcha arbetslöshet med näringslivets behov.

Under 2026 finns förhoppningen om att ett antal etableringar ska komma på plats och därmed skapa fler arbetstillfällen.

OMVÄRLDS- OCH VERKSAMHETSRISKER

En väl fungerande intern kontroll, kompletterad av extern revision samt ändamålsenliga processer, policys och rutiner, utgör en central grund för den kommunala koncernens verksamhet. Dessa är väsentliga för att säkerställa en tillförlitlig bedömning av kommunens resultat och ekonomiska ställning. Ett systematiskt arbete med att identifiera, analysera och hantera risker som kan ha betydande påverkan på verksamheten är därför av stor vikt. Riskerna delas här in i omvärldsrisker, verksamhetsrisker och finansiella risker.

Omvärldsrisker

Avesta kommun verkar i en omvärld som präglas av betydande demografiska, ekonomiska och säkerhetspolitiska förändringar. Kommunens befolkningssammansättning kännetecknas av en relativt hög andel äldre invånare. Utbildnings- och inkomstnivåerna ligger i genomsnitt något under riksnivån, vilket tillsammans med andra socioekonomiska faktorer innebär ett jämförelsevis större behov av olika former av sociala stödinsatser. Dessa strukturella förutsättningar innebär långsiktiga utmaningar för kommunens planering och resursfördelning, särskilt inom äldreomsorg, socialtjänst, utbildning och arbetsmarknadsinsatser.

Den demografiska utvecklingen innebär ett kraftigt ökande antal äldre, i synnerhet personer över 85 år, vilket medför ett växande behov av vård- och omsorgsinsatser, särskilda boenden och hemtjänst. Samtidigt ökar andelen äldre med komplexa vårdbehov, inklusive demenssjukdomar, vilket ställer höga krav på både kompetensförsörjning och långsiktig ekonomisk planering. Förmågan att rekrytera och behålla medarbetare med rätt kompetens är en central riskfaktor, liksom behovet av att utveckla nya arbetssätt och ta tillvara välfärdsteknik.

Den makroekonomiska situationen präglas fortsatt av osäkerhet. Trots tecken på konjunkturell återhämtning är tillväxten svag och arbetslösheten relativt hög, vilket påverkar kommunens skatteunderlag och efterfrågan på kommunala tjänster. Därtill tillkommer osäkerhet kopplad till riktade statsbidrag, som ofta är tidsbegränsade och kan förändras med kort varsel.

Det alltmer försämrade säkerhetsläget i Europa och omvärlden, påverkar även kommunens verksamhet. Kraven på krisberedskap samt fysisk och digital säkerhet har ökat, vilket innebär både organisatoriska och ekonomiska påverkan. Kommunen behöver säkerställa en god beredskap för att kunna hantera samhällsstörningar och extraordinära händelser.

Verksamhetsrisker

Kommunens verksamheter är förknippade med olika verksamhetsrisker som kan uppstå i planering, styrning och genomförande av uppdraget. Sådana risker förekommer inom flera områden i organisationen och hanteras löpande inom ramen för kommunens arbete med intern styrning och kontroll. Inom socialtjänsten innebär införandet av den nya socialtjänstlagen en omfattande omställning. Ambitionshöjningen är nödvändig men resurskrävande och påverkar flera verksamheter över förvaltningsgränser. Omställningen medför både organisatoriska och ekonomiska risker, särskilt då tillgängliga statsbidrag är tidsbegränsade och inte fullt ut bedöms täcka de långsiktiga kostnaderna.

Inom utbildningsområdet finns osäkerheter kopplade till demografiska förändringar och valfrihetssystem. Förskolans planering påverkas av variationer i barnafödande samt vårdnadshavares val mellan kommunal, privat eller egen omsorg. Grundskolan påverkas av ett ökat antal familjehemsplacerade barn, ofta med omfattande stödbehov, vilket innebär ökade krav på resurser utan motsvarande kompensation. Gymnasieverksamheten präglas av konkurrens mellan kommuner och osäkerhet kring elevströmmar, vilket påverkar både intäkter och kostnadsstruktur.

Verksamheterna är även i hög grad beroende av riktade statsbidrag, särskilt inom utbildning och vuxenutbildning. Dessa bidrag är ofta kortsiktiga och förenade med särskilda villkor, vilket försvårar långsiktig planering och kan innebära ekonomiska risker vid förändrade förutsättningar.

Slutligen innebär kommunens fastigheter och anläggningar, särskilt inom fritidsverksamheten, en risk då flera är ålderstigna och har ett omfattande underhållsbehov. Oförutsedda driftstörningar och reparationer kan påverka både verksamhetens funktion och det ekonomiska resultatet, trots att långsiktiga underhållsplaner finns.

Finansiella risker och riskhantering

En finanspolicy för Avesta kommun och de helägda bolagen är antagen av kommunfullmäktige. Finanspolicyn anger ramarna för kommunkoncernens finansverksamhet genom att tydliggöra ansvarsfördelning, styrning och riskhantering. Policyen utgör ett viktigt styrdokument för hanteringen av koncernens finansiella frågor och bidrar till en samordnad och ändamålsenlig finansförvaltning.

Finansiell risk

Avesta internbank

Avesta kommun inklusive bolag och förbund har arbetat med en internbankslösning sedan augusti 1992. Det innebär att all upplåning till kommunkoncernens parter går via Avesta kommun.

Internbankens arbete styrs dels av Kommunfullmäktiges beslutade ”Finanspolicy” samt dels av Kommunstyrelsens beslutade ”Finansiella riktlinjer”. I dessa dokument fastslås bland annat vilka risker i den finansiella verksamheten som får tas.

Ränterisk

Med ränterisk för skuldportföljen avses risken att räntekostnaderna ökar i ett stigande ränteläge samt risken att låsa in en alltför stor del av upplåningen till hög fast ränta vid ett sjunkande ränteläge.

Portföljens utseende ska vara en avvägning av kort- och lång räntebindning. Denna avvägning bestäms av räntemarknadens utseende och kommunkoncernens förmåga att klara negativa scenarier samt av styrelsens risksyn.

Utfall 2025-12-31

Max andel ränteförfall inom ett år 40 %	34 %
Intervall för räntebindningstid 2–6 år	2,39 år

Internbanken använder räntesäkringsinstrument (derivat) för att hantera ränterisken. Per sista december fanns startade derivat om 1 150 Mkr.

Bedömning av säkringsförhållandets effektivitet

Kommunen bedömer säkringsförhållandets effektivitet per balansdag genom att jämföra de huvudsakliga villkoren för räntesäkringsinstrumentet med de huvudsakliga villkoren för den säkrade posten. De kritiska villkoren utgörs av nominella belopp, löptid, samt räntebas.

Per den 31 december 2025 är förhållandet följande:

Lån	
rörlig ränta 3 mån stibor	1.580 Mkr
Totalt	1.580 Mkr

Säkringsinstrument/avtalade swappar	
erhåller rörligt ben 3 mån stibor	1.150 Mkr
betalar fast ben bunden ränta	1.150 Mkr

Avesta kommun anser att säkringsförhållandet är effektivt.

Marknadsvärde swappar 2025-12-31	15,3 Mkr

Snitträntesats för lån inklusive swappar 2025-12-31	2,20 %

Finansieringsrisk

Finansieringsrisk är risken att kommunen inte kan ta upp lån på marknaden när finansieringsbehov uppstår alternativt att det endast kan ske till ofördelaktiga villkor.

Utfall 2025-12-31

Max andel kapitalförfall inom ett år 50 %:	48%
Intervall för kapitalbindningstid 1,5 – 5,5 år, 1,72 år	

I nuläget används två finansieringskällor; Kommuninvest samt upplåning direkt via penningmarknaden genom eget certifikatprogram (ram 500 mkr för löptider upp till 6 månader) samt genom att ge ut egna obligationer (längre löptider).

Fördelning 2025-12-31: Belopp Mkr	Andel
Kommuninvest – lån	1.270 80 %
Certifikat	310 20 %
Total upplåning	1.580
Marknadsvärde lån:	1.579

Fördelning till koncernens parter av externt upplånat kapital:

	Belopp Mkr	Andel
Gamla Byn AB	1.047	66 %
Avesta Industristad AB	137	8 %
Avesta kommun	4	1 %
Avesta Vatten/Avfall AB	392	25 %
Total vidareutlåning	1.580	

Låneskuld per invånare:

Kommun	167 kr
Koncern	70 642 kr

I de finansiella riktlinjerna finns angivet att det ska finnas en likviditetsreserv om minst 150 miljoner kronor för att möta eventuella problem med ny eller refinansiering av befintliga lån (gäller i första hand upplåningen direkt via marknaden). Per 31 december är reserven 345 miljoner kronor.

Elprisrisk

Elprisrisk avser risken att en betalning stiger i värde till följd av att elpriset stiger, alternativt risken att en intäkt tappar i värde till följd av att elpriset sjunker. Derivatinstrument används för att normalt säkra 75 % av beräknad årsförbrukning.

Pensionsförpliktelse

Pensionsförpliktelse, mkr	KOMMUNKONCERN		KOMMUN	
	2025	2024	2025	2024
Total pensionsförpliktelse i balansräkningen				
a. Avsättning inkl. särskild löneskatt	250	245	225	222
b. Ansvarförbindelse inkl. särskild löneskatt	503	521	503	521
Summa pensionsförpliktelse	753	766	728	743
Finansiering				
Återlånade medel	753	766	728	743

Kommunkoncernens pensionsåtagande är 753 miljoner kronor vilket gör det till en stor del av kommunens ekonomiska kostnad. Avsättningen inklusive löneskatt har ökat med 5 miljoner kronor och uppgår till 250 miljoner kronor.

Av kommunens totala åtagande redovisas 503 miljoner utanför balansräkning. Det innebär att kommunen använder sig av den så kallade blandmodellen. Förpliktelsen har minskat med 18 miljoner jämfört med 2024.

Enligt Avestas kommuns finanspolicy kan de delar som inte överlämnats till de anställda för individuell placering förvaltats i sin helhet som återlån till Avesta kommun. Det innebär att all placering sker internt inom balansräkningen.

God ekonomisk hushållning och måluppfyllelse

Enligt kommunallagen ska en kommun bedriva sin verksamhet så att god ekonomisk hushållning uppnås.

God ekonomisk hushållning anses råda om både fullmäktiges övergripande verksamhetsmässiga mål och de finansiella målen uppnås. Det innebär att verksamheten drivs på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt med en stabil finansiering som grund i enlighet med fullmäktiges intentioner och prioriteringar. Varje generation ska bära kostnaderna för den service den beslutar om och konsumerar. För att säkerställa god ekonomisk hushållning ska finansiella mål och verksamhetsmål definieras och följas upp.

Avesta kommun har koncernövergripande mål. Målen bygger på det 75-punktsprogram den politiska majoriteten kommit överens om. Samtliga mål är också kopplade till hållbarhetsmålen i Agenda 2030. Avesta kommun har två övergripande målområden; mål för hållbar utveckling och mål för organisatoriska förutsättningar.

Till de koncernövergripande målen finns en förklarande text samt stödpunkter som används för analys av måluppfyllelse. Det finns inga indikatorer då den bärande idén är att sikta mot måluppfyllelse, inte respektive indikator. Grund för bedömning av måluppfyllelsen är: de punkter som anges under varje mål, styrelsernas bedömning av måluppfyllelsen för sin verksamhet samt övrigt som är relevant för respekti-

ve mål, till exempel händelser i omvärlden eller statistik. Vid bedömning av måluppfyllelse är dialogen en väsentlig del. I bedömningen ska ställning tas också utifrån jämställdhet och barnens perspektiv.

Kommunstyrelsen utvärderar måluppfyllelsen av samtliga mål efter en resultatdialog som ordförandegruppen genomfört tillsammans med högste chef för respektive förvaltning eller bolag. Inför resultatdialogen tar deltagarna del av den analys som gjorts av varje förvaltning. I analysen ska det framgå vilken bedömning som gjorts, hur den gjorts, vad som ligger till grund för bedömningen och om målet bedöms vara uppfyllt helt, delvis eller inte alls.

Kommunfullmäktige har satt mål för de delar inom verksamheten som behöver förbättras. Bland målen finns också mål som är av mer omvärldsbevakande och informativ karaktär, inte rena verksamhetsmål.

Slutsatser avseende god ekonomisk hushållning
År 2025 ligger kommunens utveckling i alla delar inte i linje med god ekonomisk hushållning.

Årets utveckling inom verksamhetsmålen och de finansiella målen, tillsammans med styrelsernas och nämnders arbete med grunduppdraget enligt reglementet, används som grund för att bedöma om kommunen uppnått en god ekonomisk hushållning.

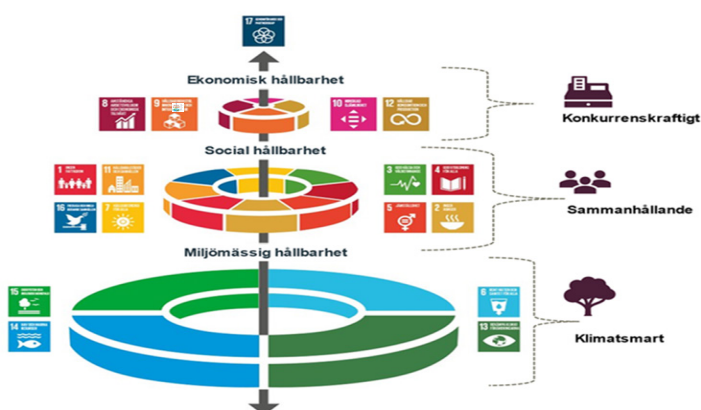
Det finns obalanser inom kärnverksamheterna. Det är inget perspektiv som når alla sina mål. Den samlade bedömningen är att kommunens måluppfyllelse delvis nås för flera av perspektiven.

Mål för god ekonomisk hushållning

KONCERNÖVERGRIPANDE MÅL	MÅL-UPPFYLLELSE 2025	KOPPLAT TILL MÅL
Avesta kommun ska ha ett starkt näringsliv för lokal hållbar tillväxt	●	Ett växande Avesta VGEH*
Alla som kan jobba ska jobba	●	Ett växande Avesta VGEH*
Avesta ska vara en klimatsmart kommun	●	Ett hållbart Avesta VGEH*
Avestabornas utbildningsnivå ska höjas	●	Ett lärande Avesta VGEH*
Avesta ska ha ett levande kultur- och fritidsliv	●	Ett kulturellt levande Avesta VGEH*
Avestas föreningsliv ska vara jämställt och jämlikt	●	Ett kulturellt levande Avesta VGEH*
Det ska vara tryggt och säkert i Avesta kommun	●	Ett tryggt Avesta VGEH*
Avesta kommuns välfärdstjänster ska hålla hög kvalitet och utgå från individens behov	●	Ett socialt Avesta VGEH*
Avesta kommun ska ha ett hållbart och utvecklande arbetsliv.	●	Ett hållbart och utvecklande medarbetarskap och ledarskap VGEH*
Avesta kommun har en ekonomi i balans med bibehållen skattesats	●	Ett ekonomiskt hållbart Avesta FGEH**

*VGEH = VERKSAMHETSMÅL FÖR GOD EKONOMISKHUSHÅLLNING.

**FGEH = FINANSIELLA MÅL FÖR GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING

- GRÖN – Arbete i fas för perioden , målet uppnått för helåret
- GUL – Arbetet delvis i fas, uppnås delvis för helåret
- RÖD – Arbete inte i fas, målet bedöms ej nås för helåret.

Fig. Stockholm Environment Institute samt Region Dalarna.

Mål för hållbar utveckling

Ett växande Avesta

Koncernövergripande mål:

- Avesta kommun ska ha ett starkt näringsliv för lokal hållbar tillväxt
- Alla som kan jobba ska jobba

Näringslivet är en grund för tillväxt och i Avesta får såväl befintliga som blivande företagare ett gott stöd av kommunen. Kommunens verksamheter ska ge ett gott bemötande och ha en välvillig attityd. Genom god samverkan mellan kommunen, lokala näringslivet och andra aktörer kan varje människa hitta sin väg till egen försörjning. Med välfungerande kollektivtrafik ger vi möjlighet till pendling och boende i såväl stad som landsbygd.

Exempel på parametrar som kommer användas vid bedömning av måluppfyllelse, analysen kan komma att innehålla fler delar:

- Avesta förbättrar sitt resultat i insiktsmätningen av företagsklimatet
- Arbetstillfällena ökar
- Arbetslösheten sjunker
- Försörjningsmättet utvecklas positivt

Målbedömning - ett växande Avesta ●

Målet bedöms delvis uppfyllt.

Målet ett växande Avesta omfattar näringslivsutveckling, sysselsättning och demografisk hållbarhet. Sammantaget bedöms målet vara delvis uppfyllt för 2025.

Företagsklimatet har förbättrats något under året, där indexvärdet ökat från 75 till 76. Förbättringen indikerar en stärkt upplevelse hos företagen av kommunens service och myndighetsutövning och är en viktig signal för kommunens långsiktiga attraktions- och konkurrenskraft. Ökningen är dock marginell och behöver följas av fortsatt systematiskt arbete för att ge tydligare genomslag i form av fler etableringar och ökad sysselsättning. Under året har såväl strategiska som operativa insatser genomförts för att stärka näringslivets utvecklingsförutsättningar, med ökad samverkan, strukturerade dialogformer och ett tydligare fokus på företagsklimatet.

Året har samtidigt präglats av en fortsatt svag konjunktur även om viss återhämtning skett och stigande arbetslöshet nationellt, vilket påverkat den lokala arbetsmarknaden. Antalet sysselsatta har minskat jämfört med föregående år. Bland kvinnor har antalet gått från 4 794 till 4 773 och bland män från 5 568 till 5 475. Minskningen är tydligare bland män och tyder på att arbetsmarknaden fortfarande är sårbar.

Samtidigt har arbetslösheten minskat något, från 7,7 procent till 7,5 procent. Att arbetslösheten inte ökar trots att färre är sysselsatta kan delvis förklaras av förändringar i befolkningen. Om fler personer lämnar arbetskraften – till exempel genom pension – eller om andelen personer i arbetsför ålder minskar, kan antalet sysselsatta sjunka utan att arbetslösheten stiger. Resultatet blir därför en något lägre arbetslöshet trots en mindre minskning i antalet sysselsatta. Sammantaget tyder utvecklingen på att arbetsmarknaden förbättrats marginellt, men att sysselsättningsnivån ännu inte återhämtats fullt ut. För kommunens tillväxt är en varaktigt hög sysselsättning avgörande, då den påverkar såväl skattekraft som framtidstro.

Antalet hushåll per månad med ekonomiskt bistånd har i genomsnitt minskat med 22 jämfört med 2024. Detta bedöms som ett positivt resultat givet det rådande omvärldsläget och tyder på att insatser inom försörjningsstöd, arbetsmarknadsenheten och riktade samverkansprojekt haft effekt. Under hösten noterades dock en viss ökning, i linje med den försvagade konjunkturen, vilket visar på behovet av fortsatt aktiva arbetsmarknadsåtgärder.

Den demografiska utvecklingen innebär fortsatt utmaning. Försörjningskvoten har ökat från 0,94 till 0,95, vilket betyder att varje person i arbetsför ålder försörjer något fler personer än tidigare. Även om förändringen är begränsad pekar den på en långsiktig strukturell utmaning där andelen äldre och yngre ökar i relation till den arbetsföra befolkningen. Detta påverkar kommunens ekonomiska bärkraft och understryker vikten av inflyttning i arbetsför ålder samt en hög sysselsättningsgrad.

Sammantaget visar utvecklingen positiva tendenser inom företagsklimat och minskat ekonomiskt bistånd, samt en svag förbättring av arbetslösheten. Samtidigt motverkas detta av minskad sysselsättning och att andelen personer i arbetsför ålder minskar. Effekterna av genomförda insatser är märkbara men ännu inte tillräckligt genomgripande för att målet ska anses helt uppfyllt. Mot denna bakgrund bedöms målet vara delvis uppfyllt för året.

Ett hållbart Avesta

Koncernövergripande mål: - Avesta ska vara en klimatsmart kommun

Avesta ska vara en miljökommun i framkant, där riktlinjer och investeringar leder till hållbar utveckling och att Avesta blir en av Sveriges mest klimatsmarta kommuner. Vi ska underlätta för medborgare att minska sin klimatpåverkan. Det ska vara lätt att göra rätt. Vi ska aktivt arbeta för att skapa förutsättningar för de nya gröna jobben som bidrar till en cirkulär bioekonomi, där fossila och andra miljöskadliga material fasas ut och ersätts med förnybara råvaror och andra klimatsmarta lösningar.

Exempel på parametrar som kommer användas vid bedömning av måluppfyllelse, analysen kan komma att innehålla fler delar:

- Fossilfri lokal elproduktion har ökat
- Antal cykelbanor har ökat
- Utsläppen av växthusgaser minskar med 17% per år
- Andel av kommunens transporter som är fossilfria ska öka
- Solenergi i Avesta kommun har ökat

Målbedömning - ett hållbart Avesta

Målet bedöms delvis uppfyllt.

Målet om ett hållbart Avesta omfattar ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet och följs upp genom ett antal indikatorer kopplade till klimat, energi, transporter och livsvillkor. Sammantaget bedöms målet vara delvis uppfyllt för 2025.

Inom den ekologiska hållbarheten syns tydliga och mätbara framsteg. Andelen fossiloberoende fordon i kommunorganisationen har ökat från 41,7 procent till 52,8 procent, vilket innebär en påtaglig förstärkning av omställningstakten inom den egna verksamheten. Antalet solcellsanläggningar i kommunen har samtidigt ökat från 734 till 867, vilket visar på en växande lokal produktion av förnybar energi och ett ökat engagemang hos både hushåll och verksamheter. Även cykelinfrastrukturen har utvecklats positivt, från 2,9 till 3,0 meter per invånare, vilket förbättrar förutsättningarna för hållbara transportval och bidrar till en mer tillgänglig och attraktiv livsmiljö.

Kommunen har under flera år bedrivit ett målmedvetet arbete för att minska verksamhetens klimatpåverkan och under 2025 har detta arbete gett konkreta resultat. Samtliga fordon inom socialtjänsten samt vård- och omsorgsverksamheten som varit planerade för utbyte har ersatts med el- eller laddhybridfordon. Detta innebär en direkt minskning av användningen av fossila bränslen i den dagliga driften och bidrar till lägre koldioxidutsläpp.

Parallellt har verksamheterna intensifierat användningen av cykel och kollektivtrafik i tjänsten. Arbetsmarknadsenheten och hemtjänsten använder i större utsträckning cykel vid kortare resor och väljer kollektivtrafik när det är möjligt. Detta minskar miljöbelastningen ytterligare och bidrar samtidigt till ett mer resurseffektivt och hälsosamt arbetssätt. Sammantaget innebär dessa åtgärder att hållbarhetsarbetet integreras i den ordinarie verksamheten och inte enbart drivs genom enskilda projekt.

Inom livsmedelsområdet har verksamheten under året tydliggjort uppföljningsmetoden för andelen lokala producenter. Mätningen har avgränsats till lokala leverantörer med egna avtal, då lokalt producerade varor inom större nationella eller regionala avtal inte kan följas upp och särredovisas på ett tillförlitligt sätt. För 2025 uppgår andelen lokala leverantörer till 8,15 procent. Genom nya och reviderade avtal har förutsättningarna förbättrats för att successivt öka andelen lokala inköp, vilket stärker det lokala näringslivet och bidrar till minskade transportrelaterade utsläpp.

Samtidigt saknas aktuella mätvärden för vissa centrala indikatorer, däribland total fossilfri elproduktion och utsläpp av växthusgaser. Detta begränsar möjligheten att fullt ut bedöma den samlade klimatpåverkan och takten i den övergripande omställningen. De positiva resultaten inom transporter, energi och lokala inköp visar dock att strukturella förutsättningar för en långsiktigt hållbar utveckling successivt byggs upp.

Den samlade bedömningen är att kommunen under året tagit flera konkreta steg i rätt riktning. Effekterna i form av minskade utsläpp, lägre energikostnader och ökad motståndskraft mot framtida energiprisförändringar förväntas stärkas över tid. För att nå full måluppfyllelse krävs dock fortsatt konsekvent genomförande, förbättrad uppföljning av klimatdata samt ett långsiktigt arbete med beteendeförändringar i såväl organisation som samhälle.

Ett lärande Avesta

Koncernövergripande mål:

- Avestabornas utbildningsnivå ska höjas

Barnen är vår framtid och i Avesta är skolan en stark och jämlik kunskapsskola där alla elever ges de bästa möjligheter utifrån sina förutsättningar. Arbetsmiljön i skolan ger möjlighet för personalen att på bästa sätt bedriva undervisning och för elever att inhämta de kunskaper som krävs för godkända betyg. Barn och ungdomar i Avesta känner framtidstro och mår bra.

Exempel på parametrar som kommer användas vid bedömning av måluppfyllelse, analysen kan komma att innehålla fler delar:

- Andelen elever med godkända betyg har ökat
- Tvåläraresystemet i lågstadiet ska vara påbörjat
- Tryggheten i skolan har ökat
- Andelen Avestabor med eftergymnasial utbildning har ökat
- Andelen elever som ett år efter avslutad SFI-utbildning antingen studerar eller arbetar ökar

Målbedömning - ett lärande Avesta

Målet bedöms delvis uppfyllt.

Tvålärareskap har införts i de lågstadielklasser där elevantalet motiverar det, och indikatorn bedöms därmed som uppfyllt. Insatsen innebär en viktig kvalitetshöjning genom att stärka förutsättningarna för tidiga stödinsatser, differentierad undervisning och ökad måluppfyllelse i de lägre åldrarna. På längre sikt förväntas detta bidra till förbättrade kunskapsresultat och därmed en ökad andel elever som når gymnasieexamen med högskolebehörighet. I nuläget finns dock ännu inga konkreta resultat som visar en direkt effekt på kommunens övergripande utbildningsnivå.

Den övergripande utbildningsnivån i kommunen är fortsatt låg. Andelen invånare med eftergymnasial utbildning uppgår till 16 procent, medan målet är att nå minst 21 procent till 2026. Med nuvarande nivå och utvecklingstakt framstår målet som ambitiöst och är ännu inte uppnått. Det är samtidigt ett strukturellt mått som påverkas av flera faktorer, såsom demografisk sammansättning, inflyttning, utbildningsutbud och arbetsmarknadens struktur. För att på sikt öka andelen eftergymnasialt utbildade krävs därför långsiktiga och samordnade insatser, både inom utbildningssystemet och i samverkan med näringsliv och regionala aktörer.

Gymnasiets resultat ger en mer sammansatt bild. Andelen elever som uppnått grundläggande behörighet till universitet och högskola inom fyra år har minskat från 48,9 procent till 41,2 procent, vilket är en tydlig försämring. Samtidigt studerar 34,8 procent vidare två år efter avslutad gymnasieexamen, jämfört med rikets 38,5 procent. Med hänsyn till att kommunen har en ovanligt hög andel elever på yrkesprogram – där övergången till högskolestudier traditionellt är lägre – får resultatet ändå bedömas som relativt starkt. Det indikerar att en betydande andel elever, trots yrkesinriktning, väljer att vidareutbilda sig. Samtidigt behöver behörighetsgraden stärkas för att fler ska ha faktiska möjligheter att påbörja högre studier.

Även kompetensförsörjningen visar både framsteg och utmaningar. Andelen legitimerade lärare som planerar, genomför och utvärderar undervisning har ökat från 72 till 74 procent. Det är en positiv men marginell förbättring och nivån är fortfarande inte fullt tillfredsställande. Inom förskolan uppgår andelen förskollärartjänster med förskollärarexamen till 31 procent. Trots att nya ansökningar till utannonserade tjänster och studiemotiverande insatser för barnskötare är lovande, finns ännu inga nya mätvärden som visar en faktisk ökning. Sammantaget bedöms därför målet om ökad andel behörig personal ännu inte vara uppnått, även om det finns tecken på en positiv utveckling framåt.

Arbetet med att stärka elevernas motivation genom förstärkt studie- och yrkesvägledning samt insatser som Arbetsmarknadskunskap är strategiskt viktigt, särskilt i en kommun där arbetsmarknadens struktur påverkar utbildningsvalen. För att nå målet om en höjd utbildningsnivå krävs dock att dessa insatser leder till både förbättrade gymnasieresultat och en ökad övergång till samt genomströmning i eftergymnasiala studier.

Den samlade bedömningen är att målet om Ett lärande Avesta är delvis uppfyllt. De strukturella och organisatoriska förutsättningarna har stärkts genom tvålärareskap och riktade kompetensförsörjningsinsatser, och vissa indikatorer utvecklas i positiv riktning. Samtidigt ligger centrala resultatmått, såsom andelen elever med högskolebehörighet och andelen invånare med eftergymnasial utbildning, fortfarande under de politiskt fastställda ambitionerna. Ett fortsatt systematiskt kvalitetsarbete, långsiktig kompetensförsörjning och riktade insatser för att stärka studiemotivation och behörighet är därför avgörande för att målet fullt ut ska kunna nås.

Ett kulturellt levande Avesta

Koncernövergripande mål:

- Avesta ska ha ett levande kultur- och fritidsliv
- Avestas föreningsliv ska vara jämställt och jämlikt

I Avesta ges både barn och vuxna möjlighet till aktiva och hälsofrämjande liv och har möjlighet att ta del av Folka-rebygdens stora och imponerande fritid- och kulturutbud. Respekten och förtroendet för det ideella föreningslivet och folkbildningen är stor.

Exempel på parametrar som kommer användas vid bedömning av måluppfyllelse, analysen kan komma att innehålla fler delar:

- Allaktivitetsplaner finns i alla kommundelar för att främja spontanidrotten
- Skillnaden mellan kön i deltagande i idrottsförening har minskat
- Det lokala kulturlivet för Avestabor i alla åldrar ska främjas i alla delar av Avesta kommun

Målbedömning - ett kulturellt levande Avesta ●

Målet bedöms delvis uppfyllt.

Avesta fortsätter att utvecklas som en kommun med ett levande och tillgängligt kultur- och fritidsliv, där föreningslivets bredd och engagemang utgör en viktig del av kommunens attraktionskraft. Under året har arbetet med att synliggöra föreningarnas utbud och skapa fler möjligheter till en aktiv fritid gett tydliga resultat. Fritidsmässan har genomförts enligt plan och etablerats som ett återkommande och uppskattat inslag som stärker relationen mellan föreningar, invånare och kommun. Mässan har haft flera positiva effekter för det lokala föreningslivet och fungerar som en betydelsefull mötesplats, vilket visar att insatsen skapar konkreta värden för både föreningar och medborgare. Detta märks inte minst genom att föreningarna rapporterar ett ökat antal nya medlemmar, särskilt bland barn och unga, vilket bidrar till ökad delaktighet och ett mer jämlikt föreningsliv.

Omsorgsförvaltningen har under året haft ett särskilt fokus på att stärka kulturutbudet och öka antalet aktiviteter inom särskilt boende för äldre. Ett centralt mål har varit att samtliga boenden ska ha en uppdaterad aktivitetsplan samt att nöjdheten med aktiviteterna ska öka. Uppföljningen visar en positiv utveckling: nöjdheten har stigit från 39 % år 2024 till 45 % år 2025, samtidigt som samtliga boenden nu har aktuella aktivitetsplaner och ett bredare aktivitetsutbud.

Samarbetet med det lokala föreningslivet har fortsatt att utvecklas i syfte att stärka ett jämlikt och jämställt föreningsliv samt öka tillgången till fritidsaktiviteter. Inom funktionshinderområdet har samverkan med idrottsföreningar möjliggjort att personer med funktionsnedsättning kan delta i anpassade aktiviteter, vilket ökar delaktigheten och stödjer ett mer aktivt och inkluderande liv. Även barn och unga inom öppenvården har fått bättre tillgång till föreningsaktiviteter genom riktade samarbeten, och personer utanför arbetsmarknaden har erbjudits informationsträffar och studiebesök för att stärka deras möjligheter till socialt deltagande. Sammantaget har årets insatser bidragit till att fler nås av meningsfulla aktiviteter och att vägarna in i föreningslivet breddats.

Deltagandet i föreningslivet bland barn och unga har ökat, vilket är en positiv utveckling som stärker både gemenskap och social hållbarhet. Samtidigt kvarstår utmaningar, då skillnaden i deltagande mellan flickor och pojkar inte har minskat. Detta visar att jämställdhetsdimensionen inom idrotts- och föreningslivet fortsatt kräver riktade insatser.

När det gäller invånarnas upplevelse av det lokala kultur- och nöjeslivet visar resultaten en svagt negativ utveckling, vilket indikerar att genomförda insatser ännu inte fullt ut omsatts i en starkt upplevd attraktivitet. Sammantaget finns flera positiva tendenser, särskilt i form av ökat deltagande och breddade möjligheter, men utvecklingen är inte tillräckligt genomgripande för att målet ska anses helt uppfyllt.

Ett tryggt Avesta

Koncernövergripande mål:

- **Det ska vara tryggt och säkert i Avesta kommun**

I Avesta är människor trygga och behöver inte oroa sig för att utsättas för brott. I samverkan med samhällets andra aktörer arbetar Avesta kommun för att förebygga och bekämpa brottslighet. För att motverka mäns våld mot kvinnor är arbetet med värderingar ett viktigt inslag i våra skolor och på våra arbetsplatser.

Exempel på parametrar som kommer användas vid bedömning av måluppfyllelse, analysen kan komma att innehålla fler delar:

- Skillnaderna i det socioekonomiska indexet minskar mellan kommundelar
- Fler medborgardialoger kommer till stånd
- Fler barn och unga är aktiva i föreningslivet
- Tilliten till andra människor ökar

Målbedömning - ett tryggt Avesta ●

Målet bedöms uppfyllt.

Arbetet för att stärka tryggheten i Avesta har under året gett tydliga resultat, även om utvecklingen varierar mellan olika verksamhetsområden. Inom skolan visar Skolenkäten att tryggheten har ökat, vilket dokumentet beskriver som att ”tryggheten i skolan har ökat enligt Skolenkäten”. Trots att resultaten fortfarande ligger något under rikssnittet är trenden positiv och förstärks av politiska satsningar inför 2026, där riktade resurser till trygghet och studiero bedöms ge ytterligare effekt. Detta skapar bättre förutsättningar för både elevernas lärande och personalens arbetsmiljö.

Inom omsorgsverksamheten är utvecklingen mer nyanserad. I särskilt boende har tryggheten stärkts markant, där andelen som känner sig mycket eller ganska trygga har ökat från 80 till 86 procent. Dokumentet lyfter att förbättringarna beror på ”personalens bemötande, ökat förtroende för kompetensen samt god tillgänglighet”, vilket visar att kvalitetsarbetet ger direkt effekt för de boende. Även inom LSS-boenden syns en positiv utveckling, där målet om trygghet med personalen är uppnått och resultatet har ökat med 13 procentenheter jämfört med föregående år.

Hemtjänsten uppvisar däremot en mer komplex bild. Andelen som känner sig mycket eller ganska trygga har minskat något, från 88 till 84 procent, vilket innebär att målet inte nås fullt ut. Samtidigt ökar andelen som uppger att de är mycket trygga, och helhetsbedömningen av bemötande och förtroende är i stort sett oförändrad. Förvaltningen bedömer därför att målet är delvis uppnått, och framhåller att tryggheten i ordinarie boende påverkas av faktorer utanför hemtjänstens kontroll, såsom samhällsklimat och omgivande miljö.

Sammantaget visar årets resultat att tryggheten i Avesta utvecklas i rätt riktning. Skolan och särskilt boende uppvisar tydliga förbättringar, medan hemtjänsten står inför fortsatta utmaningar. Effekten av årets insatser är tydlig: stärkt bemötande, ökad delaktighet och mer strukturerade arbetssätt bidrar till att fler invånare upplever trygghet i sin vardag. Bedömningen är att målet delvis är uppnått, med goda förutsättningar för fortsatt positiv utveckling kommande år.

Ett socialt Avesta

Koncernövergripande mål:

- **Avesta kommuns välfärdstjänster ska hålla hög kvalitet och utgå från individens behov**

I Avesta behöver ingen känna oro för att bli gammal. Vård och omsorg är av god kvalitet och omsorgstagarna möts med respekt och omtanke. Äldreomsorgen och stödet till personer med funktionsnedsättning utgår från varje individs behov. Rätten till heltid för medarbetarna är en självklarhet och delade turer inom omsorgerna förekommer inte.

Exempel på parametrar som kommer användas vid bedömning av måluppfyllelse, analysen kan komma att innehålla fler delar:

- Antalet personer som omsorgstagare inom hemtjänsten möter minskar
- Brukarbedömningen på särskilda boenden – helhetssynen förbättras
- Socialtjänstens stöd och hjälp till utsatta personer fungerar bra i kommunen

Målbedömning - ett socialt Avesta **Målet bedöms delvis uppfyllt.**

Arbetet för ett socialt Avesta har under året präglats av en tydlig inriktning mot kvalitet, delaktighet och individanpassade insatser. Förvaltningens värdegrund har fortsatt att vara vägledande i verksamheterna, vilket dokumentet beskriver som att man ska ”visa respekt, ge trygghet, visa ett gott bemötande, värna om den enskildes privatliv och integritet samt ge möjlighet till självbestämmande och delaktighet”. Denna inriktning har haft märkbara effekter i flera delar av omsorgen, även om måluppfyllelsen varierar mellan verksamhetsområden.

Inom Individ- och familjeomsorgen (IFO) har målet om god tillgänglighet uppnåtts. Enligt brukarundersökningen uppger 90 % att det är lätt eller mycket lätt att få kontakt med sin socialsekreterare, vilket visar att arbetet med att stärka bemötande och tillgänglighet har gett tydliga resultat. Detta är centralt för att skapa förtroende och trygghet i myndighetskontakter och bidrar till en mer förebyggande och öppen socialtjänst.

Inom LSS-boenden har målet om trivsel inte uppnåtts, då 2025 års resultat på 84 % ligger under målnivån. Samtidigt visar verksamheten ett aktivt och långsiktigt förbättringsarbete. Genom boenderåd, husmöten och ett stärkt fokus på delaktighet i genomförandeplaner arbetar enheterna för att öka inflytandet över vardagen och skapa en mer individanpassad miljö. Effekten av detta arbete bedöms vara positiv på sikt, även om målnivån ännu inte nåtts.

Hemtjänsten uppvisar en tydligt positiv utveckling. Brukarnas helhetsbedömning av verksamheten har ökat från 80 till 86 procent, vilket dokumentet beskriver som ”en avsevärd förbättring”. Även om resultatet ligger strax under målnivån bedöms målet som delvis uppnått, då utvecklingen går i rätt riktning och visar att kvalitetsarbetet ger effekt. Samtidigt saknas ännu resultat för indikatorn om personalkontinuitet, och då inga särskilda resurser avsatts för att stärka kontinuiteten bedöms detta mål inte vara uppnått.

Inom särskilt boende har helhetsbedömningen förbättrats, men ligger fortfarande under målnivån. Arbetet med att stärka bemötande, delaktighet och trygghet har dock gett positiva effekter, vilket syns i ökade nöjdhetsnivåer och förbättrade resultat i flera kvalitetsdimensioner.

Sammantaget visar årets resultat att Avesta tagit viktiga steg mot ett mer socialt hållbart samhälle där individens behov står i centrum. Flera indikatorer pekar uppåt, och effekterna av värdegrundsarbete, delaktighetsinsatser och kvalitetsutveckling är tydliga. Bedömningen är att målet delvis är uppnått, med starka resultat inom IFO och hemtjänst, men fortsatt utvecklingsbehov inom LSS och särskilt boende. Den positiva trenden visar att förvaltningens långsiktiga arbete ger effekt och skapar goda förutsättningar för fortsatt måluppfyllelse kommande år.

Mål organisatoriska förutsättningar

Ett hållbart och utvecklande medarbetarskap och ledarskap

Koncernövergripande mål:

- Avesta kommun ska ha ett hållbart och utvecklande arbetsliv.

I Avesta kommun är medarbetare trygga. Vi har en öppen och inkluderande kultur som präglas av hjälpsamhet och omtanke om dem vi finns till för och varandra. Framtiden möter vi genom att tänka nytt och ta oss an utmaningar. Våra arbetsplatser präglas av tillit, ansvarstagande och arbetsglädje. Tillsammans klarar vi det kommunala uppdraget. Avesta kommun som arbetsgivare ska erbjuda en bra arbetsmiljö, trygga anställningar, jämställda löner och goda möjligheter till kompetensutveckling och vidareutbildning.

Exempel på parametrar som kommer användas vid bedömning av måluppfyllelse, analysen kan komma att innehålla fler delar:

- 9 av 10 anställda i kommunen är tillsvidareanställda
- Sjuktagen är lägre
- Chefer har rimligt många medarbetare
- Avesta kommun har en jämställd lönesättning
- HME - Hållbart medarbetarengagemang
- Medarbetare får möjlighet till vidareutbildning

Målbedömning - ett hållbart och utvecklande medarbetskap och ledarskap ●

Målet bedöms delvis uppfyllt.

Den samlade bedömningen är att målet är delvis uppfyllt. Kommunen har stärkt flera av de strukturella förutsättningarna för ett hållbart medarbetskap och ledarskap, men utvecklingen inom hälsa och engagemang visar att effekterna ännu inte är tillräckligt tydliga.

Det personalpolitiska programmet och tillhörande riktlinjer är uppdaterade och implementering av den har påbörjats. Programmet utgår från Avesta kommuns arbetsgivarvarumärke och vilar på tre kärnvärden: Snällhet, Innovationskraft och Ansvarsglädje. Kärnvärdena ska genomsyra ledarskap, medarbetskap och samarbete samt bidra till ett hållbart arbetsliv och ett attraktivt arbetsgivarvarumärke.

Arbetet med programmet har genomförts i nära samverkan med medarbetare, chefer och fackliga ombud. Snällhet innebär ett respektfullt, tillitsfullt och inkluderande bemötande, innovationskraft står för utvecklingsvilja och mod att pröva nya arbetssätt, och ansvarsglädje handlar om engagemang, delaktighet och ansvarstagande för helheten. Implementeringen pågår fortsatt ute i verksamheterna och programmet utgör ett levande styrdokument i det dagliga arbetet.

Andelen tillsvidareanställda uppgår till 9 av 10 medarbetare, vilket innebär att den uppsatta parametern har uppnåtts. En hög andel fasta anställningar skapar kontinuitet, stärker verksamheternas kvalitet och ger bättre förutsättningar för långsiktig kompetensutveckling. Även möjligheten till vidareutbildning bedöms vara säkerställd, vilket är centralt för ett utvecklande medarbetskap och för kommunens långsiktiga kompetensförsörjning. Sammantaget bidrar detta till ökad attraktivitet som arbetsgivare och till att behålla och utveckla befintlig kompetens.

Lönestrukturen visar en löneskillnad mellan kvinnor och män på 0,3 procent, vilket indikerar en i stort sett jämställd lönesättning. Det är ett kvitto på ett medvetet och systematiskt arbete med lönebildning och en viktig del i ett hållbart ledarskap präglad av rättvisa och transparens.

Samtidigt visar sjukfrånvaron en negativ utveckling. Den har ökat från 7,74 procent till 7,84 procent, vilket innebär att målet om lägre sjuktal inte har uppnåtts. Även om förändringen är liten pekar den i fel riktning. En sjukfrånvaro på nära åtta procent påverkar verksamheternas kontinuitet, arbetsbelastningen för närvarande medarbetare och möjligheten att arbeta strategiskt med utveckling. Det indikerar att ytterligare insatser krävs inom det förebyggande arbetsmiljöarbetet och för att stärka hållbarheten i organisationen.

Resultatet för hållbart medarbetarengagemang ligger kvar på 82, oförändrat jämfört med föregående år. Ett stabilt värde visar att medarbetarnas upplevelse av motivation, styrning och ledarskap inte har försämrats, men heller inte stärkts. För att målet fullt ut ska nås krävs en tydligare positiv förflyttning som visar att genomförda insatser ger effekt i form av ökat engagemang och förbättrad upplevd arbetsmiljö.

Förutsättningarna för ett närvarande ledarskap påverkas också av chefers organisatoriska villkor. Uppföljningen visar att underlaget för att bedöma om chefer har ett rimligt antal medarbetare är otillräckligt, vilket i sig är en utvecklingspunkt. Rimliga chefsuppdrag är avgörande för att kunna arbeta systematiskt med arbetsmiljö, uppföljning och verksamhetsutveckling.

Sammanfattningsvis har kommunen stärkt flera av de grundläggande strukturerna för ett hållbart och utvecklande medarbetskap genom hög andel tillsvidareanställningar, satsningar på kompetensutveckling och en jämställd lönesättning. Däremot visar ökningen av sjukfrånvaron och ett oförändrat engagemangsindex att effekten ännu inte fullt ut nått medarbetarnas upplevda hållbarhet. Det krävs fortsatt fokus på förebyggande arbetsmiljöarbete, organisatoriska förutsättningar för chefer samt åtgärder som stärker engagemang och långsiktig hälsa för att målet ska kunna bedömas som helt uppfyllt.

Ett ekonomiskt hållbart Avesta

Tillika finansiella mål för god ekonomisk hushållning

Koncernövergripande mål:

- Avesta kommun har en ekonomi i balans med bibehållen skattesats

Avestaborna upplever att kommunens tjänster är av god kvalitet, att de är informerade, delaktiga och blir respektfullt bemötta. Avesta kommun förbrukar inte resurser som kommande generationer får betala för. Ekonomin är i balans i Avesta och skattesatsen förblir oförändrad under mandatperioden.

Exempel på parametrar som kommer användas vid bedömning av måluppfyllelse, analysen kan komma att innehålla fler delar:

- Soliditeten för kommunen ska minst uppgå till 13 % 2025, 15 % 2026 och 16 % 2027
- Andelen som upplever att kommunen sköter sina verksamheter bra ska öka
- Kommunens investeringar ska finansieras utan upptag av nya lån
- Resultat, andel av skatteintäkter och generella statsbidrag, ska i genomsnitt under planperioden överstiga 0,5 %

Målbedömning - ett ekonomiskt hållbart Avesta ●

Målet bedöms uppfyllt.

Det koncernövergripande målet om en ekonomi i balans med bibehållen skattesats bedöms som uppfyllt för 2025. Bedömningen grundas på såväl finansiella nyckeltal som verksamhetsrelaterade indikatorer och visar att kommunen under året haft en stabil ekonomisk utveckling.

Kommunen redovisar ett resultat motsvarande 0,8 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag, vilket överstiger målnivån om i genomsnitt 0,5 procent under planperioden. Resultatnivån innebär att kommunen inte enbart uppfyller balanskravet utan också skapar ett överskott som stärker det egna kapitalet. Effekten av detta är en svagt ökad ekonomisk motståndskraft och förbättrad förmåga att hantera variationer i skatteunderlag, kostnadsutveckling och oförutsedda händelser utan att behöva vidta kortsiktiga åtgärder. Samtidigt är det angeläget att resultatnivån även framöver är tillräckligt stark för att bidra till en stabil likviditet, särskilt mot bakgrund av att flera större investeringar planeras de kommande åren.

Soliditeten har ökat från 13 procent 2024 till 14 procent 2025. En förbättrad soliditet innebär att andelen av kommunens tillgångar som finansieras med eget kapital ökar, vilket minskar den finansiella risken och stärker den långsiktiga betalningsförmågan. Det är ett tydligt kvitto på att årets resultat och investeringsnivåer sammantaget bidrar till en något bättre finansiell ställning. Samtidigt har investeringarna under året inte uppgått till budgeterad nivå, vilket tillfälligt påverkat soliditeten positivt. Detta innebär att delar av investeringsbehoven kvarstår, vilket ställer krav på fortsatt långsiktig finansiell planering för att säkerställa en hållbar utveckling över tid.

Självfinansieringsgraden av investeringar uppgår till 116 procent, vilket är betydligt högre än målet om minst 60 procent. Det innebär att kommunen fullt ut har finansierat sina investeringar med egna medel och dessutom genererat ett överskott. Effekten är att upplåningsbehovet begränsas och att räntekostnaderna hålls nere, vilket i sin tur skapar utrymme för verksamhetens kärnuppdrag. En hög självfinansieringsgrad är också en viktig indikator på att kommunen inte övervältrar kostnader för dagens investeringar på kommande generationer.

Skattesatsen har varit oförändrad under året för kommunens del men regionen har höjt sin del med 35 öre. I kombination med ett positivt resultat visar detta att kommunen har kunnat finansiera sin verksamhet och sina investeringar inom befintliga intäktsramar. Effekten för invånarna är stabila ekonomiska villkor samtidigt som kommunen upprätthåller sin service och utveckling.

När det gäller invånarnas upplevelse av kvalitet visar medborgarundersökningen att en tydlig majoritet upplever att kommunen sköter sina verksamheter bra (75,2 procent av kvinnorna och 70,5 procent av männen). Detta indikerar att den ekonomiska balansen inte har uppnåtts genom försämrad kvalitet, utan att kommunen i huvudsak lyckats förena god ekonomisk hushållning med fungerande verksamhet. Skillnaden mellan kvinnor och män är dock en aspekt som behöver följas upp i det fortsatta kvalitetsarbetet.

Sammantaget visar analysen att kommunen under 2025 har uppnått ekonomisk balans med stärkt finansiell ställning, hög självfinansieringsgrad av investeringar och bibehållen skattesats. Effekterna är en ökad långsiktig hållbarhet, minskad finansiell risk och stabila förutsättningar för kommunens verksamheter. Målet bedöms därmed som uppfyllt.

Finansiell analys

Avesta kommun använder den så kallade RK-modellen för sin finansiella analys. Modellen syftar till att analysera fyra viktiga perspektiv som ska leda till

en finansiell bedömning av Avesta kommun och genom analysen klargöra om kommunen har en god ekonomisk hushållning. De fyra delarna är resultat, kapacitet, risk och kontroll

Fyra perspektiv vid finansiell bedömning

RESULTAT

Vilken balans har kommunen haft över sina intäkter och kostnader under året och över tiden?

KAPACITET

Vilken kapacitet har kommunen att möta finansiella svårigheter på lång sikt?

RISK

Föreligger några risker som kan påverka kommunens resultat och kapacitet?

KONTROLL

Vilken kontroll har kommunen över den ekonomiska utvecklingen?

Nyckeltal vid bedömning av de fyra perspektiven

1. Årets resultat
2. Förändring av kostnader och intäkter
3. Nettokostnadsutveckling
4. Investeringar
5. Skattefinansiering av investeringar
6. Nettoinvestering i relation till verksamhetens kostnader
7. Räntekostnader upptagna lån

8. Skuldsättningsgrad
9. Soliditet
10. Kommunalskatt

11. Likviditet
12. Totala pensionsskulden

13. Budgetföljsamhet
14. Känslighetsanalys

Resultat

Som ett första perspektiv i den finansiella analysen kartläggs kommunens ekonomiska resultat. Vilken balans finns mellan intäkter och kostnader under året och över tiden? En obalans, det vill säga att kostnaderna överstiger intäkterna, är en varningssignal. I detta perspektiv bedöms även investeringarna och deras utveckling.

Kapacitet

Det andra perspektivet är kapacitet eller långsiktig betalningsberedskap. Vilken kapacitet har kommunen att möta finansiella svårigheter på lång sikt? Underskott under en rad år urholkar den finansiella motståndskraften eller den långsiktiga betalningsberedskapen.

Risk

Föreligger risker som kan påverka kommunens resultat och kapacitet? En god ekonomisk hushållning innefattar att kommunen både i ett kort och i ett längre perspektiv inte behöver vidta drastiska åtgärder för att möta finansiella problem. Här diskuteras också borgensåtaganden och kommunens pensionsskuld.

Kontroll

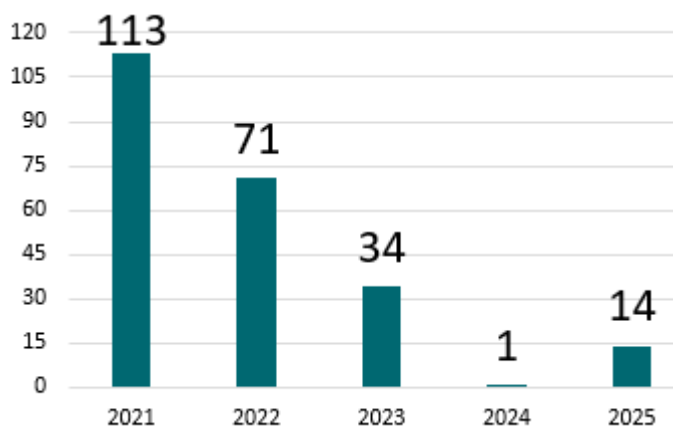
Det fjärde perspektivet har till syfte att kontrollera hur beslutade finansiella målsättningar och planer följs upp. En god följsamhet mot budget är en förutsättning för god ekonomisk hushållning. Det är viktigt att ha god kontroll över sin ekonomi och att de ekonomiska prognoser som upprättas är bra.

RESULTAT

1. Årets resultat

Avesta kommunen redovisar ett positivt resultat för 2025 med 14 miljon kronor. I jämförelse med budget är det 1,6 miljoner kronor bättre än budgeterat. Resultatet enligt balanskravet hamnar på 12 miljoner kronor då kommunen har sålt tillgångar som gett realisationsvinster.

Koncernens resultat uppgår till 22,5 miljoner kronor. Utav bolagen är det Gamla Byn AB, koncernen, som visar störst positivt resultat med 12,8 miljoner kronor

Skatter, generella statsbidrag och medel från det kommunala utjämningsystemet och finansiella intäkter finansierar merparten av kommunens verksamhet. Totalt uppgår dessa till 1,7 miljarder kronor.

Skatter, generella statsbidrag och medel från det kommunala utjämningsystemet har ökat med 2,0 % jämfört med föregående år. Intäkterna är 35 miljoner kronor högre än budgeterat.

2. Förändring av kostnader och intäkter

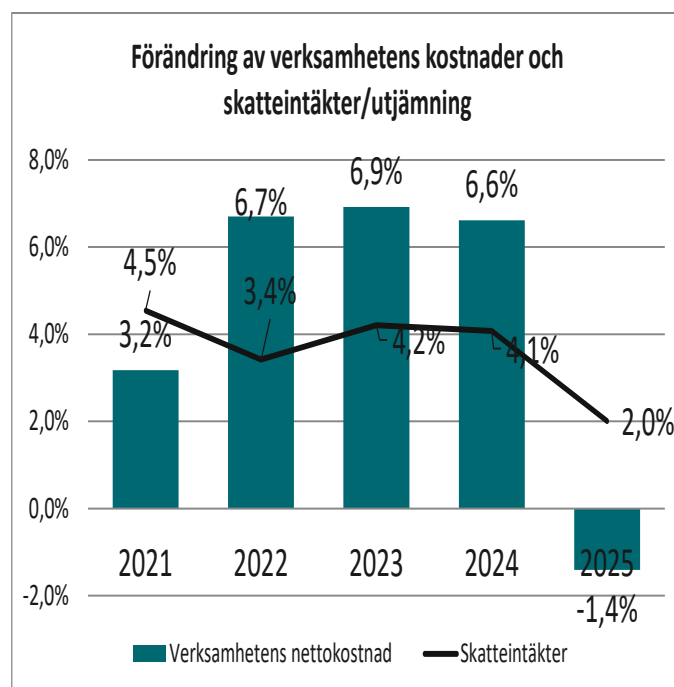
En viktig förutsättning för en god ekonomisk hushållning är att det finns balans mellan löpande intäkter och kostnader. För att på lång sikt behålla en god ekonomisk hushållning är det viktigt att nettokostnadsökningen är lägre än ökningen av skatteintäkter och generella statsbidrag.

Årets skatteutveckling är positiv och uppgår till 2,0 procent jämfört med samma period 2024. Ökningstakten är dock lägre än föregående år, vilket innebär att skatteintäkterna växer i en mer dämpad takt än tidigare. Samtidigt minskar verksamhetens nettokostnader med 1,4 procent under 2025, vilket särskiljer sig från tidigare års kostnadsökningar. Kombinationen av en intäktsökning om 2,0 procent och en nettokostnadsminskning om 1,4 procent innebär en förbättrad nettokostnadsutveckling.

Den mest påtagliga effekten bakom nettokostnadsminskningen om 1,4 procent avser lägre pensionskostnader än föregående år, vilket haft en betydande påverkan på den totala kostnadsnivån. Finansnettot har vidare förbättrats genom lägre räntekostnader, till följd av en mer stabil räntenivå jämfört med 2024. Även energikostnaderna har varit lägre än föregående år, då 2024 präglades av högre prisnivåer. Dessa faktorer har sammantaget skapat ett mer gynnsamt kostnadsläge under 2025.

Inom verksamheterna har samtidigt ett aktivt arbete bedrivits för att dämpa kostnadsutvecklingen. Kostnadsreducerande åtgärder har genomförts genom ökad kostnads kontroll, återhållsamhet med nyrekryteringar. Åtgärderna har bidragit till att förstärka effekten av de lägre externa kostnaderna och möjliggjort den samlade kostnadsminskningen om 1,4 procent.

Verksamhetsintäkterna ökar med 35 miljoner kronor, vilket ger ett ytterligare tillskott till ekonomin, även om ökningen är begränsad i relation till verksamhetens totala omfattning. Sammantaget visar utvecklingen – med en skatteökning om 2,0 procent och en nettokostnadsminskning om 1,4 procent – på en förbättrad budgetföljsamhet under 2025.

3. Nettokostnadsutveckling

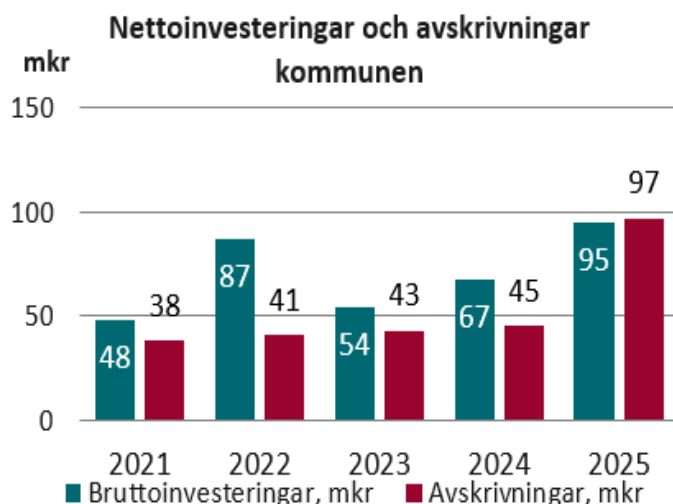
En viktig förutsättning för en sund ekonomi är att det råder balans mellan intäkter och kostnader. För att behålla ett kort- och långsiktigt handlingsutrymme på en oförändrad nivå, krävs att det återstår en andel av de löpande intäkterna för att till exempel finansiera investeringar. I relation till vilket handlingsutrymme som finns påverkas möjligheten; att möta svängningar i samhällsekonomiska förutsättningar utan att behöva vidta akuta åtgärder, att finansiera investeringstoppar och möta påfrestningar i form av till exempel ökade pensionskostnader. Ett sätt att behärska detta förhållande är att analysera hur stor del kostnaderna tar i anspråk av skatteintäkter och generella statsbidrag.

För år 2025 har 99,2 procent av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning förbrukats i den löpande verksamheten. Intäkterna är högre än budgeterat. Inom sektorn används ofta 98 % som riktlinje vid en förenklad bedömning av hur en kommun förhåller sig till god ekonomisk hushållning. Vid en sådan nivå bedöms en kommun kunna klara finansieringen av en normal investeringsnivå. Det är dock den enskilda kommunens förutsättningar som avgör nivån för god ekonomisk hushållning. För Avestas del skulle det innebära att vissa år bör återstå en högre andel kvar av skattemedlen för att klara självfinansiering av investeringarna.

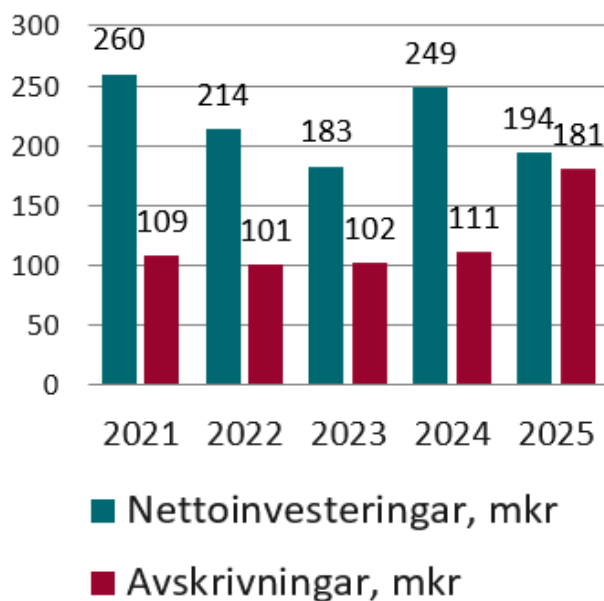
%	2021	2022	2023	2024	2025
Verksamheten	90,1	93,0	95,5	97,9	91,5
Avskrivningar	2,5	2,6	2,6	2,6	5,6
Finansnetto	0,1	-0,1	-0,1	-0,5	2,1
TOTALT	92,5	95,5	97,9	99,9	99,2

4. Investeringar

Kommunens bruttoinvesteringar uppgår hittills till 95 miljoner kronor. Stora delar av investeringarna utgörs av infrastruktur som gator och vägar samt IT-investeringar. Den lägre investeringsnivån jämfört med plan beror delvis på att vissa större projekt har skjutits fram i tid, bland annat till följd av upphandlingsrelaterade förseningar.

Investeringar och avskrivningar - koncernen

5. Skattefinansieringsgrad av investeringar

Självfinansieringsgraden mäter hur stor andel av investeringarna som har kunnat finansieras med inkomster från försäljning av tillgångar, till exempel exploateringsfastigheter, samt de skatteintäkter som inte har förbrukats i den löpande verksamheten. Om måttet är 100 procent eller högre innebär det att samtliga investeringar har investerats med skatteintäkter och att kommunen inte har behövt låna till investeringarna och därmed har det långsiktiga finansiella handlingsutrymmet stärkts.

För åren 2020–2023 har skattefinansieringsgraden uppgått till mer än 100 procent. Det innebär att medel som återstår när verksamhetens nettokostnader har finansierats har kunnat användas för att finansiera årets investeringar, utan behov av ökad upplåning. År 2024 uppgick självfinansieringsgraden till 67 procent för kommunen, vilket främst förklaras av årets låga resultat och därmed begränsat utrymme att finansiera investeringar med egna medel.

Under nuvarande räkenskapsår 2025 har självfinansieringsgraden åter ökat till 116 procent för kommunen. Förbättringen förklaras av ett positivt resultat samt ökade avskrivningar, vilket stärker det interna finansieringsutrymmet. Därutöver har investeringarna inte genomförts i budgeterad takt, då vissa större investeringsprojekt har senarelagts. Detta har bidragit till den höga självfinansieringsgraden, samtidigt som det innebär att investeringstakten under året varit lägre än planerat och att delar av investeringsvolymen förskjuts till kommande år.

mk	2021	2022	2023	2024	2025
Finansiering:					
Avskrivningar	38	41	43	45	97
Investeringsbidrag	1	1	-1	-1	-1
Försäljning av fastigheter	5	2	7	10	2
Resultat före extraordinära poster exkl. resultat från försäljning (ingår ovan)	110	68	27	-9	12
Utrymme för självfinansiering	154	113	76	45	110
Årets bruttoinvestering	48	87	54	67	95
Överskott: att använda till amortering	106	26	22		15
Underskott: finansieras via olika skulder/nyttjande av likvida medel				-22	
Självfinansieringsgrad, procent	321	130	140	67	116

6. Nettoinvesteringar i relation till verksamhetens kostnader

Nettoinvesteringar i relation till avskrivningar visar om kommunen reinvesterar i den takt som anläggningstillgångarna minskar i värde.

För att inte urholka kommunens anläggningsskapital bör investeringarna minst ligga på samma nivå som avskrivningarna.

	2021	2022	2023	2024	2025
Bruttoinvestering/ verksamhetens nettokostnader, %	3	6	3	4	5
Bruttoinvesteringar/ avskrivningar, %	126	212	126	149	98
Bruttoinvesteringar, mkr	48	87	54	67	95
Avskrivningar, mkr	38	41	43	45	97

Investeringsutgifternas andel av verksamhetens nettokostnader har varit låg de senaste åren. För år 2025 är andelen 5 procent av verksamhetens nettokostnader.

År 2025 uppgår motsvarande andel till 98 procent, vilket innebär att investeringarna i stort sett motsvarar årets avskrivningar. Det innebär att reinvesteringstakten i princip är i nivå med värdeminskningen, men att utrymmet för real tillväxt i anläggningsskapitalet är begränsat under året.

Avesta kommuns investeringstakt under de senaste åren innebär att en högre andel av driftkostnaderna kommer att bestå av avskrivningar och finansiella kostnader. De investeringar som Gamla Byn AB gör i kommunala verksamhetslokaler påverkar kommunen genom ökande hyreskostnader. Sammantaget innebär detta att investeringsbeslut får en långsiktig påverkan på driftbudgeten.

7. Räntekostnader upptagna lån

mkr	2022	2023	2024	2025
Koncern	20,4	34,2	39,7	35,6
– varav kommun	1,0	1,7	0,1	0,1

Räntekostnader 2025 Internbanken

Räntekostnad derivat:	-4,4 mkr
Räntekostnad lån:	40,0 mkr
TOTALT:	35,6 mkr

KAPACITET

8. Skuldsättningsgrad

Skuldsättningsgraden mäter hur stora andel av tillgångarna som har finansierats med främmande kapital. Ju lägre skuldsida desto starkare finansiellt handlingsutrymme. Skuldsättningsgraden är motsatsen till soliditeten. Skuldsättningsgraden visar hur tillgångsmassan har finansierats.

Avesta kommun	2021	2022	2023	2024	2025
%					
Total skuldsättningsgrad	83%	79%	87%	87%	86%
– varav avsättningar	15%	13%	8%	10%	10%
– varav kortfristig skuldsättning	26%	28%	19%	15%	18%
– varav långfristig skuldsättning	2%	2%	42%	42%	39%
– varav pensionsförpliktelse	40%	35%	20%	21%	20%

I och med att pensionsförpliktelserna som tjänats in före 1998 nu börjar att betalas ut minskar den totala skuldsättningsgraden. Detta påverkar också soliditetsmättet positivt. I beräkningen för kommunen ingår endast kommunens egna lån. Den delen som ökat på den långfristiga skuldsättningen är en omklassificering av leasingtillgångar efter en större genomlysning under året.

Koncernen

%	2021	2022	2023	2024	2025
Total skuldsättningsgrad	89%	87%	86%	87%	86%
– varav avsättningar	8%	7%	7%	9%	8%
– varav kortfristig skuldsättning	13%	14%	14%	13%	14%
– varav långfristig skuldsättning	50%	49%	48%	49%	49%
– varav pension förpliktelse	18%	17%	16%	16%	15%

Sammansättningen av skuldsättningen förändras i sammanställningen för koncernen. Här utgör de långfristiga lånen cirka hälften av alla skulder.

9. Soliditet

Soliditeten är ett mått på organisationens långsiktiga betalningsförmåga. Den redovisar hur stor andel som är finansierade med skattemedel. En god soliditet innebär att organisationen har ett bra utgångsläge för att hantera ekonomiska nedgångar.

Den anger hur stor del av kommunens tillgångar som är finansierade med egna medel. Resterande del upp till 100 procent utgör kommunens skulder. Ju högre soliditet, desto starkare blir kommunens långsiktiga finansiella förmåga. Förändringarna i soliditetsmättet är beroende av investerings-takten, skuldförändringarna och det ekonomiska resultatet. Om soliditeten är oförändrad innebär det att det egna kapitalet och tillgångarna utvecklas i samma takt.

Kommunens soliditet, inklusive den totala pensions-skulden, uppgår till 14 procent. Den upplåning som sker för bolagens behov är exkluderad.

Det egna kapitalet uppgår till 348 miljoner kronor när totala pensionsskulden ingår.

	2021	2022	2023	2024	2025
Soliditet, inkl. samtliga pensionsförpliktelser och exklusive upplåning för bolagens behov	17	21	13	13	14

10. Kommunkatt

	Avesta	Dalarna	Riket
Kommun	21,96	22,19	20,69
Region	11,99	11,99	11,69
Total kommunskatt	33,95	34,18	32,38

Avesta kommuns skattesats har förändrats under 2025. Detta sker då Region Dalarna höjer regionskattesatsen med 35 öre för 2025. Sedan 2006 har det skett ytterligare två skatteväxlingar med Region Dalarna 2013 och 2018 då huvudmannskapet ändrades för hemsjukvård och kollektivtrafik.

Under årets utbetalas preliminära skatteintäkter. Enligt god redovisningssed justeras de med den prognos över kollektiv slutavräkning som SKR presenterar i december. Den slutliga skatten för 2024 fastställs i december 2025 och eventuell justering påverkar resultatet 2024.

RISK OCH KONTROLL

11. Likviditet

Likviditet är ett viktigt nyckeltal och ett riskområde för kommunens finansiella styrka då likviditeten mäter den kortsiktiga betalningsförmågan. Hög likviditet innebär god finansiell styrka och i och med det liten finansiell risk.

	2021	2022	2023	2024	2025
Likvida medel, mkr	180	208	264	207	200
Kassalikviditet 1)	90%	96%	91%	97%	89%
Rörelsekapital, mkr 2)	-34	-15	-46	-11	-49
Likviditetsdagar 3)	38	43	52	39	36

- 1) Kassalikviditet är kortfristiga fordringar + likvida medel / kortfristiga skulder
- 2) Omsättningstillgångar - kortfristiga skulder
- 3) Antal dagar som kommunens medel räcker för beräknade utbetalningar

En kassalikviditet som överstiger 100 procent innebär att samtliga kortfristiga skulder kan betalas om de faller till omgående betalning. Räknar vi bort semesterlöneskulden, som utgör en femtedel av de kortfristiga skulderna uppgår kassalikviditeteten till 105 %. Semesterlöneskulden förväntas inte omsättas de närmaste åren.

Under året har likviditeten minskat från 207 miljoner kronor till 200 miljoner kronor. Kommunen har genom avtalad checkräkningskredit på 150 miljoner kronor möjlighet att möta temporära svackor i likviditeten. Krediten disponerar man tillsammans med koncernbolagen och räddningstjänstförbundet.

Likviditetsreserv:	mkr
Checkräkningskredit	150
Inlåning koncernkonto	195
Inlåning övriga konton	4
Summa	349
Riktlinje	> 150

Koncernkontosaldo Mkr

Diagrammet visar saldot i miljoner kronor på koncernkontot fördelat på kommun och övriga ingående bolag och förbund.

12. Pensionsskulden

mkr	2021	2022	2023	2024	2025
Avsättningar till pension	129	145	165	222	225
Pensionsförpliktelse äldre än 1998	518	500	510	521	503
Total pensionsskuld	647	645	675	743	728
Förpliktelse i % av total skuld	80%	78%	76%	70%	69%
Aktualiseringsgrad %	96%	96%	99%	99%	99%

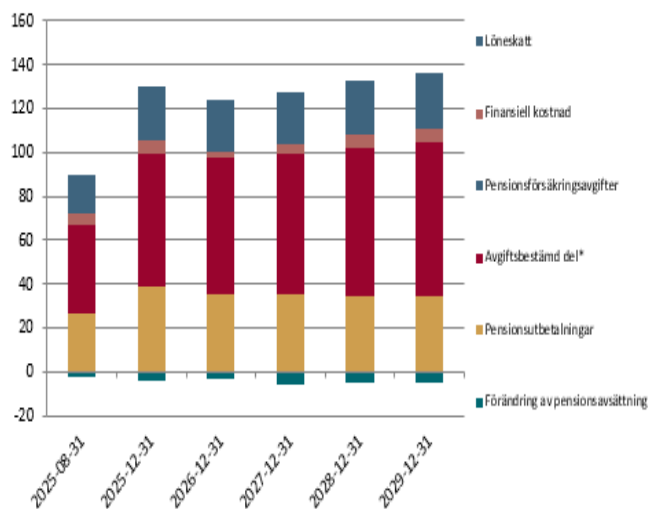
Avesta kommun har ett stort pensionsåtagande som redovisas enligt den lagstadgade blandmodellen. Det innebär att pensioner som har intjänats före 1998 inte ingår som skuld i balansräkningen eller som kostnader vid värdeförändring i resultaträkningen. Den anges i stället som en ansvarsförbindelse.

Kommunens totala pensionsskuld uppgår till 728 miljoner kronor varav 503 miljoner kronor som ansvarsförbindelse. Det innebär att 65 procent av den totala skulden redovisas utanför balansräkningen.

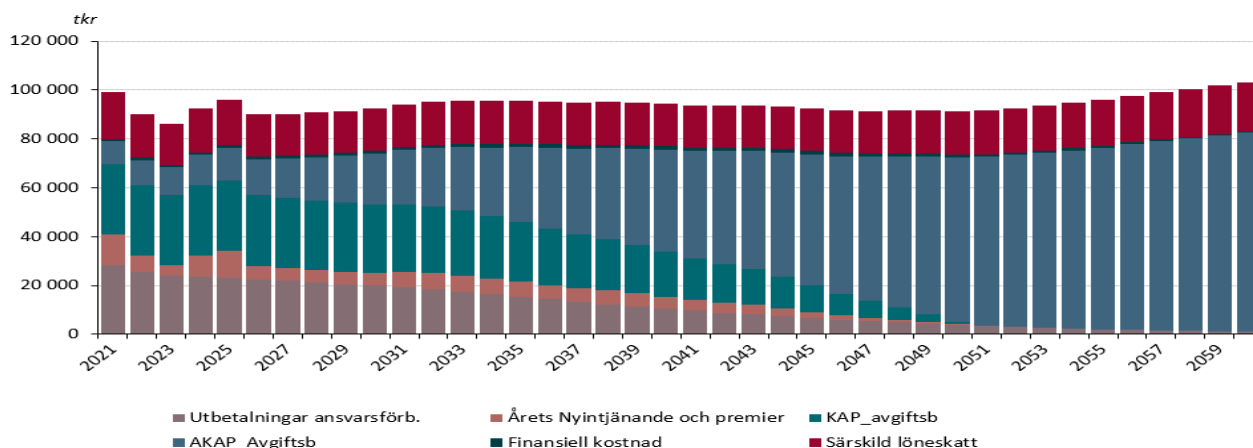
Avesta kommun har inga finansiella placeringar avseende pensionsförpliktelse. Avsättningar till pensioner i balansräkningen återlämnas i sin helhet i verksamheten.

Utredningsgraden uppgår till 99 procent, vilket är en mycket bra nivå. Utredningsgraden är den andel, av personakterna för anställd personal, som är uppdaterad med avseende på tidigare pensionsgrundande anställningar.

Pensionskostnader, mkr

PENSIONSKOSTNAD I FASTA PRISER AVESTA KOMMUN

13. Budgetföljsamhet

En grundläggande förutsättning för god ekonomisk bushållning är att kommunens styrelser klarar av att bedriva verksamheten inom tilldelade budgetramar.

Av driftredovisningen framgår budgetavvikelsen är negativ vid årets slut och uppgår till -7,4 miljoner kronor.

Kommunens underskott utgörs till största del av omsorgsstyrelsen och bildningsstyrelsen som gör negativa avvikelser.

	2021	2022	2023	2024	2025
Kommunfullmäktige	0	-1	0	-1	0
Kommunstyrelsen	29	24	5	-1	1
Omsorgsstyrelsen	9	-14	-22	-28	-9
Bildningsstyrelsen	2	-4	-9	-19	-2
Miljö- och byggnadsnämnd	2	2	-2	1	2
Summa budgetavvikelse	42	8	-28	-47	-8

14. Känslighetsanalys

I känslighetsanalysen framgår hur ett antal faktorer påverkar kommunens ekonomi.

	mkr
Löneförändring med 1% inkl. PO samtlig personal i kommunen	13
Bruttokostnadsförändring med 1%	20
Förändrad äldreomsorgstaxa med 10%	3
Förändrad barnomsorgstaxa med 10%	2
Förändrad utdebitering med 1 kr	62
Förändring av befolkningen med 50 personer	4
Generella statsbidrag med 1%	5
Förändring av skatteintäkter 1%	12

En förändring av bruttokostnaderna innebär en kostnadsökning med cirka 20 miljoner kronor. En löneförändring med en procent inklusive personalkostnader innebär en förändring av kostnaderna med 13 miljoner kronor. Det visar att en liten procentuell förändring får en relativt stor förändring på kommunens ekonomi. Analysen visar också att kommunen inte har så stora möjligheter att radikalt förbättra sin ekonomi genom att höja olika taxor.

Väsentliga personalförhållanden

Ett år av kulturförflyttning och stärkt arbetsgivarplattform

År 2025 präglas av ett strategiskt steg i utvecklingen av Avesta kommuns arbetsgivarpolitik. Under året beslutades ett nytt personalpolitiskt program med tillhörande riktlinjer. Programmet tydliggör kommunens gemensamma kultur och förhållningssätt och utgör en långsiktig plattform för ledarskap, medarbetarskap och kompetensförsörjning.

Programmet vilar på tre bärande värden: snällhet, innovationskraft och ansvarsglädje. Snällhet beskriver ett professionellt och respektfullt bemötande, internt och externt. Innovationskraft handlar om modet att tänka nytt och ställa om i en föränderlig omvärld. Ansvarsglädje innebär att ta ansvar för uppdraget och bidra till helheten med engagemang och stolthet.

Implementeringen har påbörjats brett i organisationen genom integrering i befintliga strukturer såsom APT, ledarforum, arbetsmiljödagar, lärstämman och interna kommunikationsinsatser. Arbetet markerar en kulturförflyttning där värdegrund, arbetsmiljö och kompetensstrategi knyts närmare samman.

Medarbetarskap och ledarskap

Arbetet med Friskfaktorer har fortsatt under året och är en central del i att omsätta den personalpolitiska plattformen i praktiken. Medarbetarundersökningen visar stabil utveckling med en svarsfrekvens på 74 procent. Trygghet, meningsfullhet och möjligheter till lärande är fortsatt tydliga styrkor.

Samtidigt visar resultaten behov av ännu tydligare uppföljning av mål, individuell återkoppling och systematisk dialog om arbetsbelastning. Dessa områden är prioriterade i det fortsatta utvecklingsarbetet.

Ledarskapet är en avgörande faktor i kommunens omställningsförmåga. Under året har gemensamma forum för chefer och skyddsombud genomförts med fokus på innovation, mod och livslång kompetensutveckling. Genom gemensam riktning och erfarenhetsutbyte stärks förutsättningarna för ett hållbart ledarskap.

Hållbart medarbetarengagemang – styrka i organisationen

Trots ekonomiska och strukturella utmaningar visar medarbetarundersökningarna ett starkt resultat.

- Omsorgsförvaltningen når 80 % i HME, över kommunens genomsnitt.
- Miljö- och byggnadsförvaltningen når 85 % i HME totalt och 90 % inom ledarskap.

- Bildningsförvaltningen arbetar systematiskt med friskfaktorer och har minskat sjukskrivningskostnaderna med cirka 2 mnkr över tre år.
- Kommunkansliet når 68 %, vilket innebär en marginell minskning med 0,3 enheter jämfört med föregående år.

Särskilt framträdande är:

- Upplevelsen av meningsfullhet i arbetet
- Att medarbetare talar gott om sin arbetsplats
- Upplevd trygghet i arbetsgruppen
- Förtroende för ledarskapet

Detta visar att organisationen präglas av en kultur där snällhet i bemötande, tillit och professionalism får konkret genomslag i vardagen.

Jämställdhet, jämlikhet och mångfald

Arbetet med jämställdhet och jämlikhet är integrerat i hela medarbetarresan. Årets lönekartläggning visar fortsatt mycket goda resultat med ett jämställdhetsindex på 99,7 procent. Det lönegap som kvarstår motsvarar i genomsnitt 1 minuter och 22 sekunder per arbetsdag och kan förklaras av sakliga skäl såsom marknadsläge och individuell prestation. Identifierade avvikelser hanteras.

Kompetensbaserad rekrytering är etablerad metod i organisationen och samtliga chefer utbildas i arbetsstätt. Genom fokus på kompetens och beteenden stärks likvärdig bedömning och minskad risk för diskriminering.

Arbetsmiljö och hälsa

Det systematiska arbetsmiljöarbetet bedrivs i nära samverkan mellan arbetsgivare och fackliga parter. Uppföljning av samverkansavtalet har genomförts och arbetet med att ytterligare kvalitetssäkra tillämpningen fortsätter.

Den totala sjukfrånvaron uppgick 2025 till 7,84 procent, vilket är en marginell ökning från 7,75 procent föregående år. Nivån är därmed något högre än 2024 men lägre än 2023. Utvecklingen indikerar att tidigare insatser har haft effekt, samtidigt som särskilt korttids-sjukfrånvaron fortsatt behöver uppmärksammas. Företagshälsovården är en viktig strategisk partner i det förebyggande arbetet.

Arbetet med friskfaktorer är etablerat i hela organisationen och integrerat i det systematiska arbetsmiljöarbetet. Resultaten för friskfaktorerna ligger på en fortsatt stabil nivå med ett samlat index om 80. Särskilt höga värden noteras inom rättvisa och transparens samt delaktighet och inflytande. Området prioritering av arbetsuppgifter har lägre resultat än övriga delar, vilket indikerar behov av fortsatt arbete med tydlighet, arbetsbelastning och struktur. Friskfaktorerna är en integrerad del av det systematiska arbetsmiljöarbetet och följs upp regelbundet i verksamheterna. Samtidigt finns skillnader mellan verksamheterna när det kommer till sjukfrånvaro och arbetsmiljö. Inom omsorgen är sjukfrånvaron högre än kommunens genomsnitt, vilket speglar verksamhetens fysiska och emotionella belastning. Inom bildningsverksamheten har sjukfrånvaron minskat kontinuerligt över flera år. Miljö- och byggnadsförvaltningen redovisar låg korttidsfrånvaro men en viss ökning av långtidsfrånvaron.

Kostnaderna för sjukfrånvaron är fortsatt höga, vilket understryker vikten av ett långsiktigt hälsofrämjande arbete.

Riskorienterat arbetssätt – pilotprojekt i omsorgen

Under året har två särskilda pilotprojekt genomförts inom omsorgen i syfte att minska sjukfrånvaron genom ett mer strukturerat och förebyggande arbetssätt.

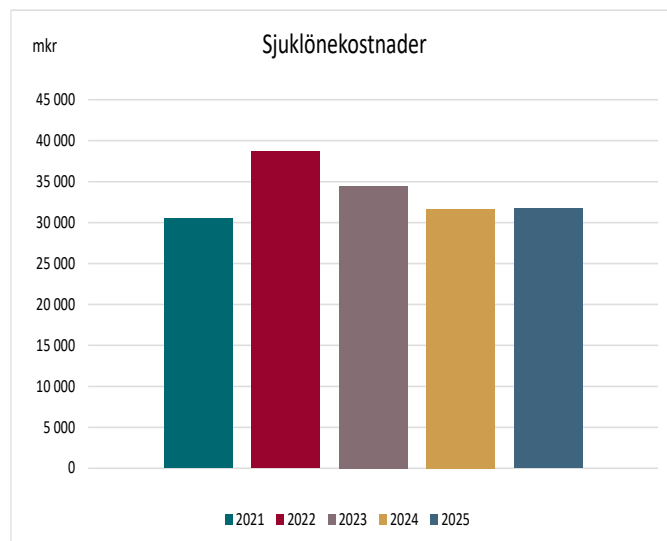
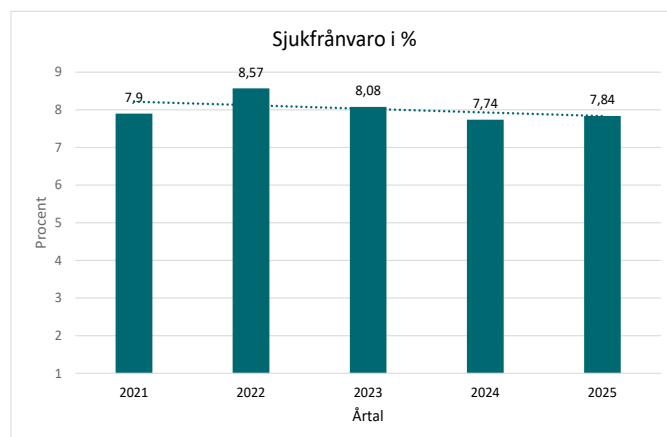
Arbetet drivs av HR-enheten i samarbete med omsorgen och har delvis inspirerats av den metodik som SKR tagit fram kring riskorienterat arbetsmiljöarbete, men har vidareutvecklats lokalt till en modell anpassad för kommunens behov i samarbete med företagshälsovården. Arbetssättet innebär:

- Tidig identifiering av riskfaktorer kopplade till ohälsa
- Strukturerad hälsoscreening
- Tydliga handlingsplaner
- Regelbunden uppföljning

Pilotprojekten är ett exempel på hur innovationskraft omsätts i praktiken genom att nationella metoder anpassas till lokala förutsättningar.

Sjukfrånvaro

I nedanstående tabell framgår sjukfrånvaroutvecklingen under 2025 i förhållande till tidigare år.

Kompetensförsörjning – den mest strategiska framtidsfrågan

Kompetensförsörjningen är den mest avgörande personalfrågan för kommunens långsiktiga hållbarhet. Den påverkas av:

- En åldrande befolkning och kommande pensionsavgångar
- Nya lagkrav inom socialtjänst, plan- och bygg samt säkerhetsområdet
- Digitalisering och ökade krav på informationssäkerhet
- Förändrade arbetsmarknadsförutsättningar

Inom omsorgen kvarstår bristen på vissa legitimeringar samtidigt som mer komplexa brukarbehov ökar kraven på bemanning. Under året har riktade insatser genomförts, bland annat genom Yrkesresan, språksatsningar och stipendium för B-körkort till elever på vård- och omsorgsprogrammet.

Inom bildningsverksamheten har andelen legitimerade lärare ökat och fler sökande till förskollärartjänster noterats. Omställningen till SFI och Komvux i egen regi från 2026 kräver fortsatt planering av kompetens och organisation. Miljö- och byggnadsverksamheten har kombinerat vakanshållning med återrekrytering i takt med förbättrat ekonomiskt läge och präglas av behov av specialiserad kompetens. Även inom kommunkansliet ökar kraven på kvalificerad kompetens kopplat till beredskap, digitalisering och informationssäkerhet.

Demografiska förändringar, lagstiftningskrav, statsbidrag med kort varsel samt rätten till heltid påverkar personalplaneringen i organisationen. Sammantaget kräver detta långsiktighet och fortsatt strategiskt arbete med kompetensutveckling och bemanningsplanering.

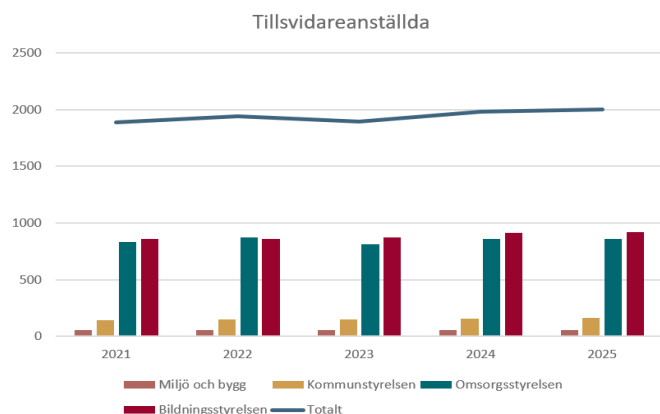
Arbetet har under året fortsatt att förskjutas från ett ensidigt rekryteringsperspektiv till en bredare kompetensstrategi i linje med Program för kompetensförsörjning 2030, där behålla-, utveckla- och kompetensförsörjningsperspektivet är centrala. Kompetensutmaningen märks samtidigt i rekryteringsarbetet där konkurrensen om arbetskraft ökar inom flera yrkesområden. Behovet av intern kompetensutveckling, kompetensväxling och att stärka behålla-perspektivet är därför centralt.

Personalstruktur och bemanning

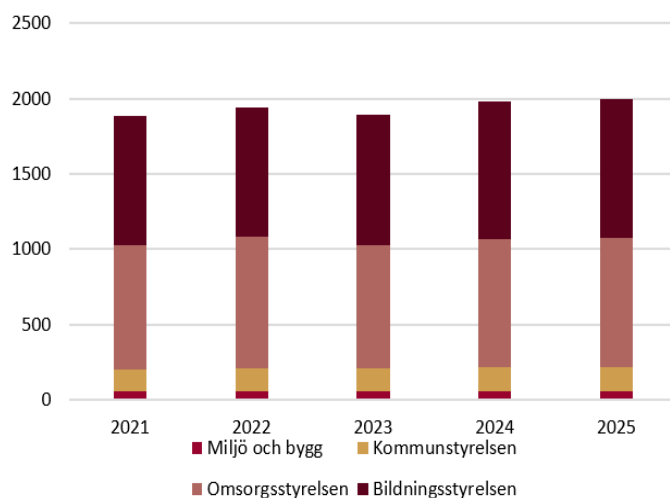
Antalet tillsvidareanställda uppgick 2025 till 2 014 personer, motsvarande 2 000 årsarbetare. Det innebär en mindre ökning jämfört med föregående år och speglar återbesättning av vakanser, nyetablerade verksamheter samt förstärkt bemanning inom vissa områden.

Omsorgs- och bildningsverksamheterna är fortsatt de största arbetsgivarna. Samtidigt har miljö- och byggnadsförvaltningen återrekryterat efter en period av vakanshållning och kommunkansliet har förstärkt kompetens inom bland annat digitalisering och hållbarhet.

Kvinnor utgör majoriteten av de anställda, särskilt inom välfärdsverksamheterna. Fördelningen mellan könen är stabil över tid.

Antal tillsvidareanställda omräknade till heltider

Antal tillsvidareanställda

Förvaltning	Kvinnor	Män	Totalt
Bildning	718	214	932
Omsorg	736	127	858
Kommunkansli	118	48	158
Miljö- och bygg	36	18	54
Totalt	1 607	407	2 014

Antal tillsvidareanställda omräknat till heltider

Förvaltning	Kvinnor	Män	Totalt
Bildning	712	212	923
Omsorg	724	129	858
Kommunkansli	117	48	165
Miljö- och bygg	36	18	54
Totalt	1 596	403	1 999

Personalomsättning och rekrytering

Personalomsättningen uppgick till 15 procent. Flera förvaltningar visar en balanserad utveckling mellan rekryteringar och avgångar. Omsättningen varierar mellan verksamheterna men är överlag stabil. Sammantaget har organisationen ökat i antal anställda, vilket indikerar stärkt bemanning.

Rekryteringsarbetet präglas av fortsatt högt söktryck inom vissa områden och större utmaningar inom andra. Andelen tillsatta tjänster ligger i nivå med föregående år och är ett mått som följs inom ramen för kompetensförsörjningsprogrammet. Inom vissa pedagogiska yrken har söktrycket ökat, medan vårstyrken och vissa specialistfunktioner fortsatt är svåra att rekrytera till. Inom säkerhets-, IT- och beredskapsområdet har ökade krav i omvärlden ställt nya krav på kompetens.

Kompetensbaserad rekrytering är etablerad metod i organisationen och bidrar till likvärdig bedömning och minskad risk för osakliga skillnader.

	Förändrat antal	Medeltal anställda	Personalomsättning
Bildning	29	923	10%
Omsorgen	0	836	13%
Kommunkansliet	5	155	14%
V-dala	2	55	16%
Totalt	442	1974	15%

Åldersstruktur och pensionsavgångar

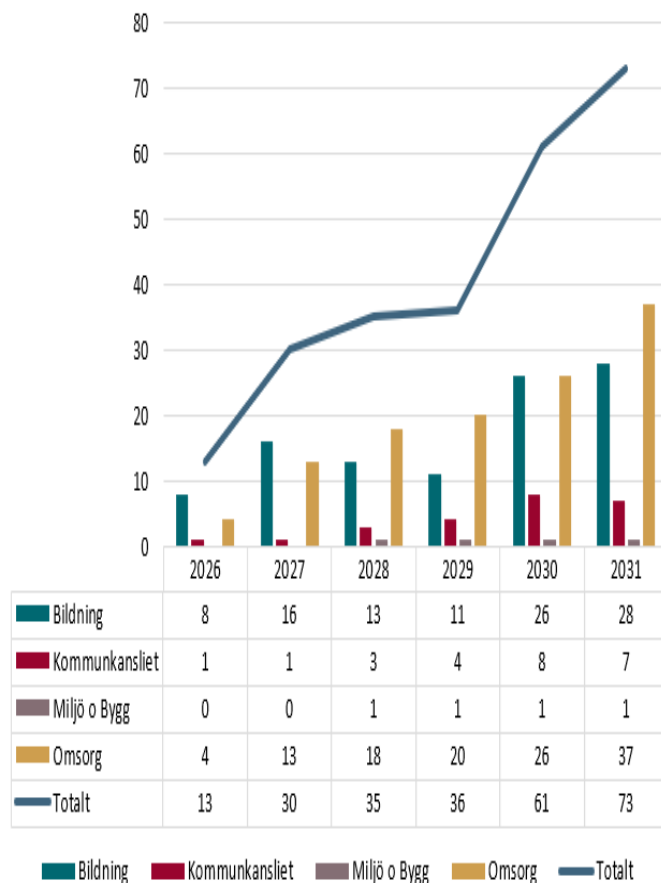
Åldersstrukturen är relativt stabil över tid. Den största andelen medarbetare finns i åldersspannet 50–59 år, följt av 40–49 år. En betydande andel befinner sig nära pensionsålder, vilket tydliggör behovet av successionsplanering och kunskapsöverföring.

Pensionsavgångarna förväntas vara relativt stabila de närmaste åren för att därefter öka markant från 2028. De största avgångarna väntas inom omsorgs- och utbildningsverksamheterna, där kompetensförsörjningen redan idag är en strategiskt viktig fråga.

Den faktiska pensionsåldern visar en spridning där majoriteten går i pension vid 65 år, samtidigt som en ökande andel arbetar kvar till 66–67 år. Detta bidrar positivt till kompetensförsörjningen på kort sikt.

Åldersintervall	Procent av det totala antalet anställda
0–29 år	7,09
30–39 år	22,2
40–49 år	23,2
50–59 år	25,6
60–61 år	1,2
62–63 år	14
64–65 år	4,2
66–67 år	1,4
68–69 år	1

Pensionsavgångar 67 år

Pensionsålder	Procent av totala antalet pensionsavgångar 2021-2025
62 år	4 %
63 år	13 %
64 år	20 %
65 år	29 %
66 år	17 %
67 år	11 %
68 år	4 %
69 år	2 %

Sammanfattande bedömning

År 2025 kan sammanfattas som ett år av stabilitet och strategisk förflyttning, men också av tydliga strukturella utmaningar. Åldersstrukturen visar kommande pensionsavgångar, och omvärldens krav på säkerhet, digitalisering och laguppfyllelse påverkar kompetensbehoven. Organisationen har ökat i antal tillsvidareanställda och personalomsättningen är oförändrad. Samtidigt har kommunen lagt grunden för en långsiktig kultur- och arbetsgivarutveckling genom det nya personalpolitiska programmet. Genom att knyta samman kultur, arbetsmiljö och kompetensförsörjning stärks förutsättningarna för ett hållbart och utvecklande arbetsliv. Snällhet, innovationskraft och ansvarsglädje utgör därmed inte enbart värdeord – utan en strategisk inriktning för kommunens långsiktiga arbetsgivarutveckling.

I en tid av ökad konkurrens om kompetens och kommande pensionsavgångar är detta en avgörande investering i kommunens framtida förmåga att leverera välfärd med kvalitet.

Förväntad utveckling

Utveckling de kommande åren mkr	2026	2027	2028
Verksamhetens nettokostnad	-1 727	-1 775	-1 818
Skatteintäkter och statsbidrag	1 795	1 867	1 934
Räntenetto	7,7	0,2	-1,6
Årets resultat	5,2	15,9	34,4
Resultat andel av skatter och statsbidrag	0,3%	0,8%	1,8%
Soliditet inklusive pensions- förpliktelse, exklusive lån för bolagens behov	15%	17%	19%
Investeringar (netto)	154	142	180
Självfinansieringsgrad, investeringar	55%	61%	60%

Demografi

Den faktiska befolkningsutvecklingen 2024 som ligger till grund för 2024 års skatteberäkning är lägre än den budgeterade. Det ger en osäkerhet när det gäller befolkningsutvecklingen och budgetarbetet för de kommande åren. Den förändring av demografin som förväntas de kommande åren med fler äldre, främst 80 år och äldre, gör att ekonomin blir mer ansträngd

Investeringsbehov

Det finns ett investeringsbehov de kommande åren inom framförallt infrastrukturen i kommunen. Den största påverkan har de broar kommunen ansvarar för som behöver renoveras alternativt bytas ut. Investeringarna för dessa uppgår till stora belopp. Årsresultaten och de medel som avskrivningar tillför kommer inte att räcka. Ytterligare medel behöver tillföras för att kunna genomföra projekten

Kompetensförsörjning

Kompetensutmaningen är aktuell redan idag, med många kommuner och regioner som har svårt att rekrytera personal. Avesta kommun skiljer sig inte från andra kommuner i någon högre grad. Detta beror delvis på den varierande befolkningssammansättningen och utmaningar såsom åldrande befolkning och utflyttning. Undersköterskor, vårdbiträden, sjuksköterskor och förskolelärare är några exempel på yrkesgrupper som det är brist på. Trots ökat antal utbildade inom hälso- och sjukvård möter arbetsgivarna fortfarande svårigheter att matcha efterfrågan. Konkurrensen om arbetskraft förväntas förbli hög, särskilt inom vård, omsorg och IT-sektorn.

Pensionskostnader

Under de kommande åren förväntas pensionsavgångarna ligga stabilt för att sedan öka under 2027. Från år 2030 och framåt förväntas pensionsavgångarna öka rejält. De flesta pensionsavgångarna väntas inom Omsorgsförvaltningen samt även inom

Bildningsförvaltningen. Pensionsavgångarna väntas vara spridda inom olika yrkesområden.

Skola och utbildning

Förskolan fortsätter sitt planerings- och hållbarhetsarbete med fokus på god beredskap för platstillgång och efterfrågan. Mot bakgrund av minskat barnafödande förväntas antalet barn i förskoleålder minska de kommande åren. Förskolan behöver därför successivt anpassa organisation och kapacitet till förändrade behov. Gymnasieskolan förväntas inte genomgå större organisationsförändringar 2026, utan fokus ligger på konsolidering och implementering av gymnasiereformen 2025 som är en reform av den svenska gymnasieskolan som innebär att kursbetyg ersätts av ämnesbetyg med nya kursplaner och ämnesbetyg. Inom vuxenutbildning och integration innebär Bildningsstyrelsens beslut att driva SFI, grundläggande vuxenutbildning och Komvux på gymnasial nivå i egen regi en stor omställning som kräver omfattande förberedelser av organisation, lokaler och ekonomi.

Vård och omsorg

Omställningen till den nya socialtjänstlagen är ett flerårigt arbete som kommer att påverka kommunens ekonomi och kräver strategiska satsningar både organisatoriskt och kompetensmässigt. Staten tillhandahåller omställningsmedel, men kommunen behöver planera för egna resurser och långsiktig kapacitet för att genomföra förändringarna i linje med lagens intentioner. Samtidigt ökar antalet äldre i kommunen kraftigt, vilket medför större behov av personal, platser i särskilda boenden och hemtjänst samt fler förebyggande och hälsofrämjande insatser för att främja hälsa och självständighet. Kommunens arbete med tidiga insatser är avgörande för att möta behovet av äldreomsorg och säkerställa en hållbar ekonomi över tid.

Bolag

Omvärldens ökade hållbarhetskrav och skärpt lagstiftning inom vatten och avlopp påverkar Avesta Vatten och Avfall AB. Två reningsverk behöver renoveras eller ersättas inom en tioårsperiod, samtidigt som löpande investeringar i ledningsnät och anläggningar krävs för att säkerställa kapacitet och regelefterlevnad, vilket innebär en fortsatt hög investeringsnivå.

Bostadsmarknaden i Avesta är fortsatt ansträngd med överskott på hyreslägenheter och en ökande vakansgrad. Gamla Byn AB arbetar med hyresincitament för att stärka uthyrningen. Avesta Industristad AB har samtidigt betydande underhållsbehov, där kulturhistoriskt värdefulla byggnader medför ökade kostnader och vakansgraden fortsatt påverkar ekonomin

Balanskravsresultat

Tkr	2025	2024	2023	2022	2021
Årets resultat enligt resultaträkningen	14 031	1 082	33 794	70 609	113 358
Samtliga realisationsvinster	-1 935	-9 682	-8 896	-3 227	- 4 486
Årets resultat efter balansjusteringar	12 096	-8 600	24 898	67 382	108 872
– Reservering av medel till resultatutjämningsfond	0	0	0	0	0
– Användning av medel från resultatutjämningsfond	0	8 600	0	0	0
Årets balanskravsresultat	12 096	0	24 898	67 382	108 872

Kommunallagen ställer krav på att kommunen ska ha en ekonomi i balans, det vill säga intäkterna ska vara minst lika stora eller större än kostnaderna, det så kallade balanskravet. Om resultatet ett år är negativt är kommunen skyldig att återställa underskottet inom de tre påföljande åren. Det justerade resultatet för 31 december 2025 är + 12 miljoner kronor och därmed är årets balanskrav uppfyllt.

Enligt regler för balanskravet finns möjlighet att sätta av medel de år som resultatet enligt balanskravet överstiger 2 procent av skatter och generella statsbidrag. För Avesta innebär det att resultatet ska överstiga 35 miljoner kronor. Medlen som överstiger 2 procent ingår som en del i det egna kapitalet och kallas resultatutjämningsreserv. Den ackumulerade resultatutjämningsreserven uppgår i år till 61,4 miljoner kronor.

EKONOMISK REDOVISNING

Resultaträkning

Perioden 202501-202512

Resultaträkning i tkr	Not	KOMMUNKONCERNEN		KOMMUNEN			
		2025	2024	2025	Budget	Avvikelse	2024
Verksamhetens intäkter	3	566 221	592 047	373 497	338 757	34 740	365 657
Verksamhetens kostnader	4	-2 024 747	-2 147 036	-1 965 451	-2 002 151	36 700	-2 034 403
Avskrivningar	5	-180 766	-110 606	-97 188	-77 911	-19 277	-44 528
Verksamhetens nettokostnader		-1 639 292	-1 665 595	-1 689 143	-1 741 305	52 162	-1 713 274
Skatteintäkter	6	1 235 876	1 199 082	1 235 876	1 248 906	-13 030	1 199 082
Generella statsbidrag och utjämning	7	503 851	506 367	503 851	508 096	-4 245	506 367
Verksamhetens resultat		100 435	39 854	50 585	15 697	34 888	-7 825
Finansiella intäkter	8	5 066	7 051	44 666	44 110	556	64 373
Finansiella kostnader	9	-82 982	-43 592	-81 221	-47 339	-33 882	-55 466
Resultat efter finansiella poster		22 519	3 313	14 031	12 468	1 563	1 082
ÅRETS RESULTAT		22 519	3 313	14 031	12 468	1 563	1 082

Balansräkning

Perioden 202501-202512

Tkr	Not	KOMMUN- KONCERNEN		KOMMUNEN	
		2025	2024	2025	2024
TILLGÅNGAR					
<i>Anläggningstillgångar</i>					
Materiella anläggningstillgångar					
– Mark, byggnader och tekniska anläggningar	10	2 209 045	2 171 428	1 620 492	1 622 829
– Maskiner o inventarier	12	447 738	434 626	115 488	115 294
– Pågående investeringar	11	152 640	143 595	53 994	56 110
Finansiella anläggningstillgångar	13	24 740	24 797	1 898 346	1 868 346
Summa anläggningstillgångar		2 834 163	2 774 445	3 688 320	3 662 579
Bidrag till infrastruktur	14	26 761	28 448	26 761	28 448
<i>Omsättningstillgångar</i>					
Förråd		471	487	336	352
Fordringar	15	238 671	191 958	200 319	165 234
Kassa och bank	16	185 742	219 011	199 794	207 113
Summa omsättningstillgångar		424 883	411 456	400 449	372 699
SUMMA TILLGÅNGAR		3 285 807	3 214 349	4 115 530	4 063 726
Eget kapital, avsättningar och skulder					
<i>Eget kapital</i>					
Eget kapital vid årets början		937 559	954 819	836 720	835 638
Varav resultatreserv				0	0
Varav resultatutjämningsreserv		61 400	61 400	61 400	61 400
Årets resultat		22 519	3 312	14 031	1 082
Eget kapital vid årets slut	17	960 078	936 462	850 750	836 720
<i>Avsättningar</i>					
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	18	250 075	244 852	225 079	221 787
Andra avsättningar	19	23 798	30 064	23 798	28 910
Skulder					
Långfristiga skulder	20	1 600 246	1 570 871	2 566 441	2 592 477
Kortfristiga skulder	21	451 610	432 100	449 462	383 832
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		3 285 807	3 214 349	4 115 530	4 063 726
<i>Panter och ansvarsförbindelser</i>					
Panter- och därmed jämförliga säkerheter	22	1 818	1 843	1 818	1 843
Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna	23	502 927	502 927	502 927	521 350
Summa Panter och ansvarsförbindelser		504 745	504 770	504 745	523 193

Kassaflödesanalys

Perioden 202501-202512

Tkr		KOMMUNKONCERNEN		KOMMUNEN	
	Not	2025	2024	2025	2024
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat		22 519	3 313	14 031	1 082
Justering för ej likviditetspåverkande poster	24	126 489	110 606	95 877	44 528
Justering för realisationsvinst		-1 935	-9 682	-1 935	-9 682
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		147 073	152 935	107 973	90 292
Ökning(-)/minskning(+) kortfristiga fordringar		-46 713	3 184	-35 085	7 973
Ökning(-)/minskning(+) förråd		16	36	16	36
Ökning(+)/minskning(-) kortfristiga skulder		19 510	-21 339	65 630	-99 222
Kassaflöde från den löpande verksamheten		119 886	134 816	138 533	-920
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investering i materiella anläggningstillgångar		-193 501	-239 709	-95 171	-67 074
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		8 999	53 24	4 177	50 249
Utlåning/ökning av långa fordringar				30 000	60 000
Inköp av finansiella tillgångar		0	-2 190	0	-2 202
Avyttring av finansiella tillgångar		57	0	0	0
Kassaflöde från investeringsverksamhet		-184 445	-188 655	-60 994	40 972
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Nyupptagna lån		30 000	60 000	-30 000	-60 000
Förändring lång finansiell leasing				-55 429	-37 943
Erhållna offentliga investeringsbidrag		1 291	573	571	1 291
Kassaflöde från finansieringsverksamhet		31 291	60 573	-84 858	-96 652
BIDRAG TILL INFRASTRUKTUR					
Utbetalning av bidrag till statlig infrastruktur		0	0	0	0
Årets kassaflöde		-33 269	-44 714	-7 319	-56 599
Ingående värde likvida medel		219 011	263 725	207 113	263 712
Utgående värde likvida medel		185 742	219 011	199 794	207 113

Nothänvisningar

Not 1 Redovisningsprinciper

Redovisningen har upprättats i enlighet med lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR). Kommunen följer god redovisnings- sed och tillämpar de rekommendationer som ges ut av Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Intäkter, RKR R2

I bokslutet tillämpas RKR:s rekommendationer gäl- lande redovisning av skatteintäkter och intäkter från avgifter, bidrag och försäljningar.

Skatteintäkter har periodiserats och redovisats det år den beskattningsbara inkomsten intjänats av den skattskyldige. Det innebär att kommunen i bokslutet kommer att ha bokfört hela den definitiva slutavräk- ningen för 2024 och en preliminär slutavräkning för 2025.

EU och stadsbidrag redovisas i enlighet med det ak- tuella bidragets villkor och restriktioner.

Investeringsbidrag och anslutningsavgifter som er- hållits från och med 2013 har redovisats bland lång- fristiga skulder och periodiserats samt intäktsförts över de berörda anläggningarnas nyttjandeperiod. Tillämpning av RKR R2 beträffande anslutningav- gifter sker från 2021.

Löner, semesterersättningar och övriga löneför- måner

Löner och övriga ersättningar har redovisats enligt kontantmetoden. Intjänade timlöner har bokförts löpande månadsvis med en månads förskjutning och kostnaden för verksamhetsåret har justerats i sam- band med årsskiftet.

Kostnadsräntor

Kostnadsräntor hänförliga till redovisningsperioden har skuldbokförts och belastat perioden.

Investeringsredovisning

Som investering har redovisats inventarier med be- lopp som överstiger ett prisbasbelopp och med en ekonomisk livslängd över 3 år.

Materiella anläggningstillgångar, RKR R4

Anläggningstillgångar har upptagits till anskaffnings- kostnaden minus avskrivning och eventuell nedskriv- ning.

Exploateringsmark för stadigvarande bruk eller inne- hav har redovisats som anläggningstillgång i enlighet med RKR:s Redovisning av kommunal mark-exploa- tering. Tomtmark för småhus som iordningsställt i avsikt att försäljas har redovisats som anläggningstill- gång mot bakgrund av de senaste årens relativt låga omsättningstakt. Korttidsinventarier med en ekono- misk livslängd på max tre år och inventarier av mindre värde, max ett prisbasbelopp kostnadsförs direkt.

Avskrivningar

Avskrivningar har beräknats planenligt på tillgång- arnas ursprungliga anskaffningsvärde utifrån kom- munens bedömning om tillgångens ekonomiska livs- längd. Följande avskrivningstider tillämpas normalt i kommunen; 3, 5, 10, 15, 20, 25, 30, 33, 40, 50 och 100 år. Avskrivning påbörjas när tillgången tas i bruk. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs inga avskrivningar.

En samlad bedömning av nyttjandeperioden för res- pektive tillgångstyp görs. Individuella bedömningar av nyttjandeperioden sker om det finns särskilda om- ständigheter. Om en ny bedömning av nyttjandepri- oden avviker från tidigare fastställd avskrivningstid ändras avskrivningstiden alltid om den blir kortare.

Komponentavskrivningar

Nyttjandeperioden för komponenterna varierar. Kommunen har valt att ha följande komponenter;

- bärlager/markanläggning evig
- stomme 100 år
- fasad, fönster, dörrar 50 år
- tak 40 år
- slitlager mark, park, gata 20 år
- fastighetsinventarier 15 år
- byggnadsinventarier VA, värme- och elledningar, ventilation, hissar, köksinredningar mm 30 år

Exploatering

Exploateringen redovisas bland anläggningstillgångar, marken som mark, byggnader och tekniska anlägg- ningar och investeringar redovisas på pågående inves- teringar.

Lånekostnader

Lånekostnader har belastat resultatet då de uppkom- mit.

Fordringar

Fordringar har tagits upp till det belopp som bedömts bli inbetalt. Fordringarna har prövats i enlighet med kommunens riktlinjer och regler för fakturering och kravverksamhet.

Leasingavtal, RKR R5

I kommunen finns både finansiella och operationella leasingavtal. Den finansiella leasingen syns i balansräkningen och i not, och den operationella endast som not. Som finansiell leasing klassas våra fastigheter som hyrs från kommunens dotterbolag Gamla Byn AB och Avesta Industristad AB. Kommunen tar hjälp utav Leaseright för redovisning av kommunens leasingavtal.

Avsättningar, RKR R9

Avsättning för omstruktureringsutgifter görs enbart när kriterierna för avsättningar är uppfyllda.

Pensionsförpliktelser

Pensionsförpliktelser har redovisats enligt den s.k. blandmodellen. Det innebär att pensionsförmåner intjänade från och med 1998 har bokförts som en avsättning för pensioner i balansräkningen. Förändringen av pensionsskulden har bokförts bland verksamhetens kostnader i resultaträkningen.

Avgiftsbestämd ålderspension har redovisats som kortfristig skuld för utbetalning året efter bokslutsåret.

Pensionsförmåner som intjänats före 1998 ingår som ansvarsförbindelse. Utbetalningar avseende pensionsförmåner intjänade före 1998 har redovisats bland verksamhetens kostnader i resultaträkningen.

Särskild löneskatt

Särskild löneskatt på pensionskostnader har periodiserats och redovisats enligt samma principer som gäller för redovisning av pensionsförpliktelser. Detta innebär att såväl de pensionsförpliktelser som redovisats som avsättning som de som redovisats som ansvarsförbindelse inkluderar den särskilda löneskatten.

Semesterlöneskuld och okompenserad övertid

Semesterlöneskuld och okompenserad övertid har bokförts som kortfristig skuld. Detta gäller även okompenserade timmar i timbanken.

Sammanställda räkenskaper, RKR R16

Kommunkoncernen består av följande kommunala koncernföretag:

Gamla Byn AB med ägarandel till 100 %, Avesta Industristad som ägs av Gamla Byn AB till 100 %, Avesta vatten och avfall med ägarandel 100 %, Södra Dalarnas räddningstjänstförbund med ägarandel 48,8%. Kommunens sammanställda räkenskaper har upprättats med proportionell konsolidering.

I de sammanställda räkenskaperna ingår juridiska personer där kommunen har ett betydande inflytande, det vill säga bolag där kommunen har 20 procent eller fler röstandelar. Den uppskjutna skatten i bolagets reserver har redovisats som avsättning och resterande del har hänförs till eget kapital.

Tillämpade internredovisningsprinciper

Driftredovisningens intäkter och kostnader ska spegla respektive styrelse och nämnds ekonomiska relationer till sin omvärld, där de andra styrelserna och nämnderna utgör en del av omvärlden. Det innebär att jämfört med resultaträkningens intäkter och kostnader, som endast innehåller kommunexterna poster, så innehåller driftredovisningen även kommuninterna poster, såsom köp och försäljning mellan styrelser och nämnder. Poster som finns i resultaträkningen, men inte i driftredovisningen, är skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning, finansiella intäkter och kostnader samt extraordinära poster.

Poster som kalkylmässigt simuleras i driftredovisningen är:

- personalkostnader i form av arbetsgivaravgifter, avtalspension och kostnader för rehab. Dessa kalkyleras schablonmässigt till att uppgå till 41,24% av lönekostnaden;
- kapitalkostnader i form av avskrivningar och ränta på bundet kapital. Kapitalkostnaderna beräknas enligt rak nominell metod, vilket innebär att kostnaden består av linjär avskrivning på anläggningstillgångarnas avskrivningsbara värde och ränta på tillgångarnas bokförda restvärde. Den internt beräknade räntan har satts till 2,65 %.

Gemensamma kostnader som fördelas mellan kommunens olika verksamheter genom interndebitering är:

- kost: debitering sker av kommunens produktionskök till självkostnad
- städ: debitering sker av kommunens städenhet till självkostnad
- intern postdistribution: debitering sker av teknisk service till självkostnad
- egen personal teknisk service: debitering sker av teknisk service till självkostnad
- hyreskostnader: internhyran sätts till teknisk service självkostnad, beräknad på kvadratmeterpris. Ny intern hyressättningsmodell har införts 2020
- central bilpool: debitering sker av teknisk service där varje förvaltning betalar en andel utifrån nyttjande.

Gemensamma kostnader som fördelas med schablon är:

- telefoni

Tillämpade internredovisningsprinciper

Driftredovisningens intäkter och kostnader ska spegla respektive styrelse och nämnds ekonomiska relationer till sin omvärld, där de andra styrelserna och nämnderna utgör en del av omvärlden. Det innebär att jämfört med resultaträkningens intäkter och kostnader, som endast innehåller kommunexterna poster, så innehåller driftredovisningen även kommuninterna poster, såsom köp och försäljning mellan styrelser och nämnder. Poster som finns i resultaträkningen, men inte i driftredovisningen, är skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning, finansiella intäkter och kostnader samt extraordinära poster.

Poster som kalkylmässigt simuleras i driftredovisningen är:

- personalkostnader i form av arbetsgivaravgifter, avtalspension och kostnader för rehab. Dessa kalkyleras schablonmässigt till att uppgå till 41,24% av lönekostnaden;
- kapitalkostnader i form av avskrivningar och ränta på bundet kapital. Kapitalkostnaderna beräknas enligt rak nominell metod, vilket innebär att kostnaden består av linjär avskrivning på anläggningstillgångarnas avskrivningsbara värde och ränta på tillgångarnas bokförda restvärde. Den internt beräknade räntan har satts till 2,65 %.

Gemensamma kostnader som fördelas mellan kommunens olika verksamheter genom interndebitering är:

- kost: debitering sker av kommunens produktionskök till självkostnad
- städ: debitering sker av kommunens städenhet till självkostnad
- intern postdistribution: debitering sker av teknisk service till självkostnad
- egen personal teknisk service: debitering sker av teknisk service till självkostnad
- hyreskostnader: internhyran sätts till teknisk service självkostnad, beräknad på kvadratmeterpris. Ny intern hyressättningsmodell har införts 2020
- central bilpool: debitering sker av teknisk service där varje förvaltning betalar en andel utifrån nyttjande.

Gemensamma kostnader som fördelas med schablon är:

- telefoni

Investeringsredovisning

Investeringsredovisningen utgifter består av kommunexterna utgifter och utgifter för egen anläggningspersonals timkostnader. Investeringsredovisningen omfattar också interna kostnader för personal och maskiner.

Foto: Per Askergrén

Redovisningsmodell

Drift- och investeringsredovisning

Den ekonomiska styrningen sker bland annat genom att fullmäktige i budget anvisar resurser till styrelser och nämnder för verksamhet och investeringar. Fullmäktiges budget utgör därmed en gräns för verksamhetens och investeringarnas omfattning.

Fullmäktige beslutar om budgetramar i juni. Styrelser och nämnder upprättar därefter internbudgetar för sina ansvarsområden. Fullmäktige fastställer taxor och eventuell revidering av budgeten i november. I december lämnar styrelser och nämnder sina detaljbudgetar.

Driftbudget

Fullmäktige tilldelar styrelser och nämnder nettoanslag för att bedriva de verksamheter som styrelser och nämnder ansvarar för. Det innebär att anslagen ska täcka de kostnader som återstår när intäkter i form av taxor, avgifter och bidrag inte täcker verksamhetens kostnader fullt ut. Nettoanslagen binds av fullmäktige på styrelse- och nämndnivå. Omdisponering av anslag mellan styrelser och nämnder samt tilläggsanslag kan beslutas av fullmäktige under året.

Styrelser och nämnder fördelar fullmäktiges nettoanslag i sin internbudget. Det sker brutto uppdelat på intäkter och kostnader samt på de verksamheter och organisatoriska enheter som respektive styrelse och nämnd bestämmer. Omdisponeringen av dessa anslag under året får ske genom nämndbeslut, så länge de ej påverkar fullmäktiges nettoanslag.

Ekonomi för den löpande verksamheten har en treårig planeringshorisont, där det första året utgår budgetåret och de därefter följande två åren utgör planeringsår.

Investeringsbudget

Fullmäktige beslutar om en total investeringsvolym för kommunen. Investeringsbeslut hanteras under löpande budgetår enligt den av fullmäktige fastställda investeringspolicyn.

Investeringarna har en treårig planeringshorisont, där det första året utgör budgetåret och de två därefter följande åren utgör planeringsår.

Positiv budgetavvikelse för ett investeringsprojekt överförs till kommande års investeringsbudget så länge projektet pågår.

Resultaträkning

Resultaträkningen redovisar intäkter och kostnader, samt återger hur förändringen av kommunens eget kapital framkommit. Denna förändring kan också utläsas genom att jämföra eget kapital i de två senaste årens balansräkningar

Balansräkning

Balansräkningen visar vilka tillgångar och skulder kommunen har på bokslutsdagen - den ekonomiska ställningen vid årets slut. Av den framgår hur kommunen har använt sitt kapital (i anläggnings- och omsättningstillgångar) respektive hur kapitalet har skaffats (lång- och kortfristiga skulder samt eget kapital).

Mellan två tidpunkter inträffar ett antal händelser, vilket innebär att den finansiella ställningen förändras. Dessa händelser redovisas i resultaträkningen och/eller kassaflödesanalysen.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen visar hur kommunen fått in pengar och hur de använts under året. Här behandlas ut- och inbetalningar till skillnad från resultaträkningen som innehåller kostnader och intäkter. Kassaflödesanalysens uppställning bygger på fyra sektorer, löpande verksamhet, investeringsverksamhet, finansieringsverksamhet och bidrag till infrastruktur. Den sektorindelade rapporten visar verksamhetens fyra grundläggande aktiviteter och relationerna mellan dem.

Summan av förändringen av de fyra sektorerna, löpande verksamhet, investerings- och finansieringsverksamheterna samt bidrag till infrastruktur visas i förändringen av likvida medel. Denna förändring kan också utläsas i balansräkningen om man jämför likvida medel innevarande år med föregående år

Driftredovisning

Styrelse/nämnd

SUMMA INTÄKTER

Styrelse

SUMMA KOSTNADER

Investeringsredovisning

Styrelse/nämnd

Projekt X
Projekt Y
Projekt Z

SUMMA STYRELSE/NÄMND

Resultaträkning

Intäkter 1)
Kostnader 1)
Avskrivningar

VERKSAMHETENS
NETTOKOSTNADER

Skatteintäkter
Generella stadsbidrag och utjämning

VERKSAMHETENS RESULTAT

Finansiella intäkter
Finansiella kostnader

RESULTAT EFTER
FINANSIELLA POSTER

Extraordinära intäkter
Extraordinära kostnader

ÅRETS RESULTAT/
FÖRÄNDRING EGET KAPITAL

Kassaflödesanalys

ÅRETS RESULTAT

Justering för avskrivningar
Justering för övriga ej likviditets-
påverkande poster
Justering av övriga ej likviditetspå-
verkande poster
Justering för realisationsvinst
Kassaflöde från löpande verksamhet

Inköp materiella/finansiella
tillgångar
Kassaflöde från investeringsverksamhet

Nyupptagna lån
Amortering av skuld
Ökning/minskning av långfristi-
ga fordringar
Kassaflöde från finansieringsverksamhet

*Utbetalning av bidrag till
statlig infrastruktur*

FÖRÄNDRING LIKVIDA
MEDEL

Balansräkning

Anläggningstillgångar
Omsättningstillgångar

SUMMA TILLGÅNGAR

Eget kapital
Avsättningar
Långfristiga skulder
Kortfristiga skulder

SUMMA EGET KAPITAL
AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER

1) Efter justering för interna poster

Nothänvisningar

Not 2

Redovisningen avseende uppskattningar och bedömningar har upprättats i enlighet med lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR). Kommunen tillämpar de rekommendationer som ges ut av Rådet för kommunal redovisning (RKR). Kompletterande upplysningar lämnas nedan.

De uppskattningar och bedömningar som redovisas bland avsättningar i kommunens balansräkning består av följande poster;

- **Infrastrukturbidrag; Cirkulationsplats Lerbäcken.** Värdet i balansräkningen baseras på avtal mellan kommunen och Trafikverket.
- **Deponi; Avser sluttäckning av nedlagd avfallsanläggning, Karlslund.** Avsättningen baseras på beräkningar av kommunens dotterbolag, Avesta Vatten och Avfall AB, för sluttäckning.
- **Pensioner; Under avsättningar redovisas avsättningar till pensioner för arbetstagare och förtroendevalda med intjänande efter 1998.** Kommunen har under år 2021 bytt pensionsförvaltare till Skandia.
- **Exploateringsstillgångar redovisas bland anläggningstillgångar.**
- **Under år 2023 har Kommunen tagit hjälp utav Leaseright för att få koll på Kommunens finansiella och operationella leasing.**
- **Kommunen har inte haft några jämförelsestörande intäkter eller kostnader under åren 2024 eller 2025.**

NOTHÄNVISNINGAR	KOMMUNKONCERNEN		KOMMUN	
	BENÄMNING	2025	2024	2025
Not 3 Verksamhetens intäkter				
Försäljningsintäkter	23 731	23 241	24 406	24 263
Taxor och avgifter	146 637	41 128	57 594	56 141
Hyror och arrenden	129 232	162 133	37 074	35 127
Bidrag och kostnadsersättningar från staten	159 727	149 827	159 503	149 827
EU-bidrag	94	905	94	905
Övriga bidrag	36 936	20 853	18 546	17 294
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	43 592	145 661	60 879	58 275
Realisationsvinster på anläggningstillgångar	2 147	9 682	1 935	9 682
Övriga verksamhetsintäkter	19 507	16 311	11 937	13 086
Bidrag från kommun		18 007		
Eget arbete investeringar	4 618	4 299	1 529	1 075
Totalt not 3 Verksamhetens intäkter	566 221	592 047	373 497	365 657
Not 4 Verksamhetens kostnader				
Personalkostnader exklusive pensionskostnader	1 212 752	1 269 160	1 149 997	1 185 503
Pensionskostnader	212 016	168 407	199 269	165 599
Lämnade bidrag	81 393	81 811	99 228	100 038
Köp av verksamhet	33 078	125 669	133 078	125 670
Lokal- och markhyror samt övriga fastighetskostnader	180 474	202 708	146 580	228 917
Inköp av material och varor	78 762	70 834	77 009	67 624
Inköp av tjänster	89 800	87 048	89 800	89 792
Bolagskatt	125	0	0	0
Övriga verksamhetskostnader	136 348	141 399	70 491	71 260
Totalt not 4 Verksamhetens kostnader	2 024 747	2 147 036	1 965 451	2 034 403
Not 5 Av och nedskrivningar				
Avskrivning byggnader och anläggningar	142 130	73 806	72 820	21 255
Avskrivning maskiner och inventarier	38 502	36 800	24 368	23 273
Nedskrivning	134	0	0	0
Totalt not 5 Av- och nedskrivningar	180 766	110 606	97 188	44 528
Not 6 Skatteintäkter				
Preliminär kommunalskatt	1 243 220	1 200 666	1 243 220	1 200 666
Prel. slutskatteavräkning innevarande år	-7 161	-5 838	-7 161	-5 838
Prel. Slutskatteavräkning föregående år	-183	4 254	-183	4 254
Totalt not 6 Skatteintäkter	1 235 876	1 199 082	1 235 876	1 199 082

NOTHÄNVISNINGAR BENÄMNING	KOMMUNKONCERNEN		KOMMUN	
	2025	2024	2025	2024

Not 7 Generella statsbidrag och utjämning

Inkomstutjämning	316 211	319 131	316 211	319 131
Regleringsbidrag/avgift	59 358	69 701	59 358	69 701
Kostnadsutjämningsbidrag/avgift	59 485	52 858	59 485	52 858
Bidrag/avgift LSS-utjämning	2 911	-5 500	2 911	-5 500
Kommunal fastighetsavgift	65 887	64 237	65 887	64 237
Övriga generella bidrag från staten	0	5 940	0	5 940
Totalt not 7 Generella statsbidrag och utjämning	503 851	506 367	503 851	506 367

Not 8 Finansiella intäkter

Utdelningar från koncernföretag	0	0	36 015	39 784
Utdelningar på aktier och andelar	0	0	0	14 000
Ränteintäkter	3 350	0	2 292	4 883
Övriga finansiella intäkter	1 716	7 051	6 360	5 706
Totalt not 8 Finansiella intäkter	5 066	7 051	44 666	64 373

Not 9 Finansiella kostnader

Räntekostnader på lån	35 765	27 863	35 588	39 737
Finansiell kostnad, förändring av pensionsavsättningar	7 107	15 706	6 473	15 706
Övriga finansiella kostnader	40 109	30 721	39 160	30 721
Totalt not 9 Finansiella kostnader	82 982	74 290	81 221	86 164
Genomsnittlig upplåningsränta efter räntesäkring	2,20 %	2,39 %	2,20 %	2,39 %
Genomsnittlig upplåningsränta före räntesäkring	2,18 %	3,96 %	2,18 %	3,96 %
Räntesäkring har påverkat kostnaden med	-4 402	-21 245	4 402	-21 245

Foto: Per Askergrén

EKONOMISK REDOVISNING

NOTHÄNVISNINGAR	KOMMUNKONCERNEN		KOMMUN	
	BENÄMNING	2025	2024	2025

Not 10 Mark, byggnader och tekniska anläggningar

Ingående anskaffningsvärde	3 549 184	3 397 404	1 947 648	1 937 175
Inköp	35 773	26 366	34 873	25 714
Försäljningar	-17 181	-43 561	-652	-40 567
Utrangering	-4 775	-3 433	-4 775	-3 433
Överföringar från annan anläggningsgrupp	96 581	121 626	37 572	28 759
Utgående anskaffningsvärde	3 659 581	3 498 403	2 014 666	1 947 648
Ingående ackumulerade avskrivningar	-1 122 778	-1 054 337	-324 819	-306 998
Försäljningar	12 827	0	0	0
Utrangering	4 775	3 433	4 775	3 433
Årets avskrivningar	-141 162	-71 874	-74 130	-21 255
Utgående ack avskrivningar	-1 246 339	-1 122 777	- 394 174	-324 819
Ingående ack upp/nedskrivningar	-204 198	-205 260	0	0
Årets nedskrivningar/återföringar	0	1 062	0	0
Utgående ack nedskrivningar	-204 198	-204 198	0	0
Totalt Redovisat värde not 10	2 209 045	2 171 428	1 620 492	1 622 829
Därav finansiell leasing			1 027 014	1 077 794
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod		20-100 år	29,65 år	30,24 år

Not 11 Maskiner och inventarier

Ingående anskaffningsvärde	898 549	824 266	447 276	451 976
Inköp	31 016	30 593	24 843	23 702
Försäljningar	-1 515	-97	0	0
Utrangering	-10 137	-30 890	-10 137	-30 890
Överföringar	21 086	74 576	0	2 489
Utgående anskaffningsvärde	938 999	898 449	461 982	447 276
Ingående ackumulerade avskrivningar	-463 923	-458 007	331 983	-339 600
Försäljningar	1 515	95	0	0
Utrangering	10 137	30 890	10 137	30 890
Årets avskrivningar	-38 990	-36 800	-24 642	-23 272
Utgående ack avskrivningar	-491 261	-463 822	-346 494	-331 983
Totalt Redovisat värde not 12	447 738	434 626	115 488	115 294
Därav finansiell leasing	893	511		0
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod			8,08 år	7,79 år

Not 12 Pågående investeringar

Ingående anskaffningsvärde	143 596	157 053	56 110	69 701
Aktiverade pågående investeringar	-112 143	-200 118	-37 572	-31 248
Årets pågående investeringar	121 188	186 661	35 456	17 658
Totalt redovisat värde not 11	152 640	143 595	53 994	56 110

NOTHÄNVISNINGAR BENÄMNING	KOMMUNKONCERNEN		KOMMUN	
	2025	2024	2025	2024
Not 13 Finansiella anläggningstillgångar				
Aktier och andelar kommunkoncernföretag				
Kommunaktiebolaget	1	1	1	1
Gamla Byn AB			295 987	295 987
TIPPS/IUC	50	50	50	50
Avesta Vatten och Avfall AB		0	2 000	2 000
Utveckling i Dalarna Holding AB	237	237	237	237
Inera (SKL)	43	43	43	43
Summa Aktier och andelar kommunkoncernföretag	330	330	298 317	298 317
Långfristiga placeringar				
Mellanskog ekonomisk förening	19	19	19	19
Kommuninvest ekonomisk förening	23 758	23 758	23 758	23 758
Andra långfristiga värdepapper	20	20		
Summa långfristiga placeringar	23 798	23 798	23 778	23 778
Långfristig utlåning				
Internbanken koncernkonto				
Avesta VA och Avfall AB			392 250	362 250
Gamla Byn AB			1 047 000	1 047 000
Avesta Industristad AB			137 000	137 000
Summa Internbanken			1 576 250	1 546 250
Bostadsrätter	612	688	0	0
Totalt not 13 Finansiella anläggningstillgångar	24 740	24 797	1 898 346	1 868 346
Not 14 Bidrag till statlig infrastruktur				
Bidrag till Trafikverket för Förbifart Fors	11 489	11 489	11 489	11 489
Ackumulerad upplösning	-8 982	-8 522	-8 982	-8 522
Årets upplösning	-460	-460	-460	-460
Bidrag till Trafikverket för Lerbäcksleden Riksväg 68	30 678	30 678	30 678	
Ackumulerad upplösning	-4 738	-3 511	-4 738	-3 511
Årets upplösning	-1 227	-1 227	-1 227	-1 227
Totalt not 14 Bidrag till infrastruktur	26 761	28 448	26 761	28 448
Not 15 Fordringar				
Kundfordringar	34 683	25 762	25 976	23 706
Övriga kortfristiga fordringar	16 205	30 989	13 234	23 642
Statsbidragsfordringar och kostnadsersättningar	67 606	59 578	67 606	59 578
Kommunalskattefordringar	24 106	11 876	22 773	11 024
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	96 070	63 754	70 729	47 285
Totalt not 15 Fordringar	238 671	191 958	200 319	165 234

NOTHÄNVISNINGAR BENÄMNING	KOMMUNKONCERNEN		KOMMUN	
	2025	2024	2025	2024

Not 16 Kassa och bank

Kassa	62	58	59	57
Bank och plusgiro	185 679	218 954	199 735	207 057
Totalt not 16 Kassa och bank	185 742	219 011	199 794	207 113

Not 17 Ingående eget kapital

Ingående eget kapital	937 558	933 149	836 720	835 638
-Varav justering eget kapital Avesta Vatten & avfall AB	1 154	-2 070	0	0
-varav justering eget kapital Avesta Industristad AB	-58			
-Varav utnyttjande obeskattade reserver		-5 600	0	0
-varav utdelning av förra årets resultat		-14 000	0	0
Årets resultat	22 519	3 313	14 031	1 082
Totalt not 17 Eget kapital	960 077	936 462	850 750	836 720
Varav resultatutjämningsreserv	61 400	61 400	61 400	61 400

Not 18 Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser

Ingående avsättning till pensioner inklusive löneskatt	244 853	166 865	221 787	145 849
Nyintjänad pension	3 189	38 070	1 453	38 081
Årets utbetalning	-6 961	-8 670	-6 961	-8 068
Ränte- och basbeloppsuppräkring	6 393	17 726	6 393	16 565
Övrig post	1 764	10 051	1 764	8 550
Förändring särskild löneskatt på pensionskostnader	837		642	
Totalt not 18 Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	250 075	244 852	225 078	221 787

Not 19 Andra avsättningar

Avsatt för återställande av deponi				
Redovisat värde vid årets början	28 910	31 345	28 910	31 345
Ianspråktaga avsättningar	-5 112	-2 435	5 112	-2 435
Utgående avsättning	23 798	28 910	23 798	28 910
Avsättning asfaltering				
Redovisat värde vid årets början	0	856	0	856
Ianspråktaga avsättningar	0	-856	0	-856
Utgående avsättning	0	0	0	0
Obeskattade reserver - uppskjuten skatt				
Redovisat värde vid årets början	0	1 154		
Utgående avsättning	0	1 154		
Totalt not 19	23 798	30 064	23 798	28 910

NOTHÄNVISNINGAR BENÄMNING	KOMMUNKONCERNEN		KOMMUN	
	2025	2024	2025	2024
Not 20 Långfristiga skulder				
Internbankens upplåning				
Avesta kommun			3 750	3 750
Gamla Byn AB			1 047 000	1 047 000
Avesta Industristad AB			137 000	137 000
Avesta Vatten och Avfall AB			392 250	362 250
Summa internbankens upplåning	1 580 000	1 550 000	1 580 000	1 550 000
Långfristig upplåning i banker och kreditinstitut	1 580 000	1 550 000	1 580 000	1 550 000
Långfristig leasingkund	306	325	966 501	1 021 930
Förutbetalda intäkter offentliga investeringsbidrag	19 940	20 546	19 940	20 546
Totalt not 20 Långfristiga skulder	1 600 246	1 570 871	2 566 441	2 592 477
Förutbetalda intäkter som regleras över flera år				
Offentliga investeringsbidrag återstående antal år (vägt snitt)	15,3	18,96	15,3	18,96
Uppgifter om upplåning				
Genomsnittlig ränta %	2,20	2,39	2,20	2,39
Genomsnittlig ränta % exklusive derivat	2,18	3,96	2,18	3,96
Genomsnittlig kapitalbindningstid år	1,72	1,54	1,72	1,54
Kapitalförfall andel av lån %				
0-1 år	48	34	48	34
1-3 år	34	54	34	54
3-5 år	18	12	18	12
5-10 år	0	0	0	0
Över 10 år	0	0	0	0
Genomsnittlig räntebindningstid år				
Genomsnittlig räntebindningstid inklusive derivat	2,39	2,63	2,39	2,63
Genomsnittlig räntebindningstid exklusive derivat	0,16	0,15	0,16	0,15
Marknadsvärde säkringsinstrument				
Säkrad låneskuld	1 150 000	1 100 000	1 150 000	1 100 000
Marknadsvärde derivat	-15 263	-21 383	-15 263	-21 383

NOTHÄNVISNINGAR BENÄMNING	KOMMUNKONCERNEN		KOMMUN	
	2025	2024	2025	2024
Not 21 Kortfristiga skulder				
Leverantörsskulder	84 234	98 853	62 793	56 076
Moms och punktskatter	2 256	3 784	2 000	2 287
Personalens skatter, avgifter och avdrag	50 902	54 538	47 987	52 352
Upplupna personalkostnader (exkl. pensioner)	79 745	70 480	77 121	70 480
Upplupna pensionskostnader	40 546	40 441	39 814	40 441
Kortfristiga skulder till banker	65 244	114 316	173 550	102 426
Kommunalskatteskulder	668	118	127	0
Övriga kortfristiga skulder	1 758	8 713	135	240
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	126 258	67 184	45 934	85 739
Totalt not 21 Kortfristiga skulder	451 610	432 100	449 462	383 832

Not 22 Panter och därmed jämförliga säkerheter

Kommunala bolag			1 535	1 495
Övriga ansvarsförbindelser	1 818	1 843	285	348
Total not 22 Panter och därmed jämförliga säkerheter	1 818	1 843	1 818	1 843

Not 23 Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulderna eller avsättningarna

Tilläggsupplysning: Ansvarsförbindelse för pensioner intjänade före 1998

Ingående ansvarsförbindelse för pensioner inkl löneskatt	510 419	510 004	510 419	510 004
Årets utbetalningar	-31 397	-31 503	-31 397	-31 503
Ränte- och basbeloppsuppräknig	16 012	33 517	16 012	33 517
Övrig post	1 048	7 168	1 048	7 168
Förändring av särskild löneskatt på pensionskostnader	-3 478	2 164	-3 478	2 164
Summa ansvarsförbindelse för pensioner intjänade före 1998 inkl löneskatt	0	0	0	0
Övriga pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulder / avsättningar inkl särskild löneskatt på pensionskostnader				
Visstidspension eller liknande	10 323	10 393	10 323	10 393
Summa ansvarsförbindelse för pensioner	10 323	10 393	10 323	10 393
Total not 23 Ansvarsförbindelse för pensionsförpliktelser	502 927	521 350	502 927	521 350

Övriga upplysningar om pensioner

Aktualiseringsgrad	99 %	99 %	99 %	99 %
Antal förtroendevalda med rätt till vistidspension			2,00	2,00
Antal anställda med rätt till vistidspension			0,00	0,00

NOTHÄNVISNINGAR	KOMMUNKONCERNEN		KOMMUN	
	BENÄMNING	2025	2024	2025

Not 24 Ej likviditetspåverkande poster

Avskrivningar	125 356	72 440	97 188	44 528
Gjorda avsättningar	5 223	59 169	3 292	57 120
Återförda avsättningar	-6 266	-3 291	-5 112	-3 291
Upplösning av bidrag till infrastruktur	1 687	1 687	1 687	1 687
Årets upplösning av investeringsbidrag	-607	-434	-1 178	-1 151
Övriga ej likviditetspåverkande poster	1 096	-21 715		
Totalt not 24 Ej likviditetspåverkande poster	126 489	107 857	95 877	98 893

Not 25 Upplysning om upprättade särredovisningar

Följande särredovisningar har upprättats under räkenskapsåret inom kommunkoncernen.

REDOVISNINGEN AVSER: VA-redovisning	LAGSTIFTNING: Lag om allmänna vattentjänster

Upprättade särredovisningar finns tillgänglig på kommunens webbplats

Not 26 Kostnader för revision

Kostnader för räkenskapsrevision

Sakkunnigt biträde	275	490	275	490
Förtroendevalda revisorer	122	128	122	128
Auktoriserade revisorer (bolagsrevision)	508	311		
Totalkostnad för räkenskapsrevision	905	929	397	618
Kostnad övrig revision				
Sakkunnigt biträde	556	391	556	391
Förtroendevalda revisorer	435	425	434	425
Lekmannarevision	80	20		
Totalkostnad för övrig revision	1 071	816	991	816
Total not 26 Kostnader för revision	1 976	1 805	1 388	1 433

Not 27 Koncerninterna förhållanden

Enhet	Ägd andel	Ägartillskott	Koncernbidrag	Utdelning
Gamla Byn AB	100%			
Avesta Industristad AB	Ägs till 100% av Gamla Byn AB			
Avesta Vatten och Avfall AB	100%			
Södra Dalarans Räddningstjänst	48,8%			

Enhet	Ägd andel	Försäljning	Lån	Räntor/Borgen	Provision
Kommun			1 580 000		
Gamla Byn AB	100%		-1 047 000	27 257	731
Avesta Industristad AB	Ägs till 100% av Gamla Byn AB		-137 000	3 567	96
Avesta Vatten och Avfall AB	100%		-392 250	9 872	252
Södra Dalarans Räddningstjänst	48,8%				11

NOTHÄNVISNINGAR BENÄMNING	KOMMUNKONCERNEN		KOMMUN	
	2025	2024	2025	2024
Not 28 Leasingåtagande				
Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Totala minimileasingavgifter			1 418 869	1 507 328
Framtida finansiella kostnader			-391 855	-429 533
Nuvärdet av minimileaseavgifterna			1 027 014	1 077 794
Nuvärdet av minimileaseavgifterna förfaller enligt följande:				
<i>Därav förfall inom 1 år</i>			60 634	55 864
<i>Därav förfall inom 1-5 år</i>			196 495	213 432
<i>Därav förfall senare än 5 år</i>			769 885	808 498
			1 027 014	1 077 794
Varav kommunkoncerninterna finansiella leasingavtal				
Fastigheter				
Totala minimileaseavgifter			1 418 869	1 507 328
Framtida finansiella kostnader			-391 855	-429 533
Nuvärdet av minimileaseavgifterna			1 027 014	1 077 794
Nuvärdet av minimileaseavgifterna förfaller enligt följande:				
<i>Därav förfall inom 1 år</i>			60 634	55 864
<i>Därav förfall inom 1-5 år</i>			196 495	213 432
<i>Därav förfall senare än 5 år</i>			769 885	808 498
			1 027 014	1 077 794
Varav externa finansiella leasingavtal				
Maskiner och inventarier				
Totala minimileaseavgifter	1 342	0	726	0
Framtida finansiella kostnader	-133	0	-133	0
Nuvärdet av minimileaseavgifterna	1 208	0	592	0
<i>Därav förfall inom 1 år</i>	358	0	121	0
<i>Därav förfall inom 1-5 år</i>	851	0	472	0
<i>Därav förfall senare än 5 år</i>	0	0	0	0
Ej uppsägningsbara operationella leasingavtal överstigande 1 år				
Framtida minimileaseavgifter förfaller enligt följande				
<i>Därav förfall inom 1 år</i>	249 910	246 859	10 409	9 957
<i>Därav förfall inom 1-5 år</i>	416 965	7 079	12 441	11 991
<i>Därav förfall senare än 5 år</i>	352	282 709	16 058	17 468
	667 227	536 664	38 908	39 416
Varav kommunintern operationell leasing				
Framtida minimileaseavgifter förfaller enligt följande				
<i>Därav förfall inom 1 år</i>			2 623	1 935
<i>Därav förfall inom 1-5 år</i>			7 934	7 081
<i>Därav förfall senare än 5 år</i>			16 058	17 468
			26 615	26 484

Begreppsförklaringar

Aktualiseringsgrad

visar hur stor andel av de anställdas pensionsgrundande anställningsuppgifter som är uppdaterade.

Anläggningskapital

visar eget kapital bundet i anläggningar. Utgör skillnaden mellan anläggningstillgångar och långfristiga skulder.

Anläggningstillgångar

är tillgångar som är avsedda att stadigvarande brukas och innehas i verksamheten, till exempel byggnader, fordon, maskiner, värdepapper.

Ansvarsförbindelse

är en upplysning till balansräkningen över ekonomiska åtaganden som inte redovisas som skuld eller avsättning i balansräkningen.

Avskrivningar

är planmässig värdeminskning av anläggningstillgångar för att fördela anskaffningskostnaden över tillgångens beräknade nyttjandeperiod.

Avsättning

är debetbetalningsförpliktelsersomärsäkraellersannolikattillsin existens, men där det finns osäkerhet om beloppets storlek eller tidpunkten för betalning, till exempel avsättning för pensioner.

Derivat

Ettderivatellerderivatinstrumentärettfinansielltinstrument vars värde beror på en annan underliggande vara. Derivat används för att hantera kurs- och ränterisker.

Driftredovisning

visar de olika verksamheternas kostnader och intäkter för den löpande verksamheten under året fördelat per nämnd/styrelse.

Eget kapital

är totala tillgångar minus avsättningar och skulder (nettoförmögenhet). Det egna kapitalet kan delas upp i anläggningskapital (bundet kapital i anläggningar) och rörelsekapital (fritt kapital för framtida drift- och investeringsändamål).

Externa intäkter och kostnader

är kommunens bruttokostnader och bruttointäkter under året.

Finansiella intäkter/kostnader

avser intäkter och kostnader för räntor på in- och utlåning, utdelningar med mera.

Investeringsredovisning

visar kommunens investeringsvolym av anläggningstillgångar under året.

Jämförelsestörande poster

är poster i resultaträkningen som redovisar resultatet från sådana händelser i kommunens verksamhet som stör jämförelser med andra perioders resultat.

Kortfristiga skulder

är kortfristiga lån och skulder hänförliga till den löpande verksamheten som förfaller inom ett år från bokslutsdagen.

Likviditet

visar förmågan att infria betalningsförpliktelser, det vill säga vilken betalningsberedskap som finns, på kort sikt. Nyckeltalet kassalikviditet är omsättningstillgångar dividerat med kortfristiga skulder.

Långfristiga skulder

avser skulder som förfaller senare än ett år från balansdagen.

Löneskatt

är skatt på pensionsförmåner till anställda.

Nettokostnad

är den kostnad som ska finansieras genom skatteintäkter och generella statsbidrag. Den beräknas som bruttokostnad (alla kostnader för en verksamhet) minus interna och externa intäkter.

Nettoinvesteringar

är investeringsutgifter efter avdrag för investeringsbidrag m.m.

Omsättningstillgångar

är tillgångar som förväntas innehas under kort tid, exempelvis kundfordringar och förråd. Tillgångarna kan snabbt omsättas till likvida medel.

Periodisering

innebär en fördelning av kostnader och intäkter på de redovisningsperioder till vilka de hör.

Rörelsekapital

är skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder. Rörelsekapitalet avspeglar kommunens finansiella styrka.

Soliditet

visar i vilken utsträckning tillgångarna är finansierade med eget kapital och därmed hur stabil kommunen är. Nyckeltalet beskriver kapitalstyrkan, vilket ger en vägledning vid investeringsbeslut och dess konsekvenser på lång sikt.

Stibor

3 mån Stibor är referensräntasom visar ett genomsnitt av de räntesatser som storbanker i Sverige är villiga att låna ut pengar till varandra under en viss löptid, i detta fall i 3 månader. Stibor fastställs dagligen.

Swap

En swap är ett derivatinstrument för att hantera kurs- och ränterisker.

Tkr

Belopp i tusentals kronor.

Mkr

Belopp i miljontals kronor.

Drift- och investeringsredovisning

DRIFTREDOVISNING BENÄMNING	Intäkter			Kostnader			Budgetavvikelse		
	Utfall	Budget	Utfall	Utfall	Budget	Utfall	Intäkter	Kostnader	Total
Tkr	2025	2025	2024	2025	2025	2024	2025	2025	2025
Kommunfullmäktige	-31	10	722	5 833	5 530	681	-41	-303	-345
Kommunstyrelsen	110 211	87 454	156 739	315 101	293 810	356 732	22 757	-21 291	1 466
Omsorgsstyrelsen	88 193	81 733	127 562	793 669	778 600	828 766	6 460	-15 069	-8 608
Bildningsstyrelsen	136 644	127 400	175 649	900 487	889 259	939 164	9 244	-11 228	-1 984
V-D miljö och bygg	23 367	20 607	83 048	40 750	40 061	100 745	2 760	-689	2 070
Poster som inte är hänförliga till verksamheterna enligt resultaträkningen	15 114	21 553	-178 488	-90 389	6 895	-264 810	-6 439	97 284	90 845
Summa styrelser	373 497	338 757	365 233	1 965 451	2 014 155	1 968 279	34 740	48 704	83 443
Verksamhetens intäkter och kostnader enligt resultaträkningen	373 497	338 757	365 233	1 965 451	2 014 155	1 968 279	34 740	48 704	83 443

Kommentarer

Väsentliga avvikelser

Bildningstyrelsen

Avvikelse för styrelse: - 1 984 tkr

Bildningsstyrelsen redovisar totalt ett underskott om -1 984 tkr.

Förskola redovisar ett överskott om 6 069 tkr, vilket främst beror på högre barnomsorgsintäkter än budgeterat samt lägre personalkostnader till följd av svårigheter att tillsätta vikarier vid sjukfrånvaro.

Utbildning redovisar ett underskott om -11 061 tkr, huvudsakligen hänförligt till gymnasieverksamhetens interkommunala kostnader och intäkter samt högre kostnader för skolskjutsar än budgeterat.

Kultur, Fritid och Måltider redovisar ett underskott om -1 427 tkr, vilket främst förklaras av lägre intäkter än budgeterat vid Metropoolen samt högre energikostnader under vinterhalvåret.

Bildning övergripande visar ett överskott om 4 435 tkr.

Kommunstyrelsen

Avvikelse för styrelse: + 1 466 Tkr.

Driftredovisningen för kommunstyrelsen visar att verksamheten sammantaget redovisar en positiv avvikelse för helåret 2025.

Året har präglats av betydande kostnadsförändringar. De största kostnadsökningarna återfinns inom IT-tjänster och försäkringsrelaterade kostnader. Kostnaderna för serviceavtal inom IT uppgick till 11 778 tkr, vilket innebär en ökning med cirka 2 866 tkr jämfört med budget. Även väghållning samt skötsel av parker och grönytor har belastat ekonomin under året.

Samtidigt har flera kostnadsposter minskat avsevärt. Den största minskningen återfinns inom anläggnings- och underhållsmaterial, där övrigt material uppgick till -10 100 tkr, vilket är 8 379 tkr lägre än budget. Även entreprenadarbeten inom gator, vägar och parker redovisade lägre kostnader, bland annat genom en minskning om 1 993 tkr.

För att möta det ekonomiska läget har kommunstyrelsen vidtagit åtgärder såsom ett mjukt anställningsstopp, restriktivitet kring konferenser och utbildningar samt förstärkt budgetdisciplin med löpande uppföljning.

Trots kostnadsutmaningar och en svagare utveckling i december redovisar kommunstyrelsen ett positivt helårsresultat i förhållande till budget om 1 466 tkr.

Omsorgsstyrelsen

Avvikelse för styrelse: -8 606 tkr

Omsorgsförvaltningens driftredovisning för 2025 visar ett budgetunderskott på 8,6 mnkr, vilket innebär att förvaltningen inte når upp till den budgetram som fastställts för året. Intäkterna uppgår till 127,98 mnkr, vilket är i nivå med föregående år. Kostnaderna uppgår samtidigt till 833,46 mnkr, vilket är en ökning jämfört med 2024.

Utfallet för 2024 var -27,7 mnkr, vilket innebär att 2025 års resultat utvecklas i positiv riktning, även om budgetavvikelsen fortfarande är negativ. Detta tyder på att förvaltningen vidtagit åtgärder som bromsar kostnadsökningen, men att dessa inte varit tillräckliga för att helt balansera ekonomin.

De ökade kostnaderna bedöms främst vara kopplade till fortsatt höga personalkostnader samt kostnadsdrivande faktorer såsom kompetensförsörjning, ökade bemanningsbehov samt pris- och löneutveckling. Intäktssidan är stabil men visar ingen ökning som kan kompensera för kostnadsutvecklingen.

Sammanfattningsvis visar 2025 års ekonomiska utfall på ett förbättrat resultat jämfört med 2024, men med ett fortsatt underskott gentemot budget. Förvaltningen behöver därför fortsätta sitt arbete med kostnadskontroll, effektiviseringar och strukturella åtgärder för att långsiktigt skapa balans mellan resursbehov och tilldelad budget.

Kommentarer

Väsentliga avvikelser

Västmanland-Dalarna miljö- och byggnadsnämnds

Avvikelse för nämnd: + 2 070 tkr

Nämnden redovisar vid årets utgång ett överskott om 3 079 tkr. Fördelat mellan kommunerna uppgår resultatet till +2 070 tkr för Avesta, +530 tkr för Fagersta och +479 tkr för Norberg.

Förvaltningen gick in i 2025 med en ansträngd ekonomi till följd av rådande konjunktur. För att möta situationen genomfördes anpassningsåtgärder motsvarande en personalminskning om cirka 8 procent, samtidigt som fokus riktades mot att öka debiteringsgraden.

Kombinationen av vidtagna åtgärder, fortsatt kostnadsmedvetenhet och en successivt förbättrad ekonomisk stabilitet resulterade i ökad debiteringsgrad, ökade externa intäkter – främst inom plan- och byggområdet – samt lägre kostnader än tidigare prognostiserat. Under senare delen av året kunde en stabilare ekonomisk situation konstateras, vilket möjliggjorde nyrekrytering av personal. En mindre del av överskottet förklaras även av försenade skogsintäkter.

Överskottet hänförs huvudsakligen till vakanser, ökad debiteringsgrad, ökade bygglovsintäkter samt skogsintäkter.

Åtgärder på grund av avvikelser

ÅTGÄRD tkr	START ÅR & KVARTAL	KLAR ÅR & KVARTAL	EFFEKT 2025	FULL- EFFEKT
Nattjänst 2,0 Malmgården	2025	2025, Q3	465	1 400
Omorganisation Ida- sagalunden	2025	2025, Q2	2 600	3 021
Översyn av bemanningsenheten	2025	2025, Q4	577	577
Översyn Boendestöd	2025	2025, Q3	250	250

FOTO SANNA LANDENBERG

Investeringsredovisning

tkr	INKOMSTER		UTGIFTER		BUDGET	UTFALL AVVIKELSE		UTFALL
	2025	2024	2025	2024	2025	2025	2025	2024
Kommunfullmäktige	0	0		0		0	0	0
Kommunstyrelsen	116	0	66 442	50 505	116 327	66 323	50 002	50 505
Omsorgsstyrelsen	0	0	3 413	2 712	4 625	4 625	1 212	2 712
Bildningsstyrelsen	372	0	16 097	13 624	17 823	15 726	2 097	13 624
V-D miljö och bygg	0	0	878	119	1 425	878	547	119
Summa styrelser	488	0	86 830	66 960	140 200	86 342	53 858	66 960

Den totala investeringsutgiften för 2025 uppgick till 86 830 tkr, vilket är betydligt lägre än budgeterat. Avvikelsen beror främst på att större investeringar, såsom Lerbäcksleden och brorenoveringar, har skjutits fram. Förseningarna har bland annat orsakats av upphandlingsproblem.

INVESTERINGSREDOVISNING -FÄRDIGSTÄLLDA INVESTERINGAR	Utgifter sedan projektens start			Varav: årets investeringar		
	BESLUTAD TOTALUTGIFT FROM 2020	UTFALL TOM 2025	AVVIKELSE	BUDGET 2025	UTFALL 2025	AVVIKELSE
Kommunfullmäktige	0	0	0	0	0	0
Kommunstyrelsen	79 618	30 354	49 264	50 105	26 920	23 185
<i>Varav:</i>						
<i>Belysning</i>	3 000	713	2 287	3 000	713	2 287
<i>Väghållning</i>	57 315	19 497	37 818	31 790	19 497	12 293
<i>Trygg belysning</i>	1 000	481	519	1 000	481	519
<i>Broar</i>	2 200	453	1 747	2 200	453	1 747
<i>Grönytor</i>	4 143	4 143	0	2 550	2 581	-31
<i>Exploatering</i>	750	350	400	0	16	-16
<i>Fastigheter</i>	2 250	1 524	726	2 250	1 524	726
<i>Inventarier/maskiner</i>	9 360	3 574	5 786	7 715	2 036	5 679
Omsorgsstyrelsen	4 625	3 413	1 212	4 625	3 413	1 212
<i>Varav:</i>						
<i>Inventarier/maskiner</i>	4 625	3 413	1 212	4 625	3 413	1 212
Bildningsstyrelsen	4 137	7 448	-3 785	3 657	4 826	-1 169
<i>Varav</i>						
<i>Avestavallen:</i>	2 425	6 074	-3 649	2 425	3 938	-1 513
<i>Visentparken</i>	0	160	-160	0	160	-160
<i>Verket</i>	150	126	24	150	126	24
<i>Inventarier/maskiner</i>	10 951	7 868	2 609	10 156	6 659	3 497
<i>Ishall - Skogsbo och Avesta</i>	602	602	0	602	602	0
V-D miljö och bygg	400	382	18	400	382	18
<i>Varav:</i>						
<i>Inventarier/maskiner</i>	400	382	18	400	382	18
Summa	107 873	57 180	50 219	77 565	50 400	27 165

DRIFT- OCH INVESTERINGSREDOVISNING

INVESTERINGSREDOVISNING PÅGÅENDE INVESTERINGAR	Utgifter sedan projektens start			Varav: årets investeringar		
	BESLUTAD TOTALUTGIFT FROM 2020	UTFALLAVVIKELSE TOM 2025		BUDGET 2025	UTFALL 2025	AVVIKELSE
Kommunfullmäktige	0	0	0	0	0	0
Kommunstyrelsen						
Varav:	111 405	49 583	61 822	57 120	31 045	26 075
Varav:						
Väghållning	77 703	18 102	59 601	27 100	10 878	16 222
Broar	10 800	8 106	2 694	10 800	8 106	2 694
Grönytor	635	567	68	635	567	68
Exploatering	19 882	19 297	585	16 200	8 007	8 193
Fastigheter	100	85	15	100	85	15
Inventarier/maskiner	3 310	3 923	-613	3 310	3 898	-588
Bildningsstyrelsen	4 490	3 915	575	4 490	3 915	575
Varav:						
Ishall - Skogsbo och Avesta	400	41	359	400	3 915	359
Inventarier/maskiner	4 090	41	359	400	3 915	359
V-D miljö och bygg	1 025	496	529	1 025	496	529
Varav:						
Inventarier/maskiner	0	496	529	1 025	496	529
Summa	116 920	53 994	62 926	62 635	35 456	27 179

Kommentarer större projekt (1 mkr eller mer)

Årets investeringar

Under 2025 har kommunen genomfört flera centrala investeringar inom belysning, infrastruktur, grönytor, fastigheter och maskinpark. LED-armaturer har anskaffats för montering under 2026, och trygghetsbelysning har installerats på tre lekplatser. Inom väghållningen har digitala hastighetspåminnare och trafikmätare installerats, en ny parkering anlagts vid Åsbo friluftsområde och Villagatan färdigställd. Större omarsfalteringar har genomförts, bland annat på Dalavägen och Get Johannas väg.

Grönytor och lekplatser har förbättrats genom nya lekredskap, reinvesteringar längs gångstråk och färdigställande av flera lekplatser. Projekteringen av Koppardalsbron har slutförts, och exploateringsinsatser har fortsatt i bland annat Nordano, Horndal och Älvnäs. Inom fastighetsområdet har hissar, reservkraft och kulturmiljöer åtgärdats, och Visentparken har fått en komplett reservkraftsanläggning. Produktionsenheten har tillförts en ny sopmaskin och beredskapslagren har förstärkts.

Pågående investeringar

Flera investeringar fortsätter under 2026. Exploateringsarbeten pågår i norra Åsbo, södra Källhagen och Lerbäcksdelen. Inom väghållningen är flera gång- och cykelvägar i projekterings- eller byggstartsskede, och en tömningsstation för husbilar närmar sig färdig projektering. Arbetet med broar fortsätter genom pågående projektering och upphandling.

Investeringarna i kommunens lekparkar fortgår och beräknas färdigställas under 2026. Inom fastighetsområdet har åtgärder mot fågeletableringar inletts, och inventarieinköp till kommunala verksamheter pågår. Slutligen genomförs upphandling av nya maskiner och fordon, vilka beräknas vara levererade våren 2026.

Bolag och förbund

(mkr)	Intäkt 2025	Intäkt 2024	Kostnad 2025	Kostnad 2024	Resultat 2025	Budget 2025	Budget- avikelse	Resultat 2024
Gamla Byn AB	290,2	280,3	-277,4	-244	12,8	5,8	7,0	5,9
Avesta Industristad AB	55,0	52,3	-54,9	-49,9	0,1	-4,5	-4,4	-0,6
Avesta Vatten & Avfall AB	112,6	112	116,4	-110	-3,8	-5,4	-1,0	-8,4
Södra Dalarnas Räddningstjänstförbund	84,8	82,6	85,8	-76,4	-1,0	0	-1,0	0,2

Investeringar (mkr)	2025	2024
Gamla Byn AB	29,8	70,3
Avesta Industristad AB	10,9	41,2
Avesta Vatten & Avfall AB	49,3	61,2
Södra Dalarnas Räddningstjänstförbund	14,5	0

Kommentarer till resultat och investeringar

Gamla Byn AB, koncern

Det ekonomiska resultatet för Gamla Byn AB blev 12,8 mkr och utförda reparations- och underhållsarbeten uppgick till 61 mkr. Avesta Industristad ABs resultat till 0,1 mkr. För koncernen blev resultatet 12,8 mkr.

Gamla Byn AB har genomfört ett flertal större investeringsprojekt under året; Ombyggnation av vestadalskolans skolgård, utbyte av värmesystem samt ny ventilation och nytt tak på Domarhagens gymnastikhall, ny fasad och nytt tak på Hackspettsbacken i Horndal samt injustering av värmesystemet och byte av radiatorer och stamventiler i kvarteret Tjädern. I dotterbolaget har följande större investeringsprojekt påbörjats: ombyggnation av byggnad 300 i Koppardalen, renovering av en kanal i Koppardalen samt tillbyggnad på en fastighet i Källhagens Industriområde.

Avesta vatten och avfall AB

Nettoomsättningen uppgick under räkenskapsåret till 102,7 mkr. Av dessa intäkter avser 64,8 mkr VA-verksamheten och 38,0 mkr avfallsverksamheten. Övrig försäljning uppgick till 0,0 mkr.

Årets aktiverade investeringar uppgår till 23,8 Mkr, varav 2,7 mkr avser byggnader och mark, 20,2 Mkr maskiner och andra tekniska anläggningar samt 0,9 mkr inventarier, verktyg och installationer. Investeringar i pågående nyanläggningar uppgick vid årets utgång till 85,7 mkr.

Resultatet efter finansiella poster uppgår till -3,7 mkr.

Bruknings- och anläggningstaxorna för VA höjdes med 5 procent per 2025-01-01. Avfallstaxorna för hämtning av kommunalt avfall och slam höjdes med 5 procent från samma datum. Taxorna fastställs med utgångspunkt i självkostnadsprincipen, vilket innebär att avgifterna ska täcka verksamheternas kostnader för drift, underhåll och investeringar utan att generera långsiktiga överskott. Uppkomna över- och underskott regleras i enlighet med gällande regelverk inom en treårsperiod. Verksamheten bedrivs utifrån en långsiktig tioårsplan samt en treårsplan för ekonomi och investeringar.

Södra Dalarnas räddningstjänstförbund

Under räkenskapsåret uppgick förbundets bruttokostnader till 85,8 mkr. De externa intäkterna uppgick till 9,9 mkr.

Årets resultat uppgår till -1,0 mkr, vilket motsvarar en negativ budgetavvikelse om 1,0 mkr. Avvikelsen förklaras främst av att förbundet har gjort en reservering om 1,8 mkr avseende framtida kostnader för lön under uppsägningstid samt avgångsvederlag till räddningschef som avslutade sin anställning vid årsskiftet 2025/2026.

Intäkterna har överstigit budget med 1,7 mkr. Exklusive ovan nämnda reservering har de ordinarie personalkostnaderna överstigit budget med 0,6 mkr, motsvarande cirka 1,3 procent. Kostnadsökningen förklaras bland annat av en positiv utveckling inom rekryteringen av brandmän i beredskap, där personalstyrkan har ökat med cirka 10 procent.

Kommunbidraget blev något lägre än budgeterat, vilket beror på att pensionskostnaderna har understigit den prognos som låg till grund för budgeten med cirka 0,6 mkr.

Sammantaget visar året att förbundet, trots ett negativt resultat till följd av en större engångspost, har upprätthållit god ekonomisk kontroll. Den förstärkta bemanningen inom beredskapsorganisationen bedöms bidra positivt till verksamhetens robusthet och leveransförmåga framåt. Fortsatt fokus på kostnadskontroll och långsiktig personalplanering är dock av betydelse för att säkerställa en ekonomi i balans kommande år.

AVESTA KOMMUN

Besök: Kungsgatan 32, Avesta

Telefon: 0226-46 50 00

E-post: servicesenter@avesta.se

www.avesta.se | www.baraiavesta.se